

2014

DÜZCE

**İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA
RAPORU**

“Servet ve onun doğal sonucu olan rahat yaşamak ve mutluluk, yalnız ve ancak çalışanların hakkıdır.”

K. Atatürk

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DÜZCE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

DÜZCE İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU
(2014)

Proje Ekibi

Yunus SİVRİKAYA

Semra ÇATALBAŞ

SUNUŞ

İŞKUR

Küreselleşme olgusu ve bilgi çağı ekonomisinin bir sonucu olarak, sosyo-ekonomik süreçler başta olmak üzere hayatın her alanındaki dinamikler hızla değişmeye başlamıştır. Bu değişimlerin önemli bir bölümünü işgücü yapısı ve işgücü piyasası oluşturmaktadır. Bu anlamda meydana gelen hızlı gelişim, istihdam ve işsizlik sorununu ön plana çıkarmış; gelişmişlik seviyesi hangi düzeyde olursa olsun, ülkemizde dâhil olmak üzere tüm ülkelerin en önemli sorunlarından biri haline getirmiştir.

Günümüz dünyanın en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam oluşturamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk haline almıştır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün yaptığı hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması çalışması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu, bu konuda genel bir rehber niteliğindedir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma sebebiyle; başta Düzce Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü olmak üzere tüm Kurum personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde cevap veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Düzce İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının İlimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Ali İhsan SU
DÜZCE VALİSİ

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli ve etkin aktörlerinden biridir. Ülkemizin en büyük sorunu olan işsizliğin önlenmesi; işgücü piyasasının geliştirilmesine, işgücü arzının eğitime olan duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. İŞKUR; ulusal istihdam politikalarının belirlenmesine yardımcı olmak, iş ve işçi bulma faaliyetlerinde bulunmak, işgücü piyasası bilgi hizmetlerini yürütmek, aktif ve pasif işgücü programlarını uygulamak gibi birçok önemli görev üstlenmiştir.

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın artırılması; işsizliğin azaltılmasına, işgücü piyasasının geliştirilmesine, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununda “İşgücü piyasası verilerini, yerel ve ulusal bazda derlemek, analiz etmek, yorumlamak ve yayınlamak, İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulunu oluşturmak ve Kurul çalışmalarını koordine etmek, işgücü arz ve talebinin belirlenmesine yönelik işgücü analizlerini yapmak, yaptırmak” Kurumumuzun görevleri arasında sayılmıştır. Bu noktadan hareketle 12 Mayıs-27

Haziran 2014 tarihleri arasında ilgili paydaşların desteğiyle İŞKUR Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu, TÜİK'le birlikte tespit edilen ilimizdeki 10+ istihdamlı tüm işyerlerinde uygulanmıştır. Bu kapsamda ilimizde 961 işyeri Kurumumuz personeline ziyaret edilmiş; bu yolla İşgücü Piyasasına yönelik doğru, güncel ve güvenilir bilgiler alınmaya çalışılmıştır.

İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının hedefleri; işverenlerin güncel ve gelecekteki işgücü ihtiyaçlarını tespit etmek, aranan nitelikteki işgücünün temini için mesleki eğitim kurslarının açılmasını planlamak, işgücü piyasasına yönelik politika ve faaliyetleri belirlemeye çalışmak şeklinde özetlenebilir. Söz konusu çalışmalar tamamlandığında 81 il için ayrı ayrı veriler analiz edilerek raporlanması sağlanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Bu çerçevede hazırlanan 2014 yılı 1. Dönem "Düzce İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında değerlendirmeler hem de Kurumumuz personeline gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarının kapsamaktadır. Bu vesileyle bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize, emeği geçen Kurum personelimize ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür eder, tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını dilerim.

 Celil KUZU
DÜZCE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRÜ

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	i
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ.....	vi
GRAFİKLER LİSTESİ.....	viii
KISALTMALAR	ix
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ.....	4
BİRİNCİ BÖLÜM	6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ	6
1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR.....	6
1.1. İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ.....	6
1.2. İŞKUR GÖSTERGELERİ	8
1.2.1. İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ VERİLERİ.....	9
İKİNCİ BÖLÜM	19
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	19
2.1. AMAÇ VE YÖNTEM	19
2.2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM.....	21
2.3. AÇIK İŞLER.....	39
2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	61
2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	71
SONUÇ	77
KAYNAKÇA	82
EKLER	83
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu.....	83
Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları	88
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü.....	89
Ek 4- Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2014/1.Dönem.....	97

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Kayıtlı İşsiz Verileri, Düzce	9
Tablo 2: Açık İş Verileri, Düzce	12
Tablo 3: En Çok İşe Yerleşen İlk 20 Mesleğin İşe Yerleştirme Verileri, Düzce	14
Tablo 4: Düzenlen Kurs ve Katılımcı Sayısı, Düzce 2013	15
Tablo 5: Düzenlen Kurs ve Katılımcı Sayısı, Düzce Ocak - Ağustos 2014.....	16
Tablo 6: İşsizlik Ödeneği Hak Edenlerin İlk 20 Meslek ve Cinsiyet Dağılımı, 2013 Düzce	17
Tablo 7: İşsizlik Ödeneği Hak Edenlerin ilk 20 Meslek ve Cinsiyet Dağılımı, Düzce Ocak – Ağustos 2014	18
Tablo 8: İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı, Düzce 2014	22
Tablo 9: İşyerlerinin Yaşlarına Sektörlere Göre Dağılımı, Düzce 2014.....	25
Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı, Düzce 2014.....	27
Tablo 11: En Çok Çalışılan Meslekler, Düzce 2014	29
Tablo 12: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı ve Oranları, Düzce 2014.....	34
Tablo 13: Parttime Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Düzce 2014.....	36
Tablo 14: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyerleri Dağılımları, Düzce 2014	38
Tablo 15: Açık İş Olan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı, Düzce 2014	39
Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İş Dağılımları, Düzce 2014	40
Tablo 17: Firma Büyüklüklerine Göre Açık İş Oranı, Düzce 2014	41
Tablo 18: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, Düzce 2014	41
Tablo 19: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı, Düzce 2014	42
Tablo 20: Sektörlere Göre ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, Düzce 2014.....	43
Tablo 21: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı, Düzce 2014.....	44
Tablo 22: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014	44
Tablo 23: İhracat Yapan ve Yabancı ortaklığı Olan Firmaların Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014	46
Tablo 24: Beceriler ve Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014	47
Tablo 25: En Çok Açık İş Olan İlk 20 Mesleğin Becerilere Göre Dağılımı, Düzce 2014.....	50
Tablo 26: İhracat Yapan Firmaların Açık İşlerinin Becerilere Göre Dağılımı, Düzce 2014	51
Tablo 27: İş Arama Kanallarının Sektör Gruplarına Göre Dağılımı, Düzce 2014	53
Tablo 28: Açık İşlerin Eğitim Durumu ve İş Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Düzce 2014	54
Tablo 29: İşyeri Özelliklerine Göre Arama Kanallarının Dağılımı, Düzce 2014	54
Tablo 30: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre, Düzce 2014	55
Tablo 31: Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı İlk 20 Meslek, Düzce 2014	56
Tablo 32: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Düzce 2014	57
Tablo 33: Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Düzce 2014.....	58
Tablo 34: En Çok Açık İş Olan İlk 10 Mesleğin Cinsiyete Göre Dağılımı, Düzce 2014	59
Tablo 35: Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014	59
Tablo 36: İllerin Açık İş Dağılımı, TİPA 2014	60
Tablo 37: TGÇM'nin Sektörlere göre 2013-2014 Yılı Karşılaştırılması, Düzce 2014	63
Tablo 38: TGÇM ve Açık İş Oranı Karşılaştırılmasının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Düzce 2014	64
Tablo 39: 2014 Ocak –Eylül Aralığında Karşılanamayan Açık İşler, İŞKUR	64

Tablo 40: TGÇM İşveren Sayısının ve Oranının Sektörlere Göre Dağılımı, Düzce 2014.....	65
Tablo 41: TGÇM Oranının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Düzce 2014.....	66
Tablo 42: TGÇM Oranlarının Mesleklere Göre 2013-2014 Karşılaştırılması, Düzce 2014.....	67
Tablo 43: TGÇM'nin Karşılama Durumunun Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Düzce 2014	68
Tablo 44: TGÇM Nedenlerinin ilk 15 Mesleğe Göre Dağılımı, Düzce 2014.....	69
Tablo 45: TGÇM'nin TGÇM Nedenlerine Dağılımı, Düzce 2014.....	70
Tablo 46: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve NİDO, Düzce 2014.....	72
Tablo 47: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve NİDO, Düzce 2014	73
Tablo 48: Net İstihdam Artışı – Azalışı Beklenen İlk 20 Meslek, Düzce 2014	74
Tablo 49: 2013 ve 2014 1. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması, Düzce 2014.....	75
Tablo 50: Net İstihdam Değişim Oranı TR 42 Bölgesi, 2014.....	76

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, % 2008-2013 Düzce	7
Grafik 2: Kayıtlı İşsiz Verileri Son 5 Yıllık, Düzce	10
Grafik 3: Açık İş Verileri Son 5 Yıllık, Düzce	13
Grafik 4: Son 5 Yıllık İşe Yerleştirme Verileri, Düzce	14
Grafik 5: Çalışan Sayısına Göre Talep Araştırması Uygulanan İşyerleri, Düzce 2014	21
Grafik 6: Çalışanların İşyeri Büyüklüklerine Göre Dağılımı, Düzce 2014	23
Grafik 7: Çalışanların Sektörlere Göre Dağılımı, Düzce 2014	24
Grafik 8: Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı, Düzce 2014	26
Grafik 9: Çalışanların Meslek Grupları ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı, Düzce 2014	28
Grafik 10: İşyeri Özellikleri Oranları Düzce, 2014.....	30
Grafik 11: Firma Büyüklüklerine Göre İŞKUR'dan faydalanan işyeri dağılımı, Düzce 2014	31
Grafik 12: Sektörlere Göre İŞKUR'dan faydalanan işyeri dağılımı, Düzce 2014.....	32
Grafik 13: Büyüklüğüne göre yabancı ortaklığı olan işyeri sayısı oranı, Düzce 2014	33
Grafik 14: Firma Büyüklüklerine İhracat Yapan İşyerleri Dağılımı, Düzce 2014.....	33
Grafik 15: Büyüklüklerine Göre Teşvik Alan İşyerleri Oranları, Düzce 2014	35
Grafik 16: Parttime Çalışanı Olan İşyerlerinin Firma Büyüklüğüne Göre Dağılımı, Düzce 2014.....	36
Grafik 17: Büyüklüklerine Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyerleri Dağılımları, Düzce 2014	37
Grafik 18: Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014	45
Grafik 19: Eğitim ve Cinsiyete Göre Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014.....	46
Grafik 20: Becerilere Göre Açık İşler Dağılımı, Düzce 2014.....	48
Grafik 21: Cinsiyete ve Becerilere Göre Açık İşler Dağılımı, Düzce 2014	49
Grafik 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Düzce 2013-2014	52
Grafik 23: Açık işi olan firmaların büyüklüğüne göre İŞKUR'umu hizmetlerinden yararlanma oranları, Düzce 2014.....	55
Grafik 24: TGÇM'nin Sektörel Dağılımı, İl – Türkiye Karşılaştırması, TİPA 2014	62
Grafik 25: TGÇM Nedenlerinin İl-Türkiye Karşılaştırması, Düzce 2014.....	70
Grafik 26: İl Genelinde İstihdam Artışı-Azalışı Bekleyen Firmaların Oranı, Düzce 2014	71

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık İş Oranı

Bk. : Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik Oranı

İKO: İşgücüne Katılma Oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Düzce ilinde İstihdam Oranlarının 2008-2013 yılları arasındaki hareketleri incelendiğinde 2008 yılında yüzde 44, 2009 yılında yüzde 43,8, 2010 yılında yüzde 45,6, 2011 yılında yüzde 53, 2012 yılında yüzde 51,5 2013 yılında yüzde 51,7 olduğu görülmüştür.
- Düzce ilinde İşsizlik Oranlarının 2008-2013 yılları arasındaki hareketleri incelendiğinde 2008 yılında yüzde 10,2, 2009 yılında yüzde 14,6, 2010 yılında yüzde 13,4, 2011 yılında yüzde 9,6, 2012 yılında yüzde 8,5, 2013 yılında yüzde 8,7 olduğu görülmüştür.
- Düzce ilinde İşgücüne Katılım Oranlarının 2008-2013 yılları arasındaki hareketleri incelendiğinde 2008 yılında yüzde 49, 2009 yılında yüzde 51,2, 2010 yılında yüzde 52,7, 2011 yılında yüzde 58,6, 2012 yılında yüzde 56,3, 2013 yılında yüzde 56,6 olduğu görülmüştür.
- Düzce Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü kayıtlarındaki işsizlerin 2014 yılında en çok başvuru yaptıkları 3 meslek: “Beden İşçisi (Genel)”, “Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler ve ilgili işçiler”, ile “Beden İşçisi (Temizlik)” olduğu görülmüştür.
- Düzce Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü kayıtlarında 2009 yılında 11.320, 2010 yılında 10.593, 2011 yılında 10.322, 2012 yılında 10.854, 2013 yılında ise 11.101 kayıtlı işsiz olduğu görülmüştür.
- Düzce Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2009 yılında 1.738, 2010 yılında 2.510, 2011 yılında 3.793, 2012 yılında 5.909, 2013 yılında 7.856 kişilik açık iş ilanı yayınlanmıştır.
- Düzce Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü aracılığıyla 2009 yılında 1.398, 2010 yılında 2.676, 2011 yılında 3.077, 2012 yılında 4.034, 2013 yılında 5.300 ve 2014 yılı Ocak-Ağustos döneminde 2.491 kişinin işe yerleştirildiği görülmektedir.
- Düzce İŞKUR tarafından 2013 yılında, 7 program türünde toplam 102 farklı çalışma düzenlenmiştir. Bu çalışmalara toplamda 1.419 kursiyer katılmıştır. Katılımcıların yüzde 37,9'u erkek, yüzde 62,1'i kadındır. 2014 yılı Ocak-Ağustos döneminde toplam 6 program türünde 37 Mesleki Eğitim Programı düzenlenmiş ve bu programlara toplam 906 kursiyer katılmıştır. Katılımcıların yüzde 44,5'i erkek yüzde 55,5'i kadındır.
- 2013 yılında 3.219 işsiz kalan kişi işsizlik ödeneğinden faydalanmıştır. İşsizlik ödeneği hak eden kişilerin yüzde 67'si erkek yüzde 33'ü kadındır. 2014 yılı Ocak-Ağustos aralığında Düzce İŞKUR'a başvuru yaparak 1.464 erkek, 804 kadın olmak üzere toplam 2.268 kişi işsizlik ödeneğinden faydalanır durumdadır. İşsizlik ödeneğinden faydalananların yüzde 65'i erkek yüzde 35'i kadındır.
- Düzce ilinde, TÜİK veri tabanına göre İPTA kapsamına giren 1.028 işyeri olduğu tespit edilmiş, 961 işyerine ulaşıp bilgi formu uygulanmıştır. Bu firmaların işyeri büyüklüklerine göre dağılımına bakıldığında; yüzde 25'inin 1-9, yüzde 58'inin 10-49, yüzde 14'ünün 50-249 çalışan sayısı aralığında, yüzde 3'ünün ise 250+ istihdamlı oldukları görülmektedir. Firmalar sektörel kırılımda dağıtıldığında en büyük payı yüzde 64,3 ile İmalat, yüzde 9,6 ile Toptan ve perakende ticaret ve yüzde 7 ile İnşaat sektörü almaktadır.

- İlimizde İPTA kapsamındaki işyerlerinin kuruluş yıllarına göre dağılımı incelendiğinde; yüzde 24,5 firmanın 0-4 yaş aralığında, yüzde 27,9 firmanın 5-9 yaş aralığında, yüzde 14,6 firmanın 10-14 yaş aralığında, yüzde 15,4 firmanın 15-19 yaş aralığında, yüzde 7,7 firmanın 20-24 yaş aralığında ve yüzde 9,9 firmanın 25 yaşından büyük olduğu tespit edilmiştir.
- Düzce ili, İPTA kapsamındaki işyerlerinde toplam 40.822 çalışanın yüzde 70,9'u erkek, yüzde 29,1'i kadındır. Kadınların, erkeklere oranla en fazla çalıştığı meslek grubu 'Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar' en az çalıştıkları meslek grubu ise 'Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri meslek gruplarıdır'.
- Düzce ilinde en çok çalışılan meslekler; Makineci (dikiş), Plastik mamuller imal işçisi, Proses işçisi meslekleridir.
- İlimizde İPTA kapsamındaki işyerlerinden yüzde 45,5'i Devletin verdiği herhangi bir teşvikten yararlanmaktadır.
- İlimizde İPTA kapsamındaki işyerlerinden yüzde 44,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır.
- İlimizdeki İPTA kapsamındaki işyerlerinden yüzde 43,6'sı İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuştur veya halen açık talebi vardır.
- İlimizde İPTA kapsamındaki işyerlerinden yüzde 36,5'inin servis imkânı vardır.
- Yüzde 17,8'i ihracat yapmaktadır.
- Yüzde 6,3'ü kısmi çalışma uygulamaktadır.
- Yüzde 3'ünün yabancı ortaklığı vardır.
- İlimizde İPTA kapsamındaki işyerlerinin yüzde 1,7'si 2014 yılında işyerlerinde eğitim düzenlemişlerdir.
- İPTA kapsamındaki işyerlerinden yüzde 1,7'si çalışanlarına kreş imkânı sağlamaktadırlar.
- Düzce ilinde açık işlerin sektörlere göre dağılımına bakıldığında; yüzde 71 İmalat, yüzde 11,2 Toptan ve perakende ticaret, yüzde 5,2 Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinin öne çıktığı görülmektedir. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunun yüzde 53,6, Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun yüzde 18,7, Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunun yüzde 12,7 yer aldığı görülmektedir.
- Düzce ilinde en fazla iş ilanı açılan meslek; Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri, Müşteri Temsilcisi meslekleridir.
- Açık işi olan firmalara 'aradığınız elemanda bulunmasını istediğiniz nitelik ve beceriler nelerdir?' sorusuna alınan cevaplarda öne çıkanların; Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İş Ahlakına Sahip Olma, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışması olduğu görülmüştür.
- Açık işi olan firmaların yüzde 78,4'ü İŞKUR, yüzde 59,2'si Akraba-eş dost, yüzde 25'i Gazete-ilan vb., yüzde 11,6'sı İnternet-Sosyal Medya ve 0,6'sı Özel İstihdam Büroları aracılığıyla eleman bulduklarını belirtmişlerdir.
- Açık işi olan firmalar, açık pozisyonları için; yüzde 9,2 kadın, yüzde 31,8 erkek, yüzde 59 fark etmez seçeneklerini kullanmışlardır.

- Düzce ilinde, İmalat sektöründe yüzde 63,7, Toptan ve perakende ticaret sektöründe 12,8, Bilgi ve iletişim sektöründe 5,9, İnşaat sektöründe yüzde 5,4 oranında eleman temininde güçlük çektikleri bilgisini vermişlerdir.
- Temininde güçlük çekilen mesleklerin, meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılarının yüzde 53,6, Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanların yüzde 18,7, Hizmet Ve Satış Elemanlarının yüzde 12,4, Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerin ise yüzde 6,4 payla öne çıktıkları görülmektedir.
- İşverenlere eleman teminde güçlük çekilme nedenleri sorulduğunda; yüzde 87'si Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasını, yüzde 67,8'i Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasını, yüzde 59'u Bu meslekte işe başvuru yapılmamasını, yüzde 12,5'i Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesini sebep göstermiştir.
- İlimizdeki Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) yüzde 4,2'dir. Bir başka deyişle önümüzdeki yıl bu döneme kadar işverenler, toplam istihdamda yüzde 4,2'lik artış beklemektedir. Bu durum bizlere firmaların büyümeyi hedefledikleri göstermektedir.
- İmalat sektöründe 1.189 kişilik istihdam artışı beklenmektedir. Sayısal olarak en fazla artışı bekleyen İmalat sektörü toplam beklentinin (% 4,2) yüzde 2,9'unu oluşturmaktadır. Diğer tüm sektörlerin toplamı yüzde 1,3'tür.
- İPTA kapsamındaki işyerlerinin, yüzde 22,9'u çalışan sayılarında artış, yüzde 2,4'ü çalışan sayılarında azalış beklerken, yüzde 74,4'ü fikir beyan etmemiştir.
- En çok istihdam artışı beklenen 3 meslek: Makineci (dikiş), Proses işçisi, Brode makinesi operatörü/brodeci, en çok istihdam azalışı beklenen 3 meslek: Diğer öğretmenler, Mobilya imalatçısı/mobilyacı (ahşap), Yıkama ve ayıklama işçisi (meyve sebze) (elle)'dir.
- Türkiye İş Kurumu, 2007 yılından beri gerçekleştirdiği İşgücü Piyasası Analizlerini kapsamlarını genişleterek uygulamaya devam edecektir. Düzce İşgücü Piyasası Analiz Raporu gibi 81 il için ayrı ayrı rapor hazırlanmıştır. Belirtilen il işgücü piyasası analiz raporlarına www.iskur.gov.tr adresinden erişilebilir.

GİRİŞ

Dünyada ve ülkemizde, son yıllarda, iletişim, teknoloji ve ekonomi alanlarında yapısal anlamda yaşanan gelişim ve dönüşümler, tüm ülkeler açısından önem arz eden, sürdürülebilir kalkınma ve işsizlik sorununa yaklaşımları da değiştirmiştir. İstikrarlı bir büyüme eğiliminin, yeni iş alanları ve istihdam yaratma açısından önemi hala kabul görmekle birlikte, günümüzde işsizlik sorunu sadece ekonomik göstergelerin bir yansıması olarak değil, toplumsal bir sorun olarak algılanmaktadır. Günümüz toplumlarında ekonomik alanda yaşanan veya yaşanması olası olumsuz gelişmeler, sosyal sistemi de sosyolojik ve psikolojik boyutlarıyla birlikte olumsuz yönde etkilemektedir.

Teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişmeler, uluslararası sermaye hareketleri ve ekonomik anlamda yaşanan küreselleşme, tüketim eğilimlerini, üretim ve çalışma koşullarını, organizasyon yapılarını, üretim modellerini, eğitim ve istihdam olanaklarını etkilemekte ve değiştirmektedir. İşgücü piyasasının işgücü talebi de ekonomik ve teknolojik gelişmelere paralel olarak dinamik bir şekilde değişim gösterdiğinden, sürekli izlenmeli ve işgücü piyasası analizleri periyodik olarak yapılmalıdır.

Söz konusu gelişmeler neticesinde işgücü piyasaları, çok daha esnek, değişken ve hareketli bir yapıya dönüşmüş olup, işgücü piyasasında yer alan tarafların da bu yapıya uygun olarak kendilerini yenilemeleri ve niteliklerini geliştirmeleri zorunluluk haline gelmiştir. Bu durumda işgücü piyasasının zayıf kısmı sadece işsizlikle sınırlı kalmayıp, eğitim ve mesleki beceri anlamında yeterli, üretken ve kaliteli düzeyde istihdam oluşturmama sorunu da konunun bir başka boyutudur.

Bir yandan değişen piyasa koşullarına, yeni teknolojik altyapılara ve üretim modellerine uyum yeteneği geliştirebilen, mevcut ve potansiyel işgücünün istihdam edilebilme ve istihdamda kalma imkânı artarken, diğer yandan işgücü piyasasının sürekli öğrenme modeline dayalı, yüksek vasıflı işgücü profili beklentisini karşılayamayan işgücünün, istihdama dâhil olma ve istihdamda kalma imkânı büyük oranda azalmaktadır.

Ekonomik yapının küreselleşmesine ek olarak bilgi ve iletişim teknolojilerinde gerçekleşen hızlı değişimler, işgücü piyasasını akışına bırakmayı artık mümkün kılmadığı gibi yeni yaklaşımları da beraberinde getirmiştir. Mevcut koşullar altında artık işgücü piyasasına yön verebilmek, verimliliğini arttırabilmek ve etkinliğini sağlayabilmek için tutarlı ve hedeflere dayalı bir istihdam stratejisi belirlemek ve sürekli geliştirmek gerekmektedir.

İşsizlik sorununun çözümü ve istihdamın genişletilmesine yönelik olarak alınacak tedbirleri içeren bir istihdam stratejisi geliştirmek için öncelikle sorunların ve ihtiyaçların doğru şekilde tespit edilmesine ve sağlıklı ve güncel bir veri tabanı oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Bu sayede gerçekleştirilecek analizler neticesinde gerek işgücü arzı gerekse talebi açısından mevcut durumun tespiti ve geleceğe yönelik çözüm önerilerini de içeren öngörüler geliştirilebilecektir. Bu çerçevede oluşturulacak istihdam politikaları, ekonomik ve sosyal politikaların eğitim politikaları ile

entegrasyonunun sağlanması, işgücü piyasasında istihdam artışını sınırlayan faktörlerin belirlenerek ortadan kaldırılması ve işsizliğin azaltılmasının yanında mevcut ve potansiyel insan kaynaklarının değişen koşullara uyum sağlayarak kalifikasyonunun artması sonucunu beraberinde getirecektir.

İşgücü Piyasası Araştırması Raporunun temel amacı; arz göstergeleri ve veri setleri ile talep göstergeleri ve veri setleri arasındaki ilişki ve bağlantıları tespit edip analize tabi tutarak il düzeyinde aktif istihdam politikalarının oluşturulmasına katkı sağlamaktır.

Aktif istihdam politikaları yoluyla işsizliğin azaltılıp istihdamın artırılması, işgücü piyasasında arz ve talep arasında mevcut dengesizliklerin ortadan kaldırılması ile yakından ilişkilidir. İşgücü Piyasası Araştırması Raporu ile özellikle işgücü talebine ilişkin elde edilen bulgular ve işgücü arzının yapısına ilişkin veriler ışığında işgücü piyasasındaki dengesizliklerin giderilmesine yönelik öneri ve değerlendirmelere ulaşılrken, il düzeyinde aktif işgücü politikaları için en temel veriler de sağlanmış olmaktadır.

İşgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek ve bu mesleklerde istenen becerileri tespit etmek, temininde güçlük çekilen meslekleri belirlemek, gelecek dönem istihdam artış ve azalış eğilimlerini belirlemek amacıyla İŞKUR tarafından işyerlerine 12 Mayıs-27 Haziran 2014 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Bilgi Formu uygulanmıştır.

Bu çerçevede TÜİK işyeri kayıt sisteminden Düzce ili için belirlenen 10+ istihdamlı işyerlerine tamsayım yöntemi ile ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Analiz kapsamında meslek sınıflandırması için ISCO 08 ile uyumlu Türk Meslekler Sözlüğü (TMS), ekonomik faaliyet kolları sınıflandırmasında ise Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE Rev2.0) esas alınmıştır.

Düzce İşgücü Piyasası Analizi Raporu iki temel bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasası hakkında fikir edinebilmek adına TÜİK Hane Halkı İşgücü İstatistikleri incelenmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR göstergeleri; hem işgücü arzı hem işgücü talebi yönüyle analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Düzce işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir. Düzce İşgücü Piyasası Analiz Raporu'nda; İPTA çalışmasında elde edilen bulgular tablo ve grafiklerle yansıtılırken ayrıca elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR

Firmalar; ürün piyasası, sermaye piyasası ve işgücü piyasası ile ilişki halindedir. İşgücü piyasasında çalışanlar emeklerini sunmakta, işverenlerde bu emeği talep etmektedirler. Ekonominin seyrinde, çalışanlar ve firmalar kendi lehlerine kararlar verirler. Çalışanların kararlarının toplamı işgücü arzını, firmaların kararlarının toplamı ise işgücü talebini oluşturur.¹ İmalat veya hizmet sektörüne olan talep artışı, işgücüne olan talebi arttırır. Diğer bir deyişle işgücüne olan talep, üretilmesine yardım ettiği ürüne olan talepten kaynaklanan dolaylı bir taleptir.

Ekonomi genelindeki toplam ücretler milli gelirin en büyük kısmını oluşturur. Birçok insanın gelir kaynağı, ücret karşılığı işgücü piyasasında sunduğu emek veya beyin gücüdür. Kazançlar işgücü piyasasında belirlenmekte, eğitim işgücü piyasasında değerlendirilmektedir. İşgücü piyasasında belirlenen ücret, toplumun refah düzeyini belirler. Bu nedenle işgücü piyasası nüfusun büyük bir bölümünü ilgilendirir.

2014 yılına kadar İŞKUR'un yayınladığı tüm İşgücü Piyasası Analiz raporlarında, işgücü piyasasının arz ve talep yönüne eşit olarak yer verilmiştir. Ancak bu yıl değişikliğe gidilerek, daha çok TÜİK verilerinden yararlanılarak hazırlanan piyasanın arz yönü kısıtlı tutulmuş, İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına genişçe yer verilmiştir.

1.1. İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

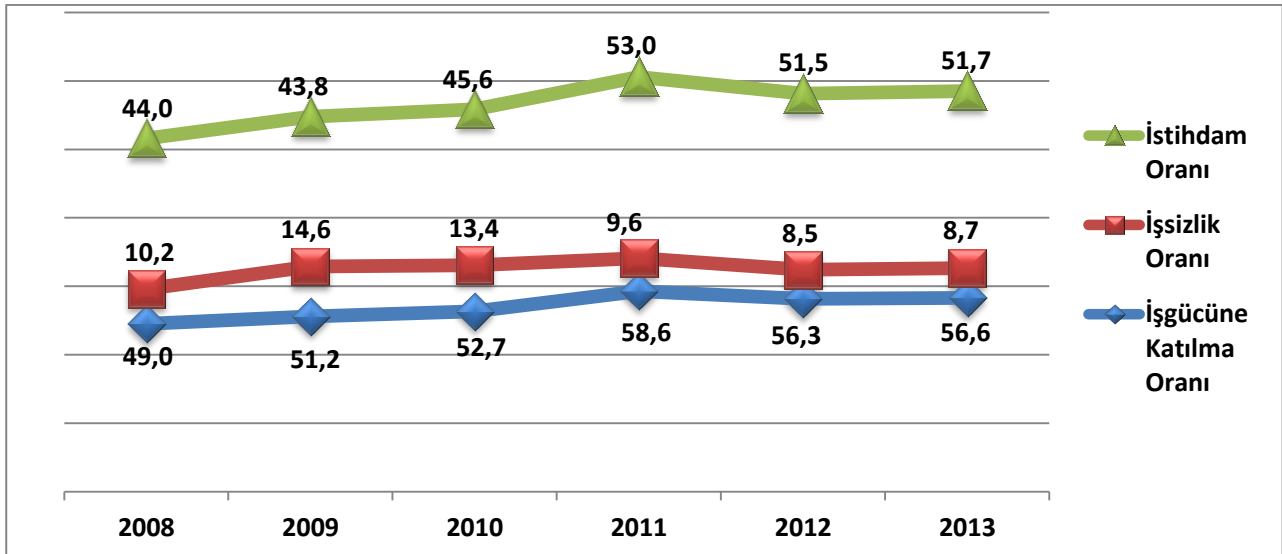
İşgücünü oluşturan istihdam edilenler, işsizlerin sayısı ve çeşitli özelliklerine ilişkin bilgiler, TÜİK tarafından 1988 yılından itibaren İLO² standartları çerçevesinde uygulanmakta olan hane Halkı İşgücü Anketleri ile elde edilmektedir. Hane halkı İşgücü Anketinin amacı, ülkemizdeki işgücünün yapısını ayrıntılı ve güncel bilgilere dayanarak ortaya koymaktır. Hane Halkı İşgücü Anketi sonuçları 2008 yılından itibaren iller bazında bilgi sağlamakta ve TÜİK'in resmi web sayfasında yayınlanmaktadır.

İşgücü piyasasında işgücünün temel özellikleri ve istihdamın yapısını değerlendirebilmek için pek çok ölçüt bulunmaktadır. İşgücüne katılım oranı, istihdam oranı, işsizlik oranı işgücü piyasası değerlendirmelerinde bize yardımcı olan göstergelerden bazılarıdır. Aşağıdaki grafik, Düzce ilinin 2008-2013 dönemindeki işgücü göstergelerini içermektedir.

¹ Prof. Dr. Aysıt TANSEL, 2050'ye Doğru Nüfusbilim ve Yönetim: İşgücü Piyasasına Genel Bakış, Kasım 2012

² International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

Grafik 1: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, % 2008-2013 Düzce

Kaynak: TÜİK İşgücü İstatistikleri

İlimizin 2008-2013 yılları arasındaki işgücü istatistikleri Grafik 1’de yer almaktadır. İşgücüne katılım oranı (İKO), bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder. Grafik 1’i incelediğimizde 2008’de yüzde 49,0 olan İKO’nun 2013 yılında yüzde 56,6’ye yükseldiği görülmektedir. Yıllar içerisinde artarak devam eden İKO, 2011 yılında yüzde 58,6 ile en yüksek seviyeye ulaşmış, 2012 yılında 2,3 puanlık düşüşle, yüzde 56,3’e gerilediği görülmüştür. İKO³ 2013 yılında tekrar artışa geçerek, yüzde 56,6 seviyesine yükseldiği görülmektedir.

İstihdam oranı; bir ekonomide istihdam edilen işgücünün 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusa oranını vermektedir. Genel ekonomi anlamında da çok önemli bir kavram olan istihdam oranı bir başka deyişle; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ekonominin istihdam oluşturma oranını gösterir. Özellikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı, istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır. İlimizin istihdam oranı; 2008 yılında yüzde 44,0, 2009 yılında yüzde 43,8, 2010 yılında yüzde 45,6, 2011 yılında en yüksek oranla yüzde 53,8’e, yıllar içerisinde yükselerek seyrettiği görülmektedir. 2012 yılında ise 2011 yılına göre 2,5 puanlık bir düşüş olduğu 2013 yılında tekrar yükselişe geçtiği ve yüzde 56,6⁴ olduğu görülmektedir.

İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. İşsizlik oranı; toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İlimizdeki işsizlik oranının 2008 yılında yüzde 10,2 olduğu görülmektedir. Türkiye’de küresel krizin etkilerinin en fazla hissedildiği 2009 yılında İlimizin de krizden etkilendiği görülmektedir. 2009 yılında işsizlik

³ Türkiye İşgücüne Katılım Oranı: %50, Ocak 2014, TÜİK

⁴ Türkiye İstihdam Oranı: %44,9, Ocak 2014, TÜİK

oranı yüzde 14,6 seviyesindedir. Türkiye'nin işsizlik oranı aynı yıl yüzde 14,3'tür (TÜİK) ve Düzce ile yaklaşık aynı seviyededir. Düzce'de işsizlik oranının 2010 yılında, 1,2 puanlık düşüş göstererek yüzde 13,4 olduğu görülmektedir. Bu noktada küresel krizin etkilerini minimize etmek ve işsizlik oranını aşağı çekmek için yürütülen politikaların sonuç verdiği ve işsizlik oranının 3,8 puanlık düşüşle 2011 yılında yüzde 10'un altında seyrettiği görülmektedir. 2012 yılında düşüş devam etmiş, yüzde 8,5 seviyesine gerilemiştir. 2013 yılında ise yüzde 0,2'lik bir artış gözlemlenmektedir.

1.2. İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR'un son yıllarda işgücü piyasasındaki etkinliği artarak devam etmektedir. Adından sıkça söz edilen ve daha kaliteli hizmet sunmaya çalışan İŞKUR'un işgücü piyasasındaki etkinliğini, istatistiksel verilerinden de anlıyoruz. Son yıllarda değişen vizyonu ve artan personel sayısı İŞKUR'un tüm faaliyetlerinde artış göstermesini sağlamıştır.

Bu bölümde İŞKUR'un veri tabanına kayıtlı işsiz verileri, kayıtlı işsizlerin meslek gruplarına göre dağılımı, açık iş verileri, işe yerleştirme verileri, kurs ve kursiyer verileri ve işsizlik ödeneğinden yararlanan verilerini inceleyeceğiz. İşgücü piyasasında aktif rol oynayan İŞKUR kayıtları, piyasa hakkında bilgi edinmek isteyenler için önemli göstergelerdir.

TÜİK ve İŞKUR'un işsiz verileri karşılaştırılabilir değildir. Hem veri elde etme yöntemleri hem de tanımları farklıdır. TÜİK'in işsiz tanımı, referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son 4 hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan 15 ve daha yukarı yaştaki fertler işsiz nüfusa dâhildirler. 2014 yılı öncesinde iş arama kriterinde referans dönemi olarak "son 4 hafta" yerine "son 3 ay" kullanılmaktaydı. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dâhildirler⁵.

İŞKUR işsiz kayıtları ise TÜİK'in işsiz kayıtlarından farklı olarak anket sonucu elde edilen veriler değil idari kayıtlardır. İŞKUR'a kayıtlı işsizler, kendileri İŞKUR'a gelerek veya web üzerinden kayıt olarak kayıtlı işsiz olmaktadır. İŞKUR'da kayıtlı işsiz olarak, 18 aya kadar kayıtlı kalılabilmektedir. Bu süre içerisinde kişiye düzenli olarak iş ve meslek fırsatlarına ilişkin bilgilendirme, mesleki kurslar ve toplum yararına çalışma programları, işsizlik ödeneği gibi imkânlardan yararlanma hizmetleri sunulmaktadır. Son yıllarda birçok nedenle İŞKUR'un kayıtlı işsizlerinde artış yaşanmıştır. Bu artışın nedeni işsiz sayısının artışı değil, İŞKUR hizmetlerinin yaygınlaşmasıdır.

⁵ 15 Mayıs itibarıyla Eurostat'a uyum sürecinde TÜİK'İN işsiz tanımı değişmiştir.

1.2.1. İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ VERİLERİ

Aşağıdaki tabloda Düzce Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne kayıtlı olan işsizlerin 2013 ve 2014 yılı en çok kayıt olan 20 mesleğe göre dağılımlarını aşağıdaki tabloda görebiliriz. 2014 kayıtlı işsiz sayıları 2014 Ocak- Ağustos dönemini kapsamaktadır.

Tablo 1: Kayıtlı İşsiz Verileri, Düzce

Kayıtlı İşsiz 2013		Kayıtlı İşsiz 2014	
Beden işçisi (genel)	1.957	Beden işçisi (genel)	1.942
Diğer terziler elbise imalat işçileri, dikişçiler, döşemeciler ve ilgili işçiler	599	Diğer terziler elbise imalat işçileri, dikişçiler, döşemeciler ve ilgili işçiler	641
Beden işçisi (temizlik)	554	Beden işçisi (temizlik)	605
Büro memuru (genel)	361	Makineci (dikiş)	402
Makineci (dikiş)	312	Proses işçisi	361
Sekreter	274	Büro memuru (genel)	347
Ön muhasebeci	273	Ön muhasebeci	281
Satış danışmanı	262	Sekreter	261
Şoför-yük taşıma	243	Şoför-yük taşıma	257
Proses işçisi	231	Satış danışmanı	253
Çaycı	143	Yangın ilk müdahale işçisi	164
Kasiyer	136	Çaycı	157
Muhasebeci	125	Kasiyer	131
Reyon görevlisi	121	Temizlik görevlisi	127
Garson (servis elemanı)	115	Garson (servis elemanı)	122
Aşçı yardımcısı	102	Reyon görevlisi	117
Temizlik görevlisi	97	Muhasebeci	117
Bekçi	86	Konfeksiyon işçisi	107
Orman işçisi	86	Aşçı yardımcısı	106
Pazarlamacı	81	Bulaşıkçı (stevard)	96
Genel toplam	11.101	Genel toplam	11.658

Kaynak: İŞKUR

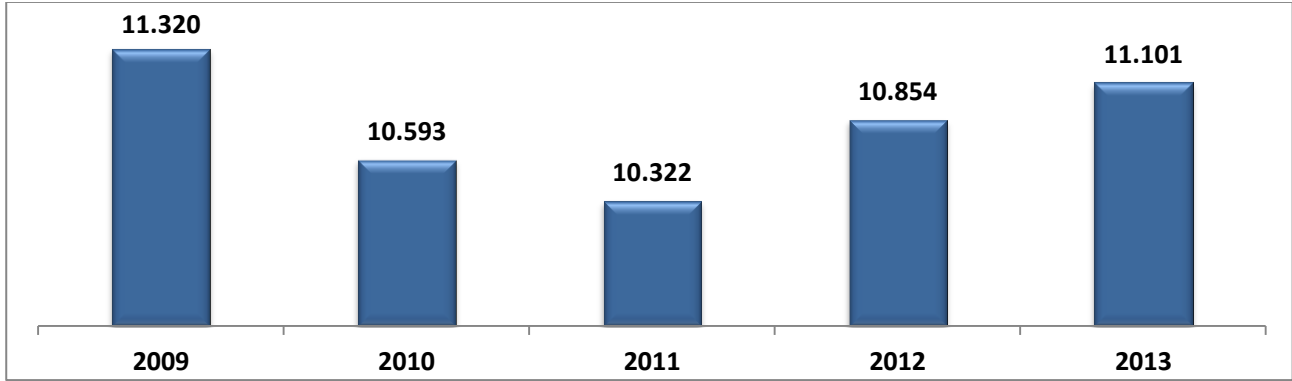
Düzce İŞKUR'a başvuru yapanların, mesleklere göre dağılımına baktığımızda; 2013 ve 2014 yılında en çok başvuru yapılan 17 mesleğin aynı olduğunu görmekteyiz. Hatta en çok başvuru yapılan ilk 3 mesleğin aynı olduğu tabloda dikkat çekmektedir. Ortak olan meslekler Beden İşçisi (Genel), Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Beden İşçisi (Temizlik), Büro Memuru (Genel), Makineci (Dikiş), Sekreter, Ön Muhasebeci, Satış Danışmanı, Şoför-Yük Taşıma, Proses İşçisi, Çaycı, Kasiyer, Muhasebeci, Reyon Görevlisi, Garson (Servis Elemanı), Aşçı Yardımcısı, Temizlik Görevlisidir.

2014 yılında başvuru yapanlar içinde Beden İşçisi (Genel) 1.942 kişi ile ilk sıradadır. İlimizin sektör alanında başı çeken tekstil sektörüne, yardımcı eleman niteliğindeki Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri mesleği, 641 kişi ile ikinci sıradadır. Hatta yaklaşık aynı nitelikteki Konfeksiyon

İşçisi mesleğini de, 107 kişi ile Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri mesleğiyle birlikte düşünebiliriz. Nitelik gerektirmeyen mesleğe sahip olanların başvurularında üstünlüğe sahip olduğu görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda Düzce İŞKUR'a kayıtlı olan işsizlerin son 5 yıllık verilerini görmekteyiz. Tabloya baktığımızda 2009'da 11.320, 2010'da 10.593, 2011'de 10.322, 2012'de 10.854 2013'de 11.101 kişinin İŞKUR sistemine işsiz olarak kayıtlı olduğu görülmektedir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsiz Verileri Son 5 Yıllık, Düzce

Kaynak: İŞKUR

Tabloyu incelediğimizde en fazla işsiz, 2009 yılında kayıt olduğu izlenmektedir. Bu durum TÜİK verileriyle örtüşmektedir. TÜİK'in son 6 yıllık işsizlik oranları incelendiğinde en fazla işsizlik oranının 2009 yılında izlendiği görülecektir. Bunun nedeni küresel krizin etkilerinin en fazla 2009 yılında hissedilmesinden kaynaklanmaktadır. 2009 yılında ilimizde de birçok toplu işten çıkarmalar yaşanmıştır.

İŞKUR'a işsiz olarak kaydolmanın birçok nedeni olabilir. İŞKUR kursiyerleri kurs harçlığı aldığından, mezun ve işsiz gençler İŞKUR'a yönelmektedir. Toplumsal cinsiyete duyarlı kamu istihdam hizmeti sunum politikasından dolayı kadınlar İŞKUR'a yönelmektedir. Engelli istihdamında öncü, aracı ve yetkili kurum olarak engelliler İŞKUR'a yönelmektedir. Sosyal yardım yararlanıcıları⁶ İŞKUR'a yöneltilmektedir. İşsizlik sigortası uygulaması giderek yaygınlaştığından işsiz kalanlar, işsizlik maaşından yararlanmak için İŞKUR'a yönelmektedir. Toplum yararına programlar nedeniyle uzun süreli işsizler İŞKUR'a yönelmektedir. Kamu kurumlarına KPSS ile alınan işçiler İŞKUR aracılığıyla gönderildiği için başvuru yapmak isteyenler İŞKUR'a yönelmektedir. İş ve Meslek Danışmanları vasıtasıyla İŞKUR hem işçi hem de işverenin ulaşabileceği en yakın kamu kurumlarından biri haline gelmiştir.

⁶ 1 Nisan 2010 tarihinde Ekonomi Koordinasyon Kurulu toplantısında kabul edilen "Sosyal Yardım Sisteminin İstihdam ile Bağlantısının Kurulması ve Etkinleştirilmesi Eylem Planı" doğrultusunda İŞKUR ile SYDGM arasında sosyal yardım başvurusunda bulunan ya da sosyal yardım almakta olan hanelerdeki çalışabilecek durumdaki kişilerin, SOYBİS üzerinden iki kurum arasında geliştirilecek web servisler aracılığı ile İŞKUR'a kayıtlarının yapılması ve diğer hizmetlerden yararlanılabilmesinin sağlanması amacıyla protokol imzalanmıştır.

İŞKUR sisteminde kayıtlı olan işsizlerin, İŞKUR'un sistemde açılmış olan iş ilanları üzerinden işbaşı yapmaları halinde kayıtları pasif olmaktadır. Kurs, Toplum Yararına Çalışma Programı faydalanıcılarının kayıtları da pasif olmaktadır. Grafik 2'de İŞKUR'a toplam kayıt olanların değil yalnızca kaydı aktif olanların verileri bulunmaktadır. Grafiği değerlendirirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

1.2.2. İŞKUR AÇIK İŞ VERİLERİ

Son yıllarda İŞKUR'un, özel sektörün talebini kuruma çekme çalışmaları, artarak devam etmektedir. Önceki yıllara göre açık iş sayılarında gözle görünür bir artış vardır. Bu artışın sebebi, etkin işyeri ziyaretleri ve işverenlerle İŞKUR'un diyalog halinde olması gösterilebilir. İşverenler açık iş taleplerini, İş ve Meslek Danışmanlarının ziyareti esnasında veya telefonla arayarak ya da bizzat Kurumu kendileri ziyaret ederek verebilmektedir.

Kurum tarafından 2013 yılında tüm meleklerde toplam 7.856, 2014 yılı Ocak-Ağustos döneminde ise 4.755 açık iş alınmıştır. En çok açık işin olduğu ilk 20 mesleği Tablo 2'de görmekteyiz. Tabloyu incelendiğinde 2013 ve 2014 yıllarında en çok açık iş alınan 13 mesleğin aynı olduğunu görülmektedir.

2013 yılında açılan iş ilanlarının ilk sırasında Beden İşçisi (Genel) mesleği varken, 2014 yılı Ocak- Ağustos döneminde Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. 2013 yılında, İlimizin en önemli sektör kolu olan tekstil sektörü için açılan talepler, toplam açık iş ilanlarının yüzde 32,4'üdür. 2014 Ocak-Ağustos döneminde ise tekstil sektörü için açılan talepler toplam iş ilanlarının yüzde 35,6'sıdır. 2014 yılında tekstil sektörü taleplerini, Proses İşçisi, Çağrı Merkezi Görevlisi, Ön Muhasebeci ve Satış Danışmanı meslekleri izlemektedir.

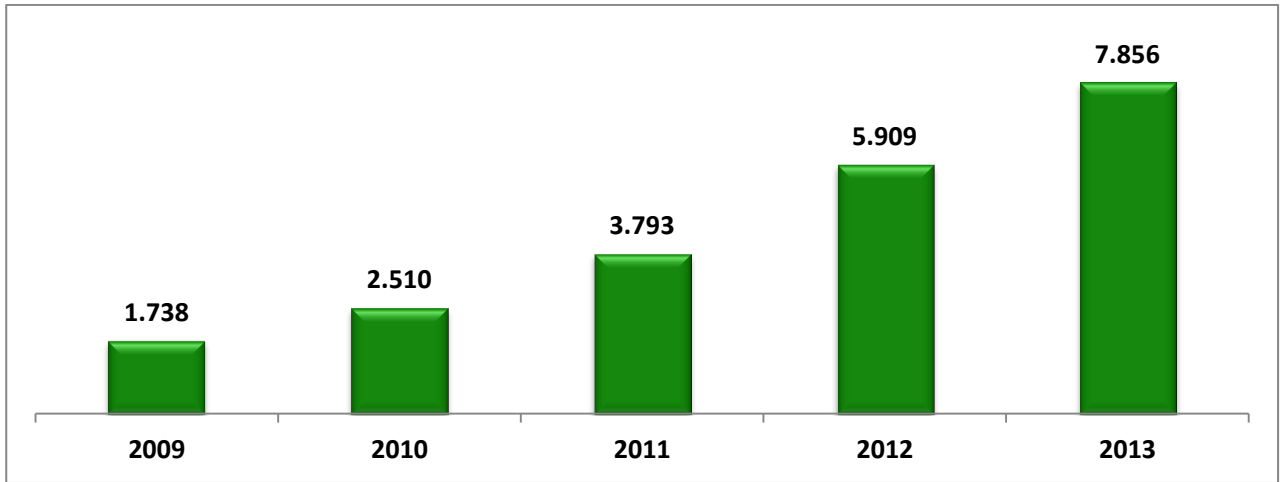
Tablo 2: Açık İş Verileri, Düzce

Açık İş 2013		Açık İş 2014	
Beden işçisi (genel)	1.449	Makineci (dikiş)	1.038
Makineci (dikiş)	1.045	Beden işçisi (genel)	817
Diğer terziler elbise imalat işçileri, dikişçiler, döşemeciler ve ilgili işçiler	990	Diğer terziler elbise imalat işçileri, dikişçiler, döşemeciler ve ilgili işçiler	528
Proses işçisi	410	Proses işçisi	248
Beden işçisi (temizlik)	224	Konfeksiyon işçisi	128
Çağrı merkezi görevlisi	208	Çağrı merkezi görevlisi	114
Konfeksiyon işçisi	203	Ön muhasebeci	93
Güvenlik görevlisi	185	Satış danışmanı	88
Dikiş makinesi operatörü-kumaş	164	Mobilya imalatçısı/mobilyacı (ahşap)	67
Satış danışmanı	119	Plastik işlemeci	63
Garson (servis elemanı)	103	Gaz altı kaynakçısı	56
Kasiyer	93	Diğer imalat ve ilgili işçiler (makine ile)	53
Ön muhasebeci	91	Kasiyer	52
Gaz altı kaynakçısı	86	Beden işçisi (temizlik)	49
Deri konfeksiyon makinecisi	81	Ütücü	49
Sekreter	67	Diğer personel ve meslek uzmanları	46
Metal levha işçisi	67	Forklift operatörü	42
Forklift operatörü	64	Garson (servis elemanı)	38
Brode makinesi operatörü/brodeci	61	Güvenlik görevlisi	38
Reyon görevlisi	60	Pazarlamacı	38
Genel toplam	7.856	Genel toplam	4.755

Kaynak: İŞKUR

Açık pozisyonlara ivedilikle uygun elemanların bulunması, işverenler açısından üretim sürecinin verimliliği açısından çok önemlidir. İşgücü piyasasında etkin rol oynayan İŞKUR, eleman bulma sürecinde işverenler açısından sıklıkla kullanılan aracı kurum haline gelmiştir. İŞKUR tarafından alınan açık işlerin son 5 yılda artarak devam ettiği Grafik 3'te görülmektedir. Kurum tarafından 2009'da 1.738, 2010'da 2.510, 2011'de 3.793, 2012'de 5.909 ve 2013'te 7.856 açık iş yayınlanmıştır. 2009'dan 2013'e kadar açık iş sayısı 4,5 kat artmıştır. Her yıl bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 30 civarında bir artış söz konusudur. İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonucu bu artışın devam edeceğini göstermektedir.

Grafik 3: Açık İş Verileri Son 5 Yıllık, Düzce

Kaynak: İŞKUR

1.2.3. İŞKUR İŞE YERLEŞTİRME VERİLERİ

Düzce İŞKUR tarafından 2013 yılında toplam 5.300 kişi işe yerleştirilmiştir. 2014 yılı Ocak-Ağustos döneminde işe yerleşenler sayısı 2.491'dir. 2013 yılında İŞKUR tarafından en çok işe yerleştirilen meslekler; Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler, Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş), Proses İşçisi, Beden İşçisi (Temizlik), Çağrı Merkezi Görevlisi, Konfeksiyon İşçisi meslekleridir. 2014 Ocak-Ağustos döneminde en çok işe yerleştirilen meslekler Makineci (Dikiş), Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Beden İşçisi (Gene), Proses İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Plastik İşlemeci, Çağrı Merkezi Görevlisidir. 2014 yılında gerçekleştirilen toplam işe yerleştirmelerin yüzde 44'ü tekstil sektörü meslekleridir.

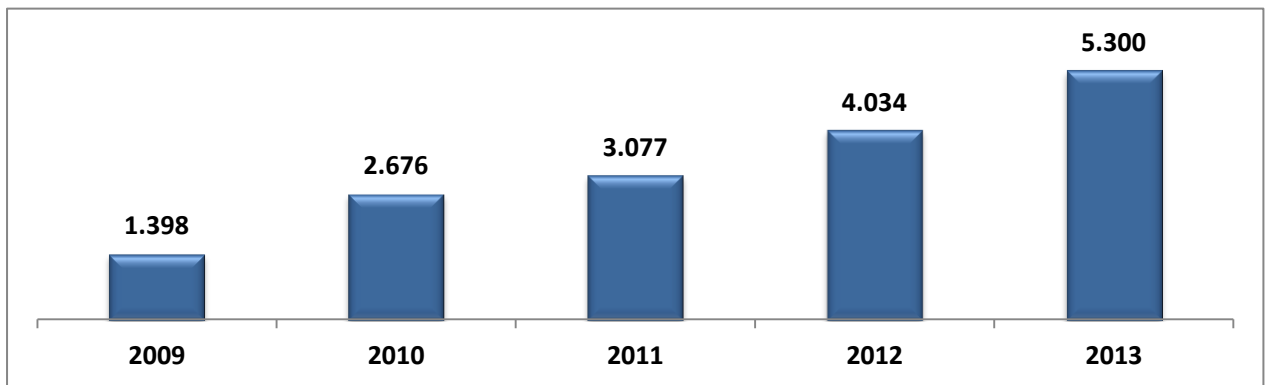

Tablo 3: En Çok İşe Yerleşen İlk 20 Mesleğin İşe Yerleştirme Verileri, Düzce

İşe Yerleştirme Verileri 2013		İşe Yerleştirme Verileri 2014	
Diğer terzi elbise imalat işçileri, dikişçiler, döşemeciler ve ilgili işçiler	935	Makineci (dikiş)	545
Beden işçisi (genel)	927	Diğer terzi elbise imalat işçileri, dikişçiler, döşemeciler ve ilgili işçiler	433
Makineci (dikiş)	820	Beden işçisi (genel)	385
Proses işçisi	233	Proses işçisi	179
Beden işçisi (temizlik)	210	Konfeksiyon işçisi	89
Çağrı merkezi görevlisi	197	Plastik işlemeci	63
Konfeksiyon işçisi	186	Çağrı merkezi görevlisi	60
Güvenlik görevlisi	163	Diğer imalat ve ilgili işçiler (makine ile)	53
Dikiş makinesi operatörü-kumaş	159	Diğer personel ve meslek uzmanları	46
Garson (servis elemanı)	66	Mobilya imalatçısı/mobilyacı (ahşap)	41
Metal levha işçisi	65	Beden işçisi (temizlik)	26
Deri konfeksiyon makinecisi	65	Ön muhasebeci	24
Reyon görevlisi	47	Metal teknoloji teknisyeni	23
Sekreter	47	Güvenlik görevlisi	22
Kasiyer	46	Forklift operatörü	22
Brode makinesi operatörü/Brodeci	41	Kasiyer	19
Metal mamuller montaj işçisi	40	Gaz altı kaynakçısı	16
Gaz altı kaynakçısı	38	Çorap örme makinesi operatörü	16
Satış danışmanı	33	Metal mamuller montaj işçisi	15
Forklift operatörü	32	Deri eşya imal işçisi	14
Genel toplam	5.300	Genel toplam	2.491

Kaynak: İŞKUR

Grafik 4: Son 5 Yıllık İşe Yerleştirme Verileri, Düzce

Kaynak: İŞKUR

Grafik 4'te Düzce İŞKUR tarafından yapılan işe yerleştirme verileri görülmektedir. 2009'da 1.398, 2010'da 2.676, 2011'de 3.077, 2012'de 4.034 ve 2013'de 5.300 kişi işe yerleştirilmiştir. 2009 yılından 2013'e gelindiğinde işe yerleştirmelerin 3,7 kat arttığı izlenmektedir. Bir yılda Kurumumuz tarafından 5.300 kişinin işe yerleştirilmesi, ilimizin büyüklüğüne göre önemsenmesi gereken bir durumdur.

1.2.4. MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

Mesleki eğitim faaliyetleri, hem aradığı nitelikteki eleman bulamayan işverenler hem de herhangi bir mesleği ya da becerisi olmayan işsizler için İŞKUR'un önemli bir faaliyetidir. İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları dikkate alınarak, temininde güçlük çekilen mesleklere uyumlu kurslar açılmaya, projeler üretilmeye çalışılır. Katılımcı işsizler bu süreçte hem kurs harçlığı alır, genel sağlık sigortaları ödenir hem de meslek veya beceri sahibi olur.

Tablo 4: Düzenlen Kurs ve Katılımcı Sayısı, Düzce 2013

Kurs Türü	Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
Girişimcilik	4	51	49	100
İş.yet.kurs / istihdam garantili	5	61	70	131
İş.yet.kurs /genel	6	76	30	106
İşbaşı eğitim programı / İEP	55	170	288	458
Engelli kursları	1	10	5	15
Umem projesi	21	158	439	597
Umem projesi / İEP	10	12	0	12
Genel Toplam	102	538	881	1.419

Kaynak: İŞKUR

Düzce İŞKUR tarafından 2013 yılında, 7 program türünde toplam 102 program düzenlenmiştir. Bu programlara toplamda 1.419 kursiyer katılmıştır. Katılımcıların yüzde 37,9'u erkek, yüzde 62,1'i kadındır. Açılan programların yüzde 54'ü İşbaşı Eğitim Programı türünde açılmış ve bu programlara 170 erkek 288 kadın olmak üzere toplam 458 kişi katılmıştır. İstihdam Garantili ve Genel olmak üzere toplam 11 İşgücü Yetiştirme Kursu açılmış ve bu kurslara 137 erkek 100 kadın 237 kursiyer katılmıştır. Umem Projesi ve Umem Projesi/İEP türünde toplam 31 Umem Projesi açılmış ve bu projelere 170 erkek 439 kadın toplam 609 kursiyer katılmıştır. Kendi işinin sahibi olmak isteyenlere 4 Girişimcilik kursu açılmış ve bu kurslara 51 erkek 49 kadın 100 kursiyer katılmıştır. Engelliler için 1 kurs açılmış ve bu kurstan 10 erkek 5 kadın olmak üzere toplam 15 engelli faydalanmıştır.

Tablo 5: Düzenlen Kurs ve Katılımcı Sayısı, Düzce Ocak - Ağustos 2014

Kurs Türü	Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
Girişimcilik	3	48	30	78
İşbaşı eğitim programı / İEP	16	315	105	420
Mek / istihdam garantili kurs	7	26	191	217
Mek / istihdam garantisiz kurs	8	0	143	143
Mek / özel politika	1	0	15	16
Umem projesi /Mek	2	14	18	32
Genel Toplam	37	403	502	906

Kaynak: İŞKUR

2014 yılı Ocak-Ağustos döneminde toplam 6 program türünde 37 Mesleki Eğitim Programı düzenlenmiş ve bu programlara toplam 906 kursiyer katılmıştır. Katılımcıların yüzde 44,5'i erkek yüzde 55,5'i kadındır. Açılan programların yüzde 43'ü İşbaşı Eğitim Programı türünde açılmış ve bu kurslara 315 erkek 105 kadın olmak üzere toplam 420 kursiyer katılmıştır. İstihdam Garantili Kurs kapsamında 7 program açılmış ve bu programlara 26 erkek 191 kadın olmak üzere toplam 217 kursiyer katılmıştır. İstihdam Garantisiz Kurs kapsamında 8 program açılmış ve bu programlara 143 kadın kursiyer katılmıştır. 2014 yılında 3 Girişimcilik kursu açılmış ve bu kurslara 48 erkek 30 kadın 78 kursiyer katılmıştır.

1.2.5. İŞSİZLİK ÖDENEĞİ⁷

2013 yılında 3.219 işsiz kalan kişi işsizlik ödeneğinden faydalanmıştır. İşsizlik ödeneği hak eden kişilerin yüzde 67'si erkek yüzde 33'ü kadındır. Aşağıdaki tabloda işsizlik ödeneği hak eden kişilerin ilk 20 mesleğe ve cinsiyete göre dağılımını görülmektedir.

Tablo 6: İşsizlik Ödeneği Hak Edenlerin İlk 20 Meslek ve Cinsiyet Dağılımı, 2013 Düzce

Meslekler	Erkek	Kadın	Toplam
Beden işçisi (genel)	357	143	500
Büro memuru (genel)	35	29	64
Satış danışmanı	32	50	82
Şoför-yük taşıma	98	0	98
Muhasebeci	18	21	39
Ön muhasebeci	20	52	72
Beden işçisi (temizlik)	49	48	97
Temizlik görevlisi	9	16	25
Sekreter	3	43	46
Aşçı	17	20	37
Makineci (dikiş)	27	129	156
Şoför (yolcu taşıma)	22	0	22
Garson (servis elemanı)	23	5	28
Pazarlamacı	22	3	25
Çaycı	2	15	17
Beden işçisi (inşaat)	36	2	38
Güvenlik görevlisi	23	1	24
Satış temsilcisi / plasiyer	7	1	8
Kasiyer	15	18	33
Beden işçisi-bina inşaatı	23	2	25
Genel Toplam	2.144	1.075	3.219

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneği hak edenlerin hem erkeklerde hem kadınlarda en fazla Beden İşçisi (Genel) mesleğinde olduğu görülmektedir. Beden İşçisini, erkeklerde 98 kişi ile Şoför- Yük Taşıma kadınlarda ise 156 kişi ile Makineci (Dikiş) izlemektedir. Toplamda en fazla işsizlik ödeneği hak eden

⁷ Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün prim ödeyerek sürekli çalışmış olanlardan, son üç yıl içinde;

a) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün,

b) 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,

c) 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün işsizlik ödeneği ödenir.

İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU (1999), T.C. Resmi Gazete, 23810, 08.09.1999.

mesleklerin Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş), Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi (Temizlik), Satış Danışmanı, Ön Muhasebeci ve Büro Memuru (Genel) olduğu tablodan izlenmektedir. İşsizlik ödeneği hak edenlerin daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu görülmektedir.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneği Hak Edenlerin ilk 20 Meslek ve Cinsiyet Dağılımı, Düzce Ocak – Ağustos 2014

Meslekler	Erkek	Kadın	Toplam
Beden işçisi (genel)	213	116	329
Proses işçisi	120	12	132
Makineci (dikiş)	14	109	123
Beden işçisi (temizlik)	32	41	73
Şoför-yük taşıma	70		70
Diğer terziler elbise imalat işçileri, dikişçiler, döşemeciler ve ilgili işçiler	27	34	61
Ön muhasebeci	20	39	59
Satış danışmanı	27	22	49
Büro memuru (genel)	27	20	47
Muhasebeci	9	19	28
Aşçı	20	7	27
Çaycı	6	21	27
Dikiş makinesi operatörü-kumaş	5	20	25
Sekreter	1	22	23
Aşçı yardımcısı	6	17	23
Mobilya imalatçısı/mobilyacı (ahşap)	23	0	23
Şoför (yolcu taşıma)	19	0	19
Garson (servis elemanı)	14	4	18
Güvenlik görevlisi	18	0	18
Satış temsilcisi / plasiyer	16	2	18
Genel Toplam	1.464	804	2.268

Kaynak: İŞKUR

2014 yılı Ocak- Ağustos döneminde işsizlik ödeneği hak edenlerin ilk 20 meslek ve cinsiyete göre dağılımını Tablo 7’de görülmektedir. 2014 yılı Ocak-Ağustos aralığında Düzce İŞKUR’a başvuru yaparak 1.464 erkek 804 kadın olmak üzere toplam 2.268 kişi işsizlik ödeneğinden faydalanır durumdadır. İşsizlik ödeneğinden faydalananların yüzde 65’i erkek yüzde 35’i kadındır.

İşsizlik ödeneğinden faydalananların mesleklere göre dağılımına baktığımızda 329 kişi ile Beden İşçisi (Genel) mesleğinin ilk sırada olduğu görülmektedir. Proses İşçisi 132 kişi ile 2. Sırada, Makineci (Dikiş) 123 kişi ile 3. sıradadır. Bu meslekleri Beden İşçisi (Temizlik), Şoför-Yük Taşıma, Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler meslekleri takip etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

2.1. AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu,

hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 8” kapsamında;

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılama Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kısımları dâhil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

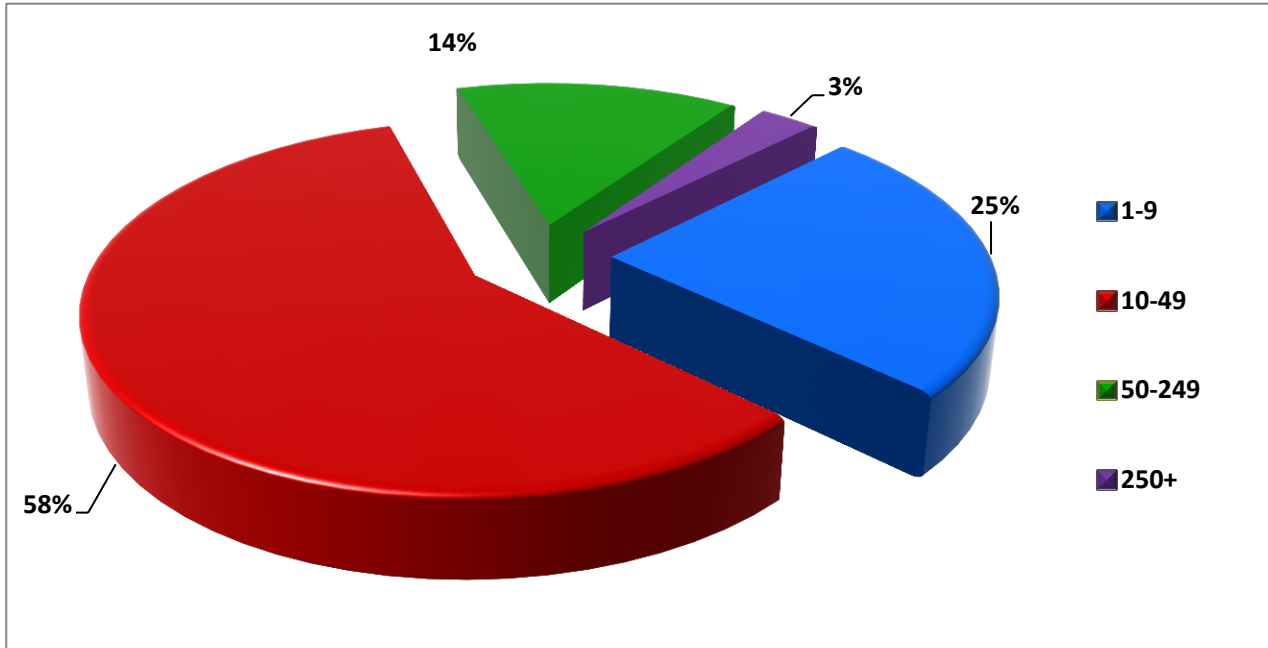
⁸ Soru Formu Ek 1’de verilmiştir.

2.2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Düzce ili genelinde İPTA kapsamına giren 1028 işyerinden 961 işyeri 12 Mayıs-27 Haziran 2014 tarihleri arasında ziyaret edilerek bilgi formu uygulanmıştır. İlimizde 2013 yılı TÜİK veri tabanındaki 10+ istihdamlı tüm işyerleri ziyaret edilmiştir. Araştırma kapsamındaki 250'nin üzerinde işçi çalıştıran işyeri sayısı 28'dir ve genel toplamın yüzde 3'üdür. 50-249 aralığında işçi çalıştıran işyeri sayısı 136'dır, genel toplamın yüzde 14'üne karşılık gelmektedir. 10-49 aralığında işçi çalıştıran 561 işyerine bilgi formu uygulanmıştır, genele oranı yüzde 58'dir. Bilgi formu uygulanan işyerlerinin yarısından fazlası 10-49 aralığındadır.

Araştırma kapsamında 1-9 arası kişi istihdam eden işyerleri olmamasına rağmen soru formu uygulanırken işyerlerinin yüzde 22'si mevcut istihdamlarının 1-9 arası oldukları görülmüştür. TÜİK'ten alınan işyeri listesi 2013 yılı işyeri kayıtlarına ilişkindir. Bu listeler belirlenirken bir işyerinin 10 ve daha fazla istihdam eden işyeri olarak sayılabilmesi için son bir yılın herhangi bir döneminde 10 ve daha fazla çalışana ulaşması yeterlidir. Araştırma esnasında 236 işyerinin 10+ istihdamlı işyeri olmadığı 1-9 aralığında olduğu görülmüştür. Tüm rapor değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Grafik 5: Çalışan Sayısına Göre Talep Araştırması Uygulanan İşyerleri, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İlimizde faaliyet gösteren firmaları büyüklük ve sektörel dağılımına göre incelediğimizde İmalat sektörünün öne çıktığını, yüzde 64,3 ile en yüksek payı aldığını görmekteyiz. İmalat sektörünü; yüzde 9,6 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, yüzde 7 ile İnşaat, yüzde 4,3 ile Ulaştırma ve Depolama sektörlerinin izlediği görülmektedir. Bu üç sektör Düzce işyerleri toplamının yüzde 81,5'ini oluşturmaktadır. Diğer

sektörlerden, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yüzde 3,1 eşit pay ile tabloda izlenmektedir. 250+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 86,1'i imalat sektöründe faaliyet göstermektedir.

İlimizde SSK'lı çalışan sayısı 97.544'dür⁹. İPTA kapsamında bilgi formu uygulanan işyerlerinde toplam 40.822 kişi çalışan tespit edilmiştir. Düzce'de toplam sigortalı çalışanların yüzde 41,8'ini kapsayan işyerlerine bilgi formu uygulanmıştır.

Tablo 8: İşyeri Büyüklüklerinin Sektörel Dağılımı, Düzce 2014

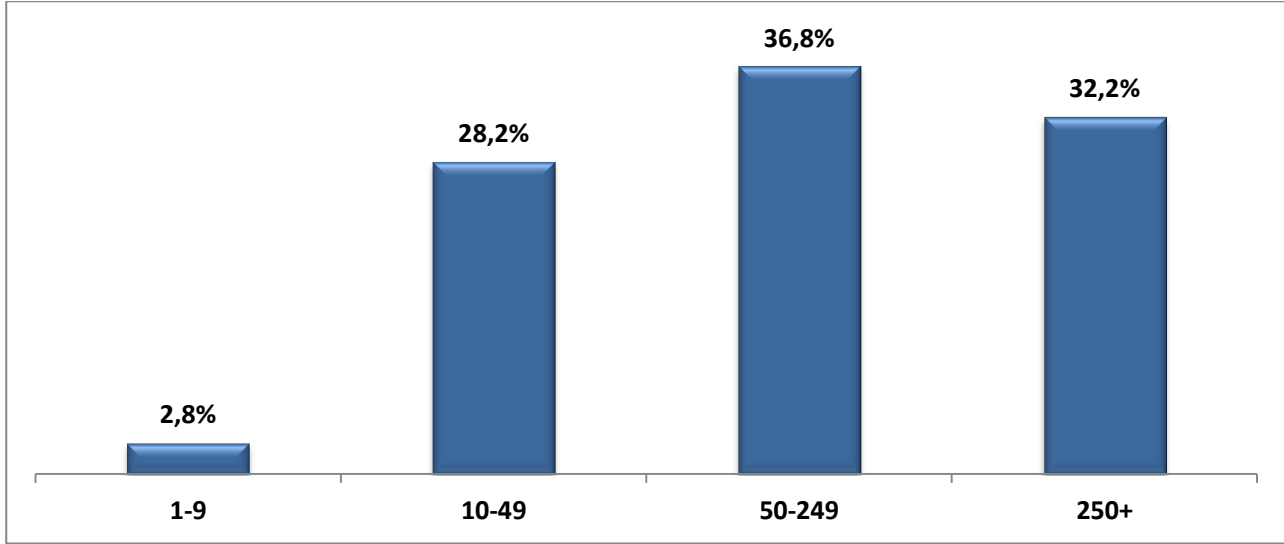
Sektörler / İşyeri Çalışan Sayısı	1-9	10-49	50-249	250+	Genel Dağılım
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,3%	0,4%	0,0%	0,0%	0,1%
İmalat	19,8%	35,9%	70,6%	86,1%	64,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,6%	0,4%	1,3%	0,0%	0,6%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	16,1%	12,1%	8,5%	0,0%	7,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	33,9%	23,2%	5,7%	0,0%	9,6%
Ulaştırma ve depolama	6,7%	8,7%	2,6%	2,0%	4,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9,3%	7,2%	2,2%	0,0%	3,1%
Bilgi ve iletişim	1,4%	0,1%	0,0%	7,2%	2,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2,0%	0,5%	0,0%	0,0%	0,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,8%	0,2%	0,0%	0,0%	0,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,5%	2,7%	0,0%	0,0%	0,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1,1%	1,4%	5,3%	2,3%	3,1%
Eğitim	2,0%	1,9%	0,5%	2,4%	1,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,8%	2,7%	2,0%	0,0%	1,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1,3%	2,5%	1,2%	0,0%	1,2%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

⁹ <http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/tr/kurumsal/istatistikler>

İPTA kapsamında bilgi alınan işyerlerinde çalışanların işyeri büyüklüklerine göre dağılımını Grafik 6'da görmekteyiz. Toplam çalışan 40.822 kişinin; 15.017 kişinin yüzde 36,8 oranla 50-249 istihdamlı işyerinde, 13.146 kişinin yüzde 32,2 oranla 250+ istihdamlı işyerinde, 11.510 kişinin yüzde 28,2 oranla 10-49 istihdamlı işyerinde çalışmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 2,8'inin 1-9 aralığında olduğu tespit edilmiştir. 1.149 kişi 1-9 istihdamlı işyerlerinde çalışmaktadır.

Grafik 6: Çalışanların İşyeri Büyüklüklerine Göre Dağılımı, Düzce 2014

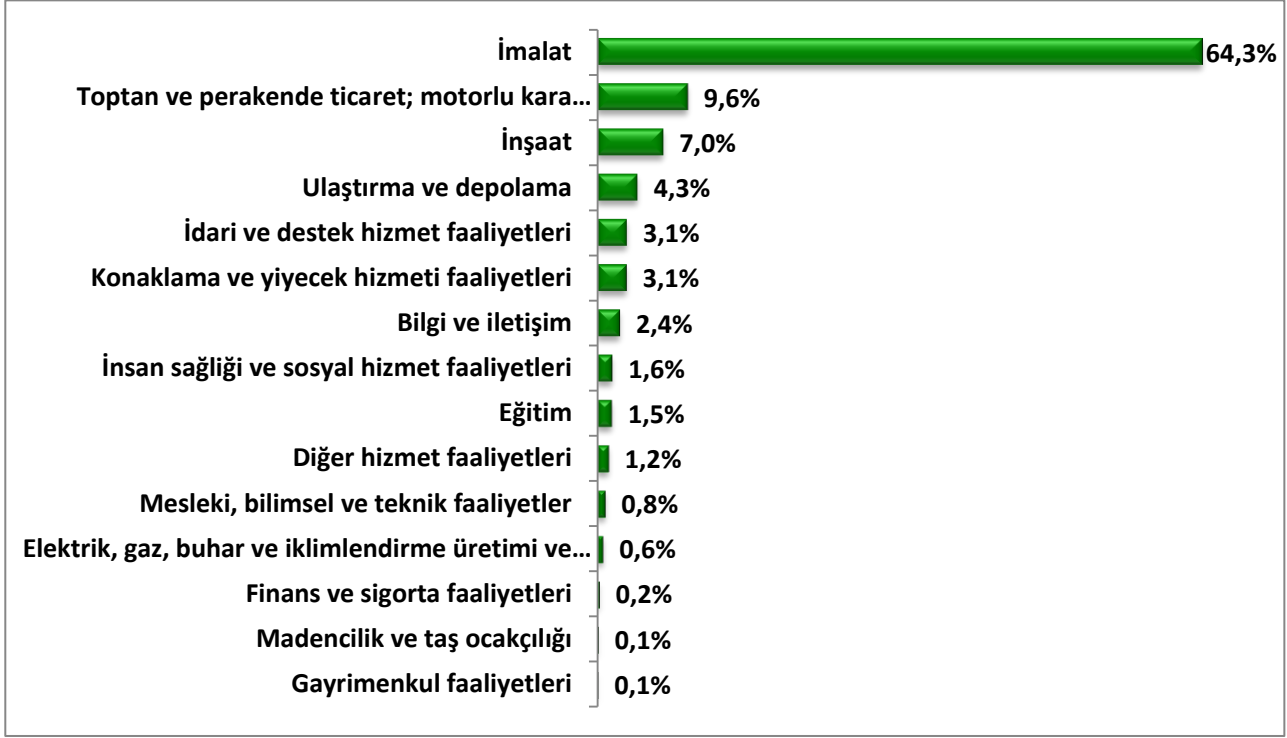
Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Çalışan sayılarını sektörler kırılımında incelediğimizde 26.269 kişi yüzde 64,3 oranla imalat sektöründe çalıştığını görmekteyiz. Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı 3.919 kişi ile yüzde 9,6, İnşaat sektörü 2.856 kişi ile yüzde 7, Ulaştırma ve depolama 1.741 kişi ile yüzde 4,3, İdari ve destek hizmet faaliyetleri 1.280 kişi ile yüzde 3,1, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri 1.265 kişi ile yüzde 3,1, Bilgi ve iletişim 973 kişi ile yüzde 2,4, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri 636 kişi ile yüzde 1,6 şeklinde dağılım göstermektedir.

Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Finans ve sigorta faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı, Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinin ortalama çalışan sayısı oranları yüzde 1'in¹⁰ altındadır.

¹⁰ İPTA çalışmasının örneklem listesi 10+ firmaları kapsamaktadır. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Finans ve sigorta faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı, Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar, ilimizin büyüklüğüyle doğru orantılı olarak 10'un altında çalışanıdır. Bu nedenle bu sektörlerde faaliyet gösteren firmalar ilimizde olsa da; İPTA çalışmasında verileri düşük izlenmektedir.

Grafik 7: Çalışanların Sektörlere Göre Dağılımı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İşyerlerinin yaşlarına ve sektörlerine göre dağılımı Tablo 9'da görülmektedir. İlimizde en büyük paya sahip İmalat sektörünü oluşturan 338 firmanın; yüzde 25,5'inin 0-4, yüzde 31'inin 5-9 yaş aralığında olduğu buna göre yarısından fazlasının genç firmalardan oluştuğunu görmekteyiz. İmalat sektörünün yüzde 12'si 10-14, yüzde 13,3'ü 15-19 yüzde 7,3'ü 20-24 yaş aralığında olup yüzde 11,4'ü 25 yaşından büyüktür. İlimizde ikinci büyük paya sahip Toptan ve perakende ticaret sektörünü oluşturan 225 firmanın; yüzde 17,1'i 0-4, yüzde 20'si 5-9, yüzde 17'si 10-14, yüzde 24,4'ü 15-19, yüzde 11,1'i 20-24 yaş aralığında olup yüzde 10,1'i 25 yaşından büyük firmalardan oluştuğu görülmektedir. İnşaat alanında faaliyet gösteren 132 firmanın; 29,7'si 0-4, yüzde 31'i 5-9, yüzde 17'si 10-14, yüzde 10,8'i 15-19, yüzde 5,8'i 20-24 yaş aralığında olup yüzde 5,7'si 25 yaşından büyük firmalardan oluştuğunu görmekteyiz.

Genel olarak sektörleri kuruluş yıllarına göre değerlendirdiğimizde; İPTA kapsamındaki işyerlerinin 0-4 yaş aralığında 235 firma (% 24,5), 5-9 yaş aralığında 268 firma (% 27,9), 10-14 yaş aralığında 141 firma (% 14,6), 15-19 yaş aralığında 148 firma (% 15,4), 20-24 yaş aralığında 74 firma (% 7,7) olduğu bilgisine ulaşılmış, 95 firma (% 9,9) ise 25 yaşından büyük olduğunu beyan etmiştir. Toplamda tüm sektörlerdeki firmaların yarısından fazlası (% 52,4) 10 yaşından küçük genç firmalardan oluşmaktadır. Düzce, Türkiye'nin iki büyük metropolünün ortasında bulunmasıyla stratejik konum açısından önem arz etmektedir. Ulaşım kolaylıkları, limanlara ve gümrüklere yakınlığından dolayı son dönemlerde; gerek genel destekler gerekse bölgesel ve sektörel desteklerinde etkisiyle yatırımcıların tercih ettiği yerler arasında öncelikli hale gelmiştir.

Tablo 9: İşyerlerinin Yaşlarına Sektörlere Göre Dağılımı, Düzce 2014

Sektörler / İşyeri Yaşı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Madencilik ve taş ocakçılığı	40,0%	20%	40%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	25,5%	31%	12%	13,3%	7,3%	11,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	25%	25%	0,0%	25,0%	25,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	100%	0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	29,7%	31%	17%	10,8%	5,8%	5,7%
Toptan ve perakende ticaret	17,1%	20%	17%	24,4%	11,1%	10,1%
Ulaştırma ve depolama	16,1%	27%	18%	21,0%	8,1%	9,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	34,5%	24%	14%	15,4%	6,9%	5,2%
Bilgi ve iletişim	25,0%	75%	0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	10,0%	0%	10%	10,0%	0,0%	70,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	25,0%	0%	0%	50,0%	25,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	37,5%	25%	13%	12,5%	0,0%	12,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	33,3%	43%	10%	9,5%	4,8%	0,0%
Eğitim	38,9%	22%	22%	5,6%	11,1%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	27,8%	56%	17%	0,0%	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	100%	0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	19,0%	24%	19%	4,8%	9,5%	23,8%

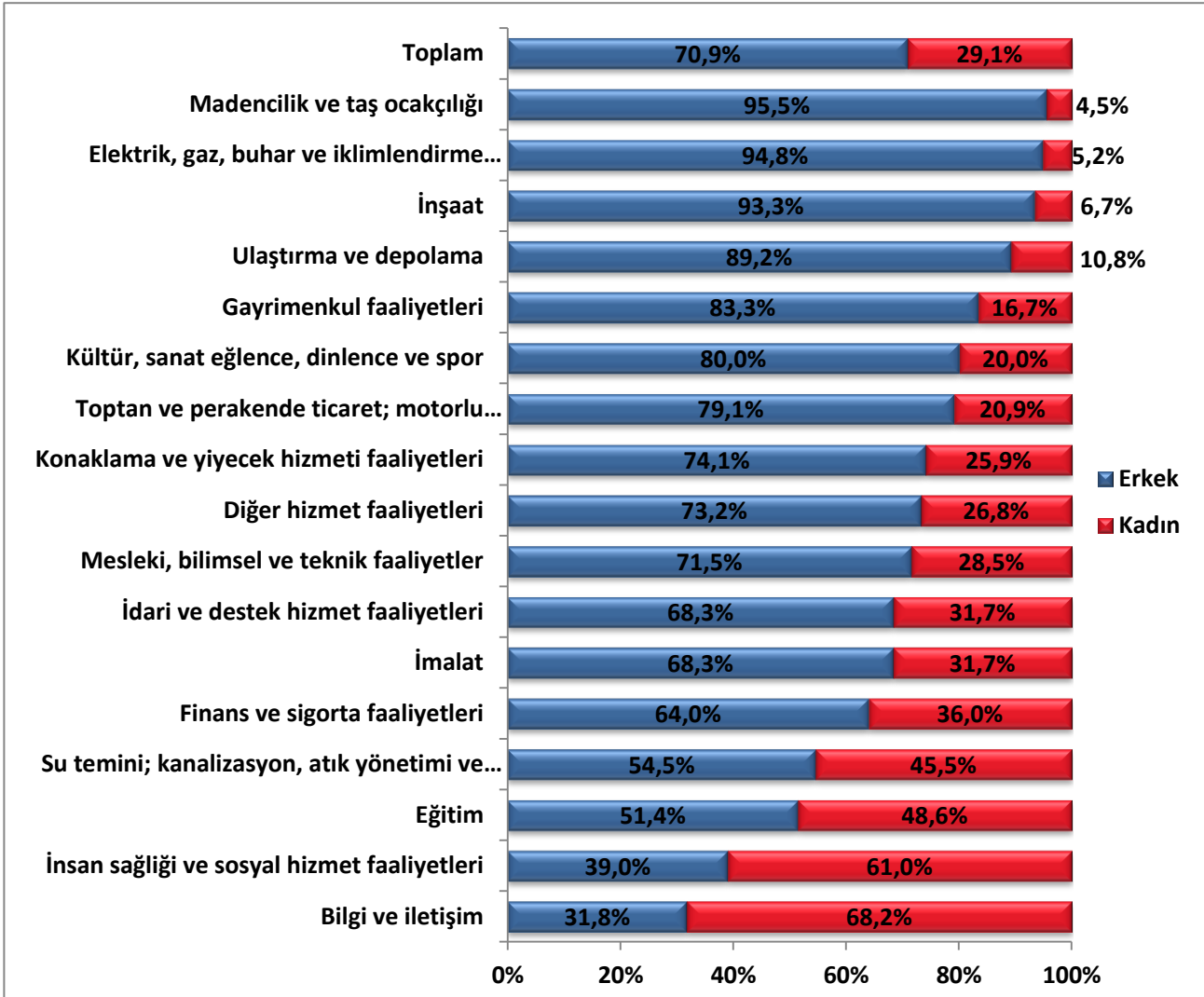
Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Çalışanları cinsiyetlerine göre sektörlere dağıttığımızda yüzde 70,9 erkeklerin, yüzde 29,1 kadınların olduğunu görmekteyiz. İmalat sektöründe yüzde 68,3 erkekler, yüzde 31,7 kadınlar çalışmaktadır. Toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 79,1 erkekler, yüzde 20,9 kadınların çalıştığı görülmektedir. İnşaat sektöründe ise 93,3 erkekler yüzde 6,7 kadınlar çalışmaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığında kadınların oranı yüzde 4,5, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektöründe ise yüzde 5,2'dir. Kadınlar bu sektörlerde ağırlıklı olarak Büro Elemanı olarak çalışmaktadır.

Bu sonuçlar bazı sektörlerde yapılan işlerin cinsiyet temelli olduğunu göstermektedir. Kadınların oran olarak erkeklerden fazla olduğu iki sektör; İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri (%61) ve Bilgi ve iletişim (% 68,2) sektörleridir. Türkiye genelinde toplam çalışan sayısına erkeklerin

oranı yüzde 74, kadın çalışanların oranı ise 26'dır. Bu bağlamda ilimizin kadın çalışanlarının Türkiye ortalamasının üstünde olduğu görülmektedir. Bu durumun sebebi ilimizde yoğunlukta olan tekstil sektöründe, erkeklere nazaran kadın çalışanların tercih edilmesidir. Herhangi bir mesleği ya da becerisi olmayan kadınlar, çalışmaya karar verdiklerinde; İŞKUR'un desteğiyle tekstil firmalarında açılan kurslara katılabilmekte ve sonunda istihdam edilebilmektedir.

Grafik 8: Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Çalışanların yüzde 34,8'i Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, yüzde 24,8'i Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, yüzde 12,3'ü Nitelik gerektirmeyen meslekler, yüzde 7,9'u Hizmet ve satış elemanları, yüzde 7,7'si Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, yüzde 5,4'ü Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları, yüzde 4,7'si Profesyonel meslek mensupları, yüzde 2,1'i Yöneticiler ve yüzde 0,3'ü Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarındadır. İPTA soru formunda sorular direk işverenlere yöneltilmiştir. İşverenler yeterince meslek ayırımına girmeyerek meslekleri gruplayarak verebilmektedir. Bu nedenle çok fazla beceri gerektirmeyen meslekleri, Nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda bildirebilmektedirler. Tabloyu değerlendirirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı, Düzce 2014

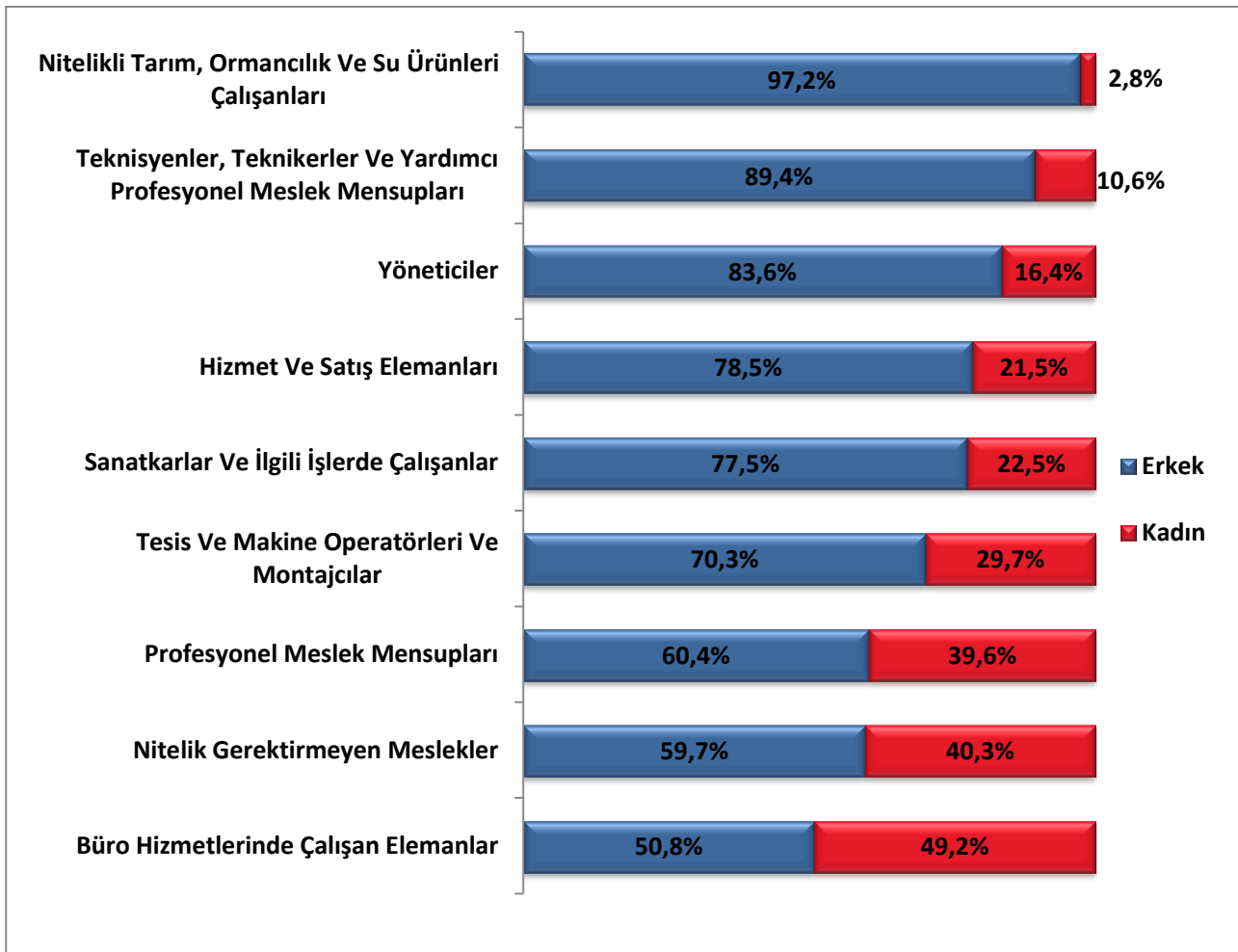
Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	9.996	4.224	14.220
Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar	7.849	2.276	10.125
Nitelik gerektirmeyen meslekler	2.992	2.019	5.011
Hizmet ve satış elemanları	2.542	696	3.238
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	1.974	235	2.209
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	1.595	1.542	3.137
Profesyonel meslek mensupları	1.159	761	1.920
Yöneticiler	704	138	842
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	116	3	119
Toplam	28.927	11.895	40.822

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımını, cinsiyet temelinde incelediğimizde her meslek grubunda erkeklerin daha yoğun çalıştığı görülmektedir. Kadınlar hiçbir meslek grubunda erkeklerden daha fazla çalışmamaktadır. Kadınların nispeten Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve Nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda yüzde 40'ın üzerinde oranla daha yoğun çalıştıkları erkeklere daha fazla yaklaştıkları tablodan izlenmektedir.

Kadınlar erkeklere oranla işgücüne en az Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubunda katılmaktadır. Bu meslek grubunun genel içindeki dağılımı da (% 0,3) düşüktür; ancak tarım sektörünün araştırma kapsamında olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır. Kadınlar Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları toplamına yüzde 10,3 oran ile katılmaktadır. Bu meslek grubu daha yoğun olarak Endüstri Meslek Lisesi vb. Teknik Lise çıkışlı ara elemanları kapsamaktadır; bu nedenle erkeklerin oranı çok yüksek olup yüzde 89,4'tür. Yöneticiler meslek grubunda erkeklerin kadınlara oranla yüzde 67,2 daha fazla oldukları; Yönetici pozisyonlarda erkeklerin daha fazla tercih sebebi oldukları görülmektedir.

Grafik 9: Çalışanların Meslek Grupları ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Meslek gruplarından detaya inerek Türk Meslekler Sözlüğünün en alt grubunda (6'lı Grup) en çok çalışılan meslekler aşağıda gösterilmiştir. İlimizdeki İPTA kapsamında işyerlerinden alınan bilgilere göre 1.151 farklı meslekte çalışan olduğu tespit edilmiştir.

İlimizdeki en çok çalışılan meslekleri incelediğimizde, tekstil sektörü mesleklerinin öne çıktığı görülmektedir. En fazla çalışılan meslekler sırasıyla Makineci (Dikiş), Plastik Mamuller İmal İşçisi, Proses İşçisi, Temizlik Görevlisi, Müşteri Temsilcisi, Şoför-Yük Taşıma, Metal Mamuller Montaj İşçisi, Tır-Çekici Şoförü, Konfeksiyon İşçisi, Ön Muhasebeci, Deri Eşya İmal İşçisi, Satış Danışmanı, Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Ütücü, Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Brode Makinesi Operatörü/Brodecici, Garson (Servis Elemanı) meslekleridir.

Kadın ve erkeklerin mesleklere göre dağılımına baktığımızda, en çok çalışılan meslekler cinsiyetler arasında farklılık göstermektedir. En çok çalışılan mesleklerde erkek ve kadın kırılımında 4 meslek ortaktır. Bu meslekler Proses İşçisi, Temizlik Görevlisi, Makineci (Dikiş), Satış Danışmanıdır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslekler; Plastik Mamuller İmal İşçisi, Proses İşçisi, Şoför-

Yük Taşıma, Metal Mamuller Montaj İşçisi, Temizlik Görevlisi, Tır-Çekici Şoförüdür. Erkeklerin en çok çalıştığı meslekler içerisinde yalnızca 3 tane tekstil sektörü meslekleri vardır.

Kadınların en çok çalıştığı meslekler; Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu), Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Deri Eşya İmal İşçisi, Kumaş Paketleme İşçisi, Paketleme İşçisi (El İle), Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler, Kalite Kontrolcü, Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü olmak üzere ilk yirmi mesleğin 12 tanesinin tekstil sektörü meslekleri olduğu görülmektedir.

Tablo 11: En Çok Çalışılan Meslekler, Düzce 2014

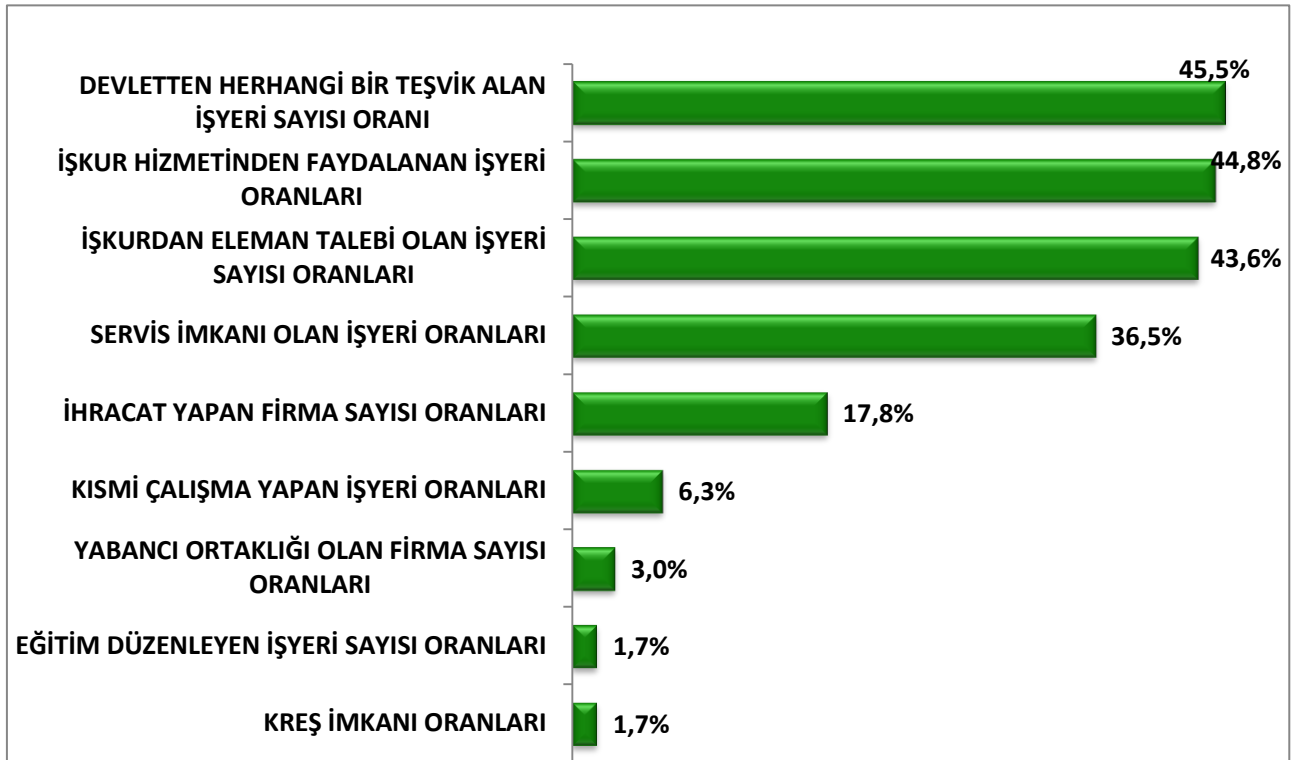
Genel	Erkek	Kadın
Makineci (dikiş)	Plastik mamuller imal işçisi	Makineci (dikiş)
Plastik mamuller imal işçisi	Proses işçisi	Müşteri temsilcisi
Proses işçisi	Şoför-yük taşıma	Temizlik görevlisi
Temizlik görevlisi	Metal mamuller montaj işçisi	Konfeksiyon işçisi
Müşteri temsilcisi	Temizlik görevlisi	Kalite kontrolcü-tekstil
Şoför-yük taşıma	Tır-çekici şoförü	Overlok makinesi operatörü (overlokçu)
Metal mamuller montaj işçisi	Makineci (dikiş)	Ortacı/ayakçı (tekstil)
Tır-çekici şoförü	Gaz altı kaynakçısı	Ön muhasebeci
Konfeksiyon işçisi	Güvenlik görevlisi (silahsız)	Dikiş makinesi operatörü-kumaş
Ön muhasebeci	Nc/cnc tezgah operatörü	Deri eşya imal işçisi
Deri eşya imal işçisi	Ütücü	Metal mamuller montaj işçisi
Satış danışmanı	Garson (servis elemanı)	Kumaş paketleme işçisi
Ortacı/ayakçı (tekstil)	Müşteri temsilcisi	Paketleme işçisi (el ile)
Dikiş makinesi operatörü-kumaş	Brode makinesi operatörü/brodeci	Satış danışmanı
Kalite kontrolcü-tekstil	Beden işçisi (genel)	Sekreter
Ütücü	Satış danışmanı	Diğer terziler elbise imalat işçileri, dikişçiler, döşemeciler ve ilgili işçiler
Beden işçisi (genel)	Kaynakçı (oksijen ve elektrik)	Kalite kontrolcü
Güvenlik görevlisi (silahsız)	Meydancı	Proses işçisi
Brode makinesi operatörü/brodeci	Diğer mobilya işçileri	Tablet ilaç imal işçisi
Garson (servis elemanı)	Mobilya imalatçısı/mobilyacı (ahşap)	Reçmeci/recme makinesi operatörü

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Bu bölümün devamında, İPTA bilgi formunda kapak soruları olarak işverenlere bu yıl ilk defa yönelttiğimiz sorulara aldığımız cevapların sonuçları yer almaktadır. İPTA çalışmasının hazırlık aşamasında İŞKUR İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığı ilgili yetkilileri, çeşitli üniversitelerden akademisyenler ve diğer paydaşlarla bir araya gelerek çalışmanın daha verimli sonuç vermesi adına çalıştay yapılmıştır ve bu çalıştayda aşağıdaki sorularında bilgi formuna eklenmesine karar verilmiştir.

İPTA kapsamında bilgi alınan 961 firmanın yüzde 45,5'i "Devletin verdiği herhangi bir teşvikten faydalıyor musunuz" sorusuna "evet" cevabını vermiştir. Firmaların yüzde 44,8'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Firmaların yüzde 43,6'sı daha önce İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş veya hala hazırda İŞKUR'da açık eleman talebi vardır. 961 firmanın 351'inde (% 36,5) servis imkânı vardır. Firmaların yüzde 17,8'i ürünlerini ihraç etmektedir, yüzde 6,3'ü kısmi çalışma uygulamaktadır. İPTA kapsamındaki 961 firmanın 28 tanesinin yabancı ortaklığı vardır. Eğitim düzenleyen işyerlerinin oranı yüzde 1,7'dir. Kredi imkânı olan işyerlerinin oranı yüzde 1,7 olarak grafikte görülmektedir.

Grafik 10: İşyeri Özellikleri Oranları Düzce, 2014

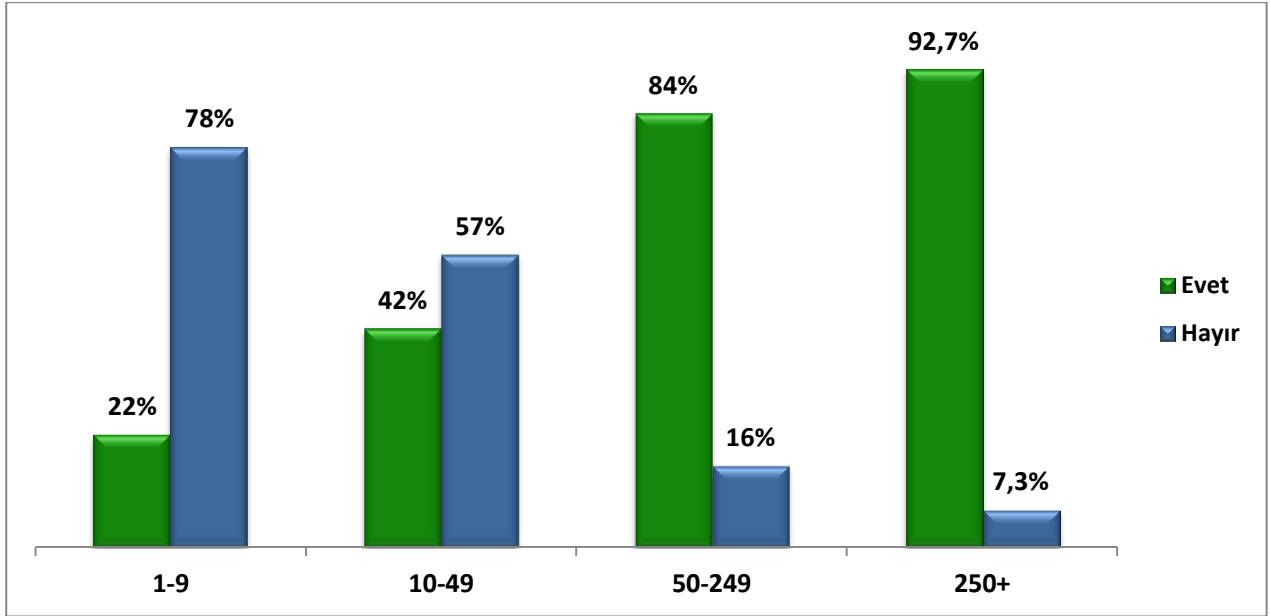

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İPTA kapsamında bilgi alınan işyerlerinden, İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri sayısı 430'dur. Genel toplamın % 45'i İŞKUR'un kurs, işbaşı eğitim, SGK prim teşviğine +6 ay, eleman talebinde bulunma gibi herhangi bir hizmetinden faydalandığını beyan etmiştir. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerini, işyeri büyüklüklerine göre incelediğimizde; firmaların çalışan sayılarının arttıkça İŞKUR'dan yararlanma oranlarının büyüdüğü göze çarpmaktadır.

1-9 istihdamlı işyerlerinin yüzde 22'si, 10-49 istihdam aralığındaki işyerlerinin yüzde 42'si, 50-249 istihdam aralığındaki işyerlerinin yüzde 84'ü ve 250+ istihdamlı işyerlerinin hemen hemen tamamına yakını yüzde 92,7 ile İŞKUR hizmetlerinden yararlandığını beyan etmiştir. Firmalar büyüdükçe her alanda profesyonelleşmeye doğru gitmesi kaçınılmazdır. Günümüz şartlarında rekabette üstünlüğün sırrı ile insan kaynakları arasındaki bağ her geçen gün kuvvetlenmektedir. Eleman bulma ve seçme anlamında kullandığımız insan kaynağının sağlanması, insan kaynakları yönetiminin en önemli işlevlerinden birini oluşturmaktadır. İŞKUR eleman bulma sürecinde firmalara profesyonel destek vermenin yanında; işgücü piyasasında aranan nitelikte eleman bulunamaması halinde mesleksiz kişilere işverenin istediği becerileri ve nitelikleri kazandırabilmek adına kurslar ve işbaşı eğitim gibi programlarla firmaları desteklemektedir.

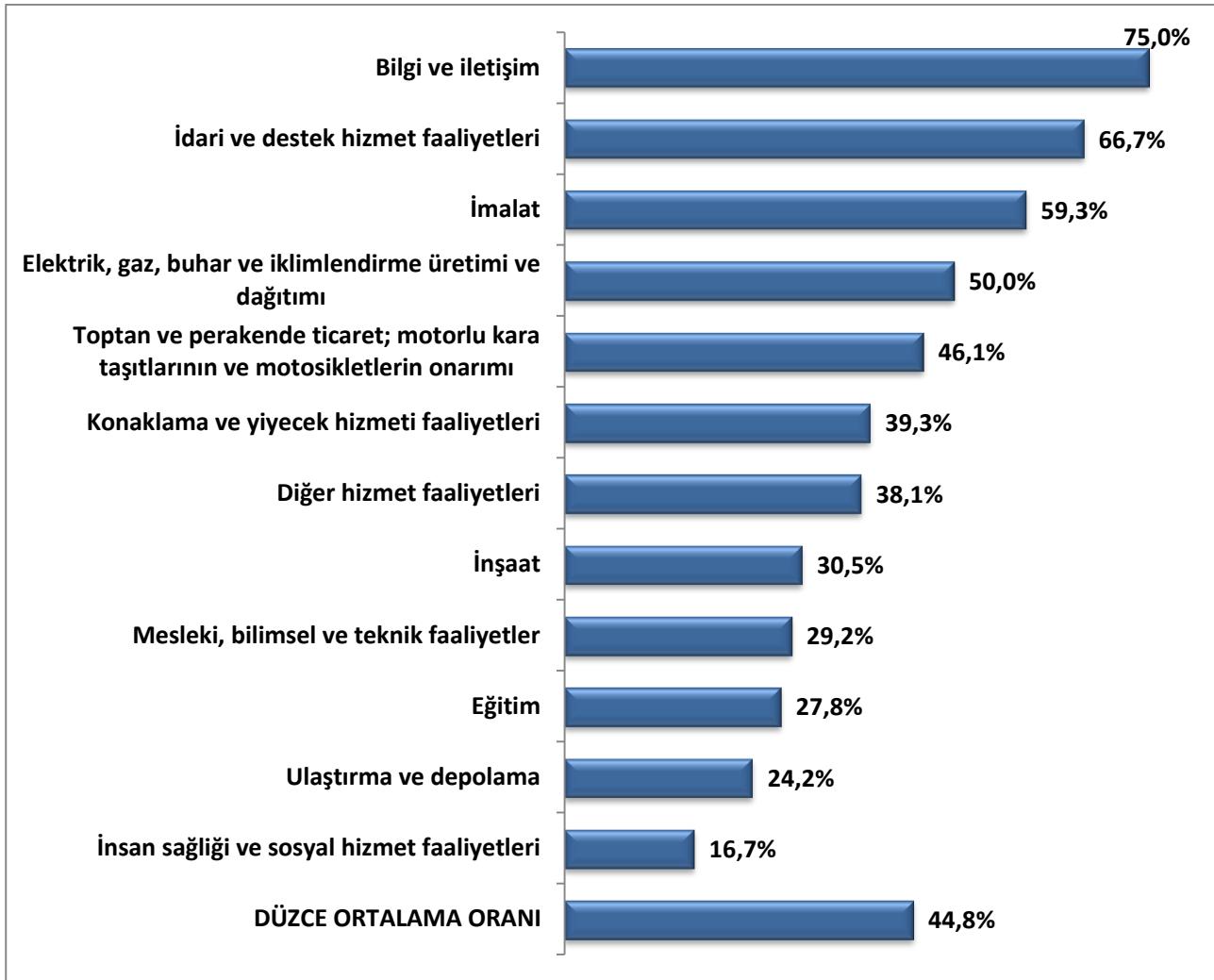
Grafik 11: Firma Büyüklüklerine Göre İŞKUR'dan faydalanan işyeri dağılımı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin dağılımı aşağıdaki grafikte görülmektedir. Grafik 12'de İŞKUR hizmetlerinden en fazla yüzde 75 oranla Bilgi ve iletişim sektörünün faydalandığı görülmektedir. İdari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 66,7, İmalat 59,3, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi yüzde 50, Toptan ve perakende ticaret yüzde 46,1, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yüzde 39,3, Diğer hizmet faaliyetleri yüzde 38,1, İnşaat yüzde 30,5, Mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler yüzde 29,2, Eğitim yüzde 27,8, Ulaştırma ve depolama yüzde 24,2, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 16,7 oranla İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiştir. İlimizde İŞKUR hizmetlerinden en az Sağlık sektörü faydalanmaktadır. Tüm sektörlerde İŞKUR'dan yararlanma oranı 44,8'dir.

Grafik 12: Sektörlere Göre İŞKUR'dan faydalanan işyeri dağılımı, Düzce 2014

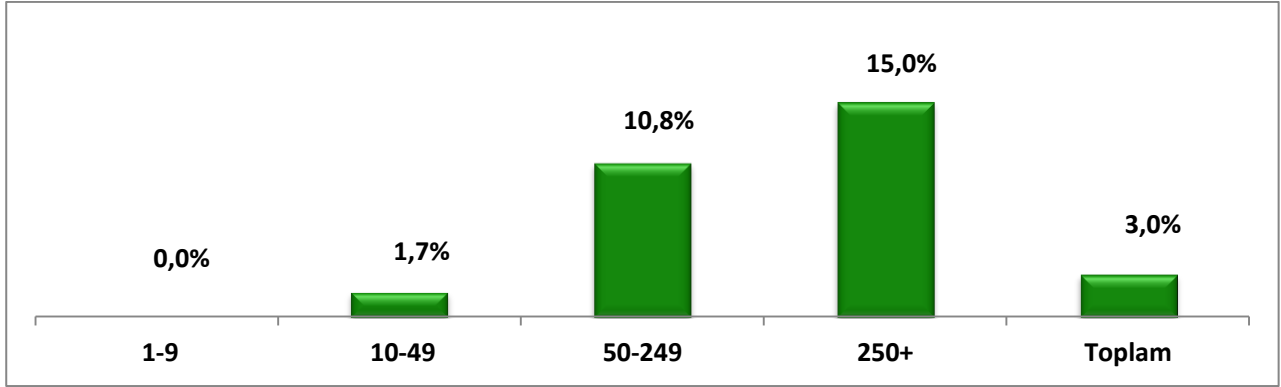

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Yabancı ortaklığı olan firmaların, firma büyüklüklerine göre kendi içindeki dağılımı Grafik 13'te görülmektedir. İPTA kapsamında bilgi formu uygulanan işyerlerinden alınan bilgilere göre yabancı ortaklık yoğunluğu 250+ istihdamlı işyerlerindedir. 250+ istihdamlı 28 işyerinden 4'ü (% 15) yabancı ortaklığı olduğunu beyan etmiştir. 50-249 istihdamlı 136 işyerinin 15'i (% 10,8), 10-49 istihdamlı işyerlerinin 561 işyerinin 10'u (% 1,7) yabancı ortaklıkları olduğunu beyan etmiştir. 1-9 aralığındaki firmalardan yabancı ortaklıkları olan işyeri görülmemektedir.

İlimizde İPTA kapsamındaki işyerlerinin toplamda yüzde 3'ünün yabancı ortaklığı vardır. 2014 yılı Türkiye geneline bakıldığında ilimiz ve Türkiye ortalamalarının aynı olduğu görülecektir. Türkiye genelinde diğer büyüklüklerdeki işyerleri yabancı ortaklık oranları da yaklaşık ilimizle yakın oranlardadır.

Grafik 13: Büyüklüğüne göre yabancı ortaklığı olan işyeri sayısı oranı, Düzce 2014

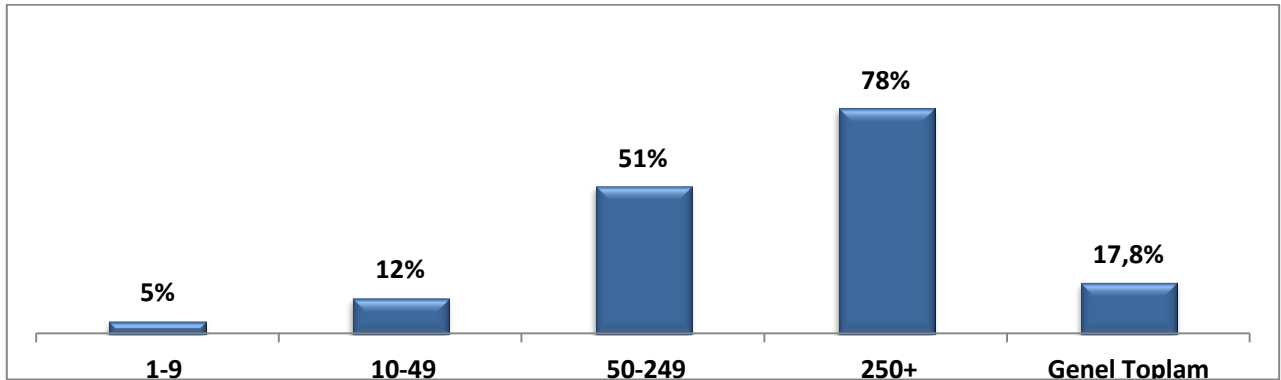

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler açısından, ihracatın genel ekonomi döngüsünde çok önemli işlevleri olduğu açıktır. Küreselleşen dünya ekonomik koşullarında uluslararası ticaretin katkıları olmadan kalkınmak, ülkeler için mümkün değildir. Türkiye genelindeki firmaların, ihracata yönelik faaliyet gösteren işyeri oranı yüzde 18'dir. Düzce geneli oranı, Türkiye oranından yalnızca 0,2 puan düşüktür.

İlimizde ihracat yapan¹¹ işyerlerinin firma büyüklüklerine göre dağılımı, aşağıdaki grafikte görülmektedir. Grafik 14 incelendiğinde firmalar büyüdükçe, ihracat yapan işyerlerinin oranlarının da arttığı görülmektedir. 1-9 aralığında işçi çalıştıran işyerlerinin % 5'i ihracat yapmaktadır. 10-49 aralığında işçi çalıştıran işyerlerinde ise bu oran yüzde 12'dir. 50-249 aralığında işçi çalıştıran işyerlerinde ihracat oranı yüzde 51'e yükselmektedir. 250+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 78'inin ihracata yönelik faaliyetler yaptığı görülmektedir. İhracat yapan firmaların genele oranı ise yüzde 17,8'dir.

Grafik 14: Firma Büyüklüklerine İhracat Yapan İşyerleri Dağılımı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

¹¹ Düzce İhracat Performansı 2013: 115.812,38 (1000 \$)

Düzce İhracat Performansı 2014 Ocak-Eylül: 87.826.606,39 (1000 \$), TİM (Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Tablo 12’de ihracat yapan firmaların sektörlere göre sayıları ve oranları görülmektedir. En çok ihracat yapan sektör İmalat sektörüdür ve bu beklenen bir durumdur. İmalat sektöründe yüzde 41, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe yüzde 25, Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe yüzde 20, Eğitim sektöründe yüzde 17, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe yüzde 8, İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe yüzde 5, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe yüzde 4, İnşaat, Ulaştırma ve depolama, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde ise yüzde 3 oranında ihracata yönelik faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

İhracat yapan firmaların, işyeri sayılarını incelediğimizde toplamda ihracat yapan 171 firmanın 138’inin İmalat sektöründe olduğunu görmekteyiz. İhracat yapan firmaların yüzde 81’i İmalat, yüzde 10’u Toptan ve perakende ticaret, yüzde 3’ü İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Geriye kalan yüzde 6 oranı; Madencilik ve taş ocakçılığı, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Ulaştırma ve depolama, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinin yüzde 1 ortak oranla paylaştıkları görülmektedir.

Tablo 12: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı ve Oranları¹², Düzce 2014

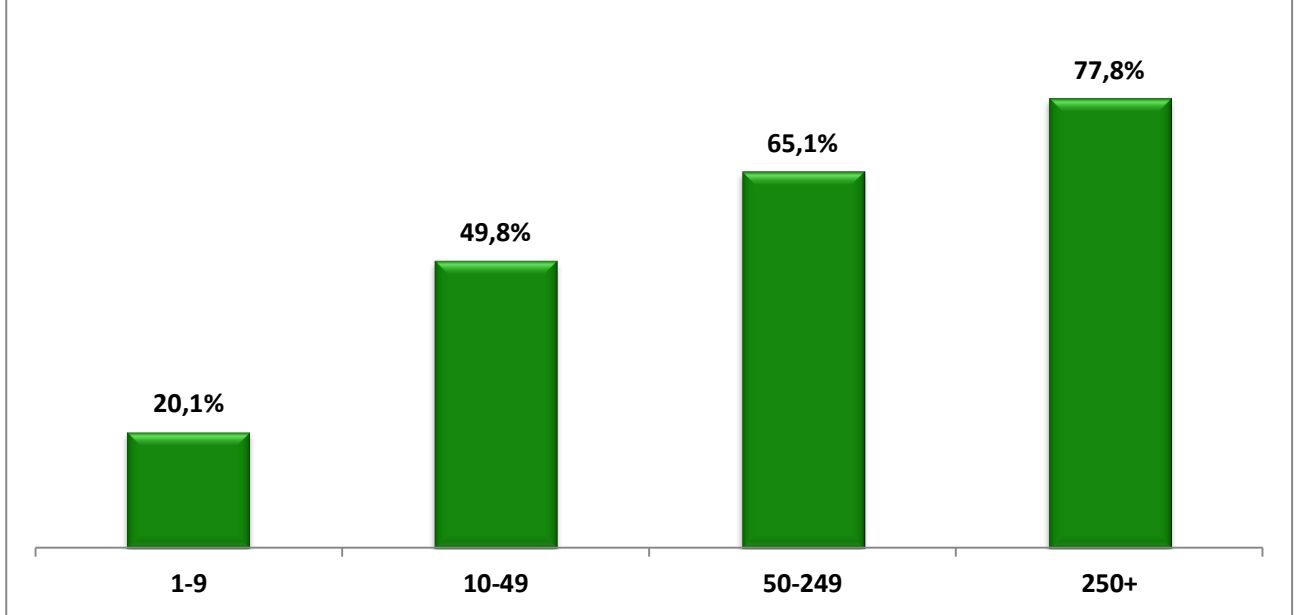
Sektörler	İşyeri Sayısı	İhracat Yapan İşyeri	Oran	İhracat Yapan Firmaların Kendi İçindeki Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	5	1	20%	1%
İmalat	338	138	41%	81%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	1	25%	1%
İnşaat	132	4	3%	3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	225	18	8%	10%
Ulaştırma ve depolama	64	2	3%	1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	66	2	3%	1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25	1	4%	1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	23	1	5%	1%
Eğitim	18	3	17%	2%
Genel toplam	961	171	18%	100%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

¹² Düzce’nin 5084 sayılı “Yatırım ve İstihdamın Teşviki” Hakkındaki Kanun kapsamına alınmasıyla sanayileşmenin yapısında bir değişim görülmüş, mevcut küçük çaplı sanayi kuruluşlarına 1. ve 2. Organize Sanayi Bölgelerinin de eklenmesiyle büyük çaplı fabrikalar kurulmaya ve faaliyet göstermeye başlamışlardır. Düzce Organize Sanayi Bölgesi 2004 yılı sonrasında en hızlı büyüyen OSB’dir. Organize Sanayi Bölgesinin altyapısı (Bölge iç yolları, yağmur suyu şebekesi, atık su şebekesi, telekomünikasyon şebekesi, doğalgaz şebekesi, enerji nakli hattı ve bölge içi AG-OG elektrik şebekesi) % 100 tamamlanmıştır.

Devletin verdiği teşviklerden faydalanma durumunun, işyeri büyüklüklerine göre dağılımını Grafik 15'te görmekteyiz. 1-9 aralığında işçi çalıştıran işyerlerinin yüzde 20,1'i devletin sağladığı teşviklerden yararlanmaktadır. 10-49 aralığındaki işyerlerinin yüzde 49,8'i, 50-249 aralığında işçi çalıştıran işyerlerinin yüzde 65,1'i teşviklerden faydalanmaktadır. İşyeri büyüklüklerine göre teşviklerden yararlanma oranı en yüksek 250+ istihdamlı işyerlerindedir.

Grafik 15: Büyüklüklerine Göre Teşvik Alan İşyerleri Oranları, Düzce 2014

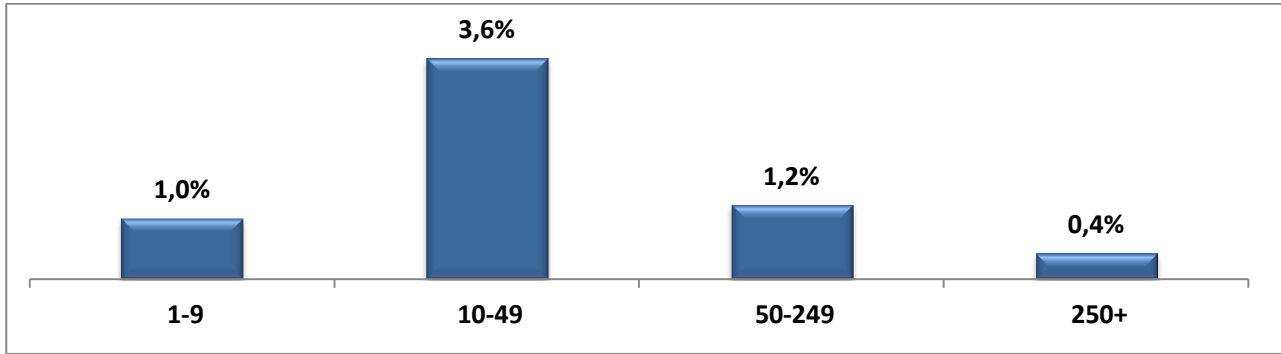

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Kısmi süreli iş ilişkisine dayalı olarak, gerek parttime çalışma gerekse mevsimlik ve kısa süreli çalışmalar verimliliğin artması ve istihdam maliyetlerinin düşürülmesi adına özellikle mevsimlik işlerde ve hizmet sektöründe sıkça rastlanan bir durumdur. İşverenler açısından durum böyleyken özellikle üniversiteli gençler açısından parttime çalışma uygulaması çok önemlidir. Erken zamanda iş hayatına atılarak işveren ve iş kavramını öğrenirler, sigortaları erkenden başlar, cep harçlıklarını çıkarabilirler. İlimizde parttime çalışma uygulaması çok yaygın değildir. İPTA sonuçlarına göre ilimizdeki parttime çalışma uygulayan işyerlerinin oranı yüzde 6,3'tür.

Parttime çalışma uygulayan işyerlerinin firma büyüklüklerine göre dağılımı Grafik 16'da görülmektedir. İPTA kapsamında bilgi formu uygulanan 961 işyerinin yalnızca 61'i parttime çalışma uyguladıkları bilgisini vermiştir. Parttime çalışma uyguladıklarını bildiren 61 firmayı, firma büyüklüklerine göre oranladığımızda en fazla parttime çalışma uygulayan işyerlerinin 10-49 aralığında olduğu görülmektedir. Parttime çalışma uyguladığını bildiren toplam firmaların yüzde 1'i 1-9 aralığındaki işyerlerinden, yüzde 3,6'sı 10-49 aralığındaki işyerlerinden, yüzde 1,2'si 50-249 aralığındaki işyerlerinden, yüzde 0,4'ü ise 250+istihdamlı işyerlerinden oluşmaktadır.

Grafik 16: Parttime Çalışanı Olan İşyerlerinin Firma Büyüklüğüne Göre Dağılımı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Parttime çalışma uygulayan işyerlerinin sektörlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda görülmektedir. Tablo 13'ü incelediğimizde, en fazla parttime çalışma uygulayan sektörün İmalat sektörü olduğu görülmektedir. Parttime çalışma uyguladığını bildiren işyerlerinin yüzde 35,2'sini İmalat, yüzde 23,4'ünü Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, yüzde 13,7'sini İnşaat, yüzde 6,9'unu Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, yüzde 6,7'sini Ulaştırma ve depolama, yüzde 2,6'sını Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, yüzde 2,4'ünü İdari ve destek hizmet faaliyetleri, yüzde 2,2'sini Diğer hizmet faaliyetleri, yüzde 2,1'ini İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri oluşturmaktadır.

Tablo 13: Parttime Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Düzce 2014

Sektörler	Dağılım
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,5%
İmalat	35,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,1%
İnşaat	13,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	23,4%
Ulaştırma ve depolama	6,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,9%
Bilgi ve iletişim	0,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2,4%
Eğitim	1,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,2%

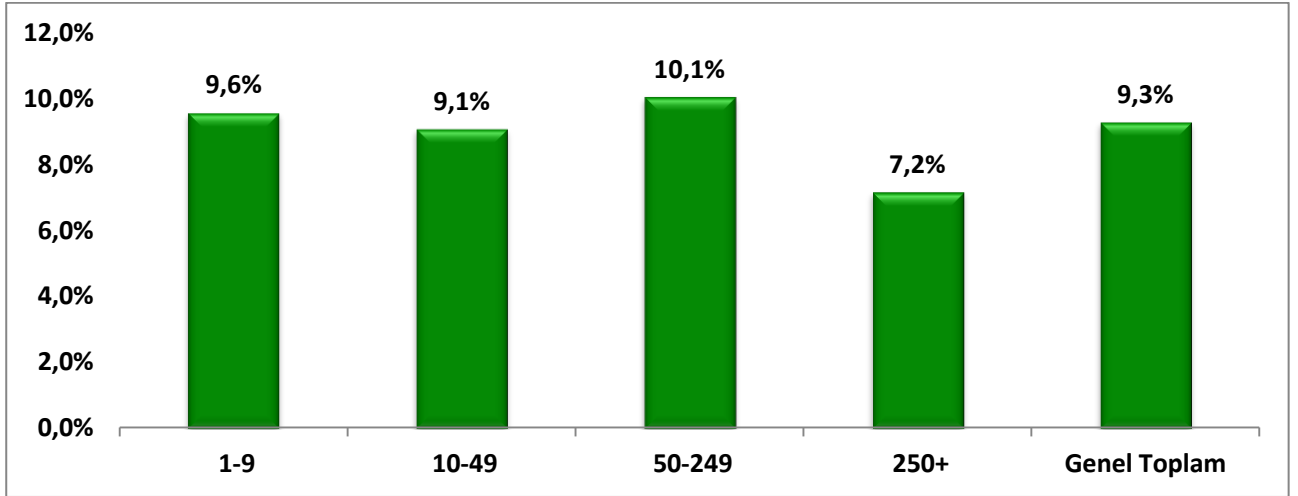
Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Düzce’de 1956 yılından sonra tarım ürünlerinin yanı sıra orman ürünlerinin işlenmesi ile sanayiye geçiş hareketleri yaşanmıştır. Düzce ormanları üstün nitelikli ve verimlidir. Bir bölümü orman içinde bulunan köylerde başlıca etkinlik ormancılıktır. Bu ormanlardan elde edilen tomruklar sanayi hammaddesi olarak önem taşır. Düzce’nin sanayileşme anlamında ilk göz ağrısı olan ormancılık sektörü önemini ve sanayideki yerini korumaktadır. Ormancılık sektörü faaliyetleri yaz aylarında artmakta bu nedenle sektörde mevsimlik işçi çalıştırılmaktadır.

Dünya fındık ihtiyacının yüzde 70’ini karşılayan Türkiye’de, 36.000 hektarlık Düzce Ovası’nın %80’i fındık ve kavak üretimine ayrılmıştır. Düzce 62.735 m² dikili alanıyla Türkiye’de fındık üretiminde 4. sıradadır. Hasatı ağustos-eylül dönemlerine denk gelen fındığı ihraca hazır hale getirebilmek için takip eden aylarda hareketlilik yaşanmakta ve bu sektörde mevsimlik işçi çalıştırılmaktadır.

İPTA kapsamında bilgi formu uygulanan işyerlerinin, mevsimlik işçi çalıştıran işyerleri oranı yüzde 9,3’tür. Mevsimlik işçi çalıştırdığını bildiren işyerlerinin firma büyüklüklerine göre dağılımının 1-9 aralığındaki firmaların yüzde 9,6, 10-49 aralığındaki firmaların yüzde 9,1, 50-249 aralığındaki firmaların 10,1, 250+ firmaların yüzde 7,2 olduğu Grafik 17’de görülmektedir.

Grafik 17: Büyüklüklerine Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyerleri Dağılımları, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin sektörlere göre dağılımı Tablo 14’te görülmektedir. Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin yüzde 35,2’sini İmalat, yüzde 23,4’ünü Toptan ve perakende ticaret, yüzde 13,7’sini İnşaat, yüzde 6,9’unu Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, yüzde 6,7’sini Ulaştırma ve depolama, yüzde 2,6’sını Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, yüzde 2,4’ünü İdari ve destek hizmet faaliyetleri, yüzde 2,2’sini Diğer hizmet faaliyetleri sektörleri oluşturmaktadır.

Tablo 14: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyerleri Dağılımları, Düzce 2014

Sektörler	Dağılım
İmalat	35,2%
Toptan ve per. ticaret; mot. kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	23,4%
İnşaat	13,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,9%
Ulaştırma ve depolama	6,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2,1%
Eğitim	1,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,4%
Bilgi ve iletişim	0,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	0,1%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

2.3. AÇIK İŞLER

Düzce’de faaliyet gösteren İPTA kapsamındaki 961 firmaya, işyerlerinde açık pozisyonları olup olmadığı sorulmuştur. Açık işlerin sektörlere göre dağılımı Tablo 15’te görülmektedir.¹³ Tablo incelendiğinde yüzde 31,1 ile İmalat sektörünün, sektörün büyüklüğü ile paralel olarak en yüksek açık iş oranına sahip olduğu görülmektedir. Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörünün yüzde 24,4 ile sektördeki firmaların 4’te 1’inde açık iş pozisyonu bulunmaktadır. Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründeki işverenlerin yüzde 34,7’sinin açık iş pozisyonu olduğu görülmektedir. İnşaat sektörünün açık iş verme oranı yüzde 9,9’dur.

Tablo 15: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı, Düzce 2014

Sektörler	Dağılım
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,5%
İmalat	35,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,1%
İnşaat	13,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	23,4%
Ulaştırma ve depolama	6,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,9%
Bilgi ve iletişim	0,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2,4%
Eğitim	1,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,2%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

¹³ Tablo 15’teki oranlama; Açık İş Veren Sayısının İşyeri Sayısına bölünmesiyle elde edilmiştir. Dolayısıyla kendi içinde oranlamadır. Bu nedenle bazı sektörlerdeki firma sayısı az olmasına rağmen Açık İş Verme Oranları yüksek görülmektedir. Tablo değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Araştırma kapsamında Düzce ili referans dönemi içerisinde toplam 1.347 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Açık işlerin yüzde 71'i İmalat sektöründen geldiği dikkati çekmektedir. Geçen yıl bu sektörde yüzde 6,1 olan açık iş oranı bu yıl yüzde 3,5 olup oranda düşüş göstermiştir. Ancak sektördeki firma sayısı 2013 yılında 927 iken 2014 yılında 956'ya ulaştığından kendi içindeki oranının düşüş göstermesi normal karşılanabilir. 2013 yılında İmalat sektörünün Açık İş Dağılımı yüzde 67,9 iken 2014 yılında tüm sektörlerden alınan açık işlerin dağılımının yüzde 71'i İmalat sektöründen gelmiştir. Sektörlerin Açık İş Dağılımının; Toptan ve perakende ticarete yüzde 11,2 Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinde yüzde 5,2 olduğu Tablo 16'da görülmektedir. Bilgi ve iletişim sektöründe 2013 yılında 12 kişilik açık iş tespit edilmiştir. 2014 yılında ise 52 kişilik eleman arayışı olduğundan; bu sektörün 2014 yılında genişleme yoluna girdiği sonucu çıkarılabilir.

Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İş Dağılımları, Düzce 2014

Sektörler	Dağılım
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,5%
İmalat	35,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,1%
İnşaat	13,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	23,4%
Ulaştırma ve depolama	6,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,9%
Bilgi ve iletişim	0,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2,4%
Eğitim	1,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	0,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,2%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Açık İş Verme Oranlarını firma büyüklükleri kırılımında incelediğimizde, en çok Açık İş Verme oranının yüzde 44,4 ile 250+ firmalardan geldiği görülmektedir. Tablo 16'da görüldüğü üzere yine ağırlıklı olarak İmalat sektörünün açık işinin olduğu izlenmektedir. Açık İş Oranı kırılımında incelediğimizde yüzde 5,6 ile 1-9 aralığındaki firmaların önde olduğu görülmüştür. Sayısal olarak en çok açık iş; 574 açık iş ile 50-249 çalışan aralığındaki orta büyüklükteki firmalardan geldiği görülmektedir. Açık iş sayısı olarak 50-249 çalışanı olan firmalar önde olmasına rağmen Açık İş Verme Oranında ikinci sıradadır.

Tablo 17: Firma Büyüklüklerine Göre Açık İş Oranı, Düzce 2014

İşyeri Büyüklüğü	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Toplam İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
1-9	64	1.149	5,6%	29	236	12,3%
10-49	387	11.510	3,4%	142	561	25,3%
50-249	574	15.017	3,8%	47	136	34,9%
250+	321	13.146	2,4%	12	28	44,4%
Toplam	1.347	40.822	3,3%	231	961	24,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Düzce İPTA kapsamındaki işyerleri 1.347 açık iş sayısı vermiştir. Bu veriye göre Açık İş Oranı yüzde 3,3, Açık Verme Oranı ise il genelinde yüzde 24'tür. İPTA kapsamında görüşülen 961 firmanın 231 tanesi açık işi olduğunu beyan etmiştir.

Tablo 18 ve 19'da görülen Açık İş Verme Oranını, firma yaşı kırılımında incelediğimizde; yeni kurulan firmaların (0-4 yıl) Açık İş Verme Oranının yüzde 29,5 ile önde olduğu görülmektedir. 25+ yaş üstündeki firmaların Açık İş Verme Oranı 25,8'dir. Genel olarak firma yaşı ilerledikçe açık iş veren sayısının azaldığı görüldüğünden çalışanlarda kadrolaşmaya gidildiği düşünülebilir. 5-9 yaş aralığındaki firmaların Açık İş Verme Oranı yüzde 24, 10-14 yaş aralığındaki firmaların Açık İş Verme Oranı yüzde 18,2, 15-19 yaş aralığındaki firmaların Açık İş Verme Oranı yüzde 20,9'dur.

Tablo 18: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, Düzce 2014

İşyerinin Yaşı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	69	235	29,5%
5-9	64	268	24,0%
10-14	26	141	18,2%
15-19	31	148	20,9%
20-24	16	74	21,4%
25+	24	95	25,8%
Toplam	231	961	24,0%

Kaynak: İŞKUR

Tablo 19’da firma yaşlarına göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranları görülmektedir. 0-4 yaş aralığındaki firmaların açık iş oranı, diğerlerine oranla oldukça yüksektir. 659 Açık İş Sayısına göre Açık İş Oranı 7,4 hesaplanmaktadır. 5-9 yaş aralığındaki firmaların 324 açık işi, 10-14 yaş aralığındaki firmaların 90 açık işi, 15-19 yaş aralığındaki firmaların 95 açık işi, 20-24 yaş aralığındaki firmaların 53 açık işi ve 25 yaş üstü firmaların 126 açık işi vardır. Tablo incelendiğinde firma yaşları ilerledikçe Açık İş Oranı düştüğünden çalışanlarda kadrolaşmaya gidildiği düşünülmektedir.

Tablo 19: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı, Düzce 2014

İşyerinin Yaşı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	69	235	29,5%
5-9	64	268	24,0%
10-14	26	141	18,2%
15-19	31	148	20,9%
20-24	16	74	21,4%
25+	24	95	25,8%
Toplam	231	961	24,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Tablo 20’de sektörlere ve firma yaşlarına göre Açık İş Verme Oranları görülmektedir. İlimizdeki en büyük paya sahip olan İmalat sektörü; 0-4 yaş aralığında yüzde 38,3, 5-9 yaş aralığında yüzde 33, 10-14 yaş aralığında yüzde 19,6, 15-19 yaş aralığında yüzde 24,4, 20-24 yaş aralığında yüzde 29,9 ve 25 yaş üstü firmalarda yüzde 30,5 Açık İş Verme Oranı izlenmektedir. İmalat sektöründe her yaş grubundaki firmalar birbirine yakın oranlar vermektedir. Bu durum, İmalat sektöründe her yaş grubunda firma olmasından kaynaklanmaktadır. Bilgi iletişim sektöründe genel oran yüzde 50 izlenmektedir. Bu sektörde İPTA kapsamında tek bir firmayla görüşüldüğünden yüzdesel hesaplamada yüksek oran vermektedir.

0-4 yaş aralığında genç firmaların sektörler dağılımına bakıldığında en yüksek oranları; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetlerini yüzde 55,6, Diğer hizmet faaliyetlerini yüzde 50, İdari ve destek hizmet faaliyetlerini yüzde 42,9, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerini yüzde 40 ile görmekteyiz. 25 yaş üstü firmaların Açık İş Verme Oranlarına bakıldığında ise; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yüzde 66,7, Ulaştırma ve depolama yüzde 33,3, İmalat yüzde 30,5, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı yüzde 27,3, Diğer hizmet faaliyetleri yüzde 20 ve İnşaat yüzde 14,5 olduğu görülmektedir. Diğer sektörlerde oranların yüzde 0 çıkmasının sebebi, o yaş aralığında firma olmamasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 20: Sektörlere Göre ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, Düzce 2014

Sektörler / Firma Yaşı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
İmalat	38,3%	33,0%	19,6%	24,4%	29,9%	30,5%	31,1%
İnşaat	11,1%	13,2%	5,0%	7,7%	0,0%	14,5%	9,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	32,4%	24,9%	24,3%	20,8%	16,7%	27,3%	24,4%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	11,8%	18,2%	15,4%	20,0%	33,3%	14,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	30,2%	28,8%	37,5%	33,8%	50,0%	66,7%	34,7%
Bilgi ve iletişim	0,0%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%	25,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	55,6%	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	42,9%	22,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	23,8%
Eğitim	0,0%	0,0%	25,0%	0,0%	50,0%	0,0%	11,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	40,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	22,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	20,0%	19,0%
Genel Toplam	29,5%	24,0%	18,2%	20,9%	21,4%	25,8%	24,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı Tablo 21’de görülmektedir. Tablo incelendiğinde 722 Açık İş Sayısıyla, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar dikkat çekmektedir. Bu meslek grubunun Açık İş Dağılımı incelendiğinde; yüzde 53,6 gibi yüksek bir oran vermektedir. Raporun devamındaki istihdam beklentileri bölümünde en yüksek istihdam artış beklentisi bu meslek grubunda olduğu görülecektir. Bu meslek grubu İmalat sektöründe değerlendirilen meslek grubudur. Bu sonuçlardan yola çıkarak ilimizde İmalat sektörünün aynı hızla büyümeye devam edeceği yönünde fikir oluşturulabilir.

Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar yüzde 18,7, Hizmet Ve Satış Elemanları yüzde 12,4, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yüzde 6,4, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar yüzde 5,0, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları yüzde 2,1, Profesyonel Meslek Mensupları yüzde 1,7 Açık İş Dağılımı göstermektedir.

Tablo 21: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı, Düzce 2014

Meslek Grupları	Açık İş Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	722	14.220	53,6%	5,1%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	252	10.125	18,7%	2,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	167	3.238	12,4%	5,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	86	5.011	6,4%	1,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	68	3.137	5,0%	2,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	29	2.209	2,1%	1,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	23	1.920	1,7%	1,2%
Yöneticiler	0	842	0,0%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	119	0,0%	0,0%
Toplam	1.347	40.822	100,0%	3,3%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Tablo 22’de Açık İş Oranını meslekler kırılımında incelediğimizde; Makineci (Dikiş) mesleğinin yüzde 35,9 ile en yüksek oranda olduğu görülmektedir. İlimizde en fazla aranan meslek Makineci (Dikiş)’tir. Garson (Servis Elemanı), Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri, Müşteri Temsilcisi meslekleri yüzde 3,7 eşit oran paylaşmaktadır. Satış Danışmanı yüzde 3, Ütücü yüzde 2,5, Gaz Altı Kaynakçısı yüzde 2,5, Brode Makinesi Operatörü/Brodecisi yüzde 2,4, Beden İşçisi (Genel) yüzde 2,2, Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler yüzde 2 dağılım göstermektedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014

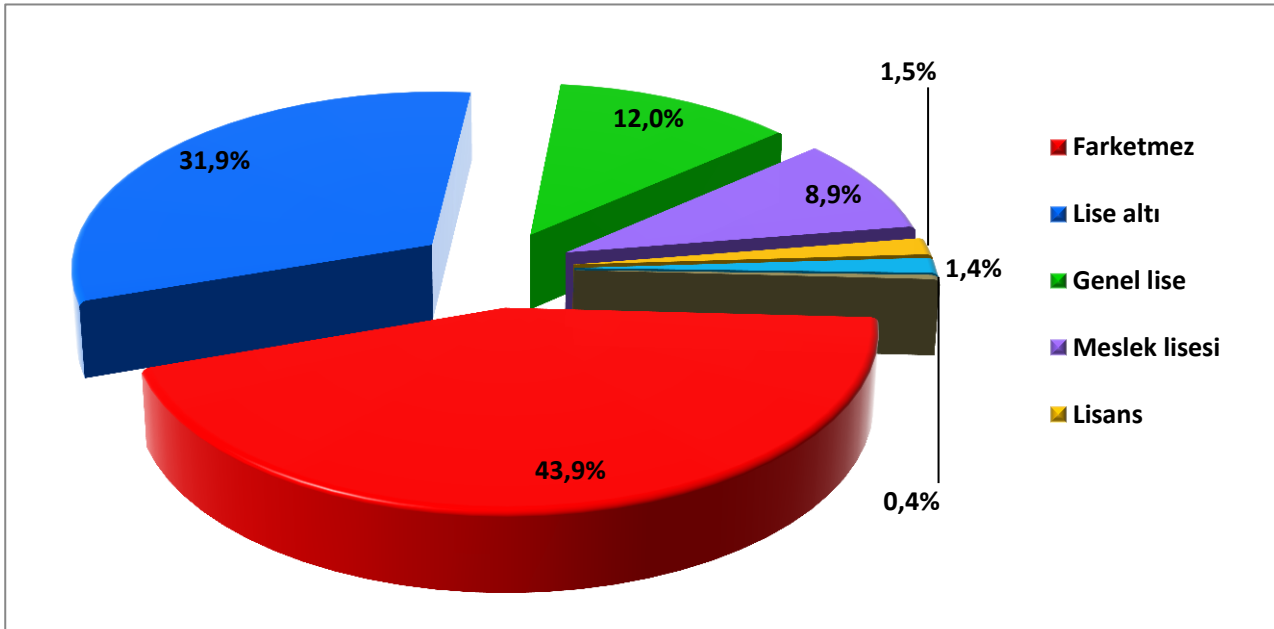
İşyerinin Yaşı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	69	235	29,5%
5-9	64	268	24,0%
10-14	26	141	18,2%
15-19	31	148	20,9%
20-24	16	74	21,4%
25+	24	95	25,8%
Toplam	231	961	24,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İşverenlerden açık pozisyonları için eğitim seviyesi tercihleri sorulmuştur. Yüzde 43,9'u açık pozisyonları için eğitimin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Tablo 22'ye göre en fazla açık pozisyonu olan sektör, tekstil sektöründe değerlendirilen mesleklerdir. Bu durumda tekstil sektöründe eğitim faktörünün önemli olmadığı, iş yapabilme becerisinin öne çıktığı değerlendirilebilir.

İşverenler açık pozisyonları için yüzde 31,9 lise altı eğitimlileri, yüzde 12 genel lise mezunlarını, yüzde 8,9 meslek lisesi mezunlarını ve yüzde 1,4'ü ise meslek yüksekokulu mezunlarını tercih etmişlerdir. Düzce İPTA kapsamında görüşülen firmalarda açık pozisyonlar için eğitim seviyesinin düşük izlenmesi ilimizde emek yoğun çalışıldığının göstergesidir.

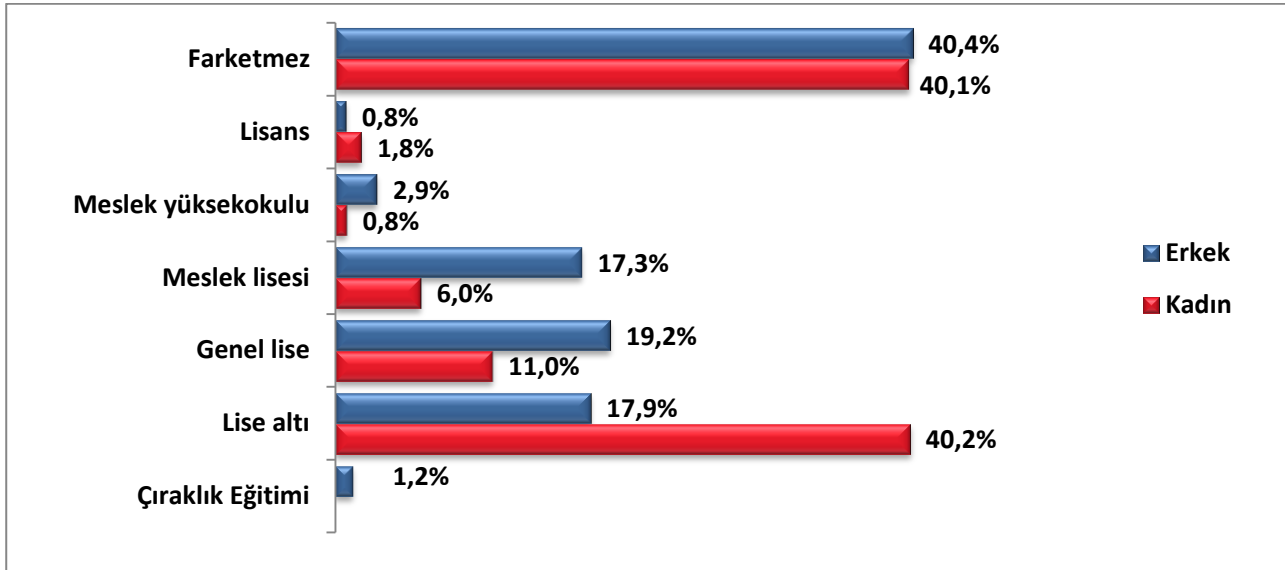
Grafik 18: Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Grafik 19'da açık işler; eğitim durumu ve cinsiyet kırılımında izlenmektedir. Eğitim tercihinde "Farketmez" seçeneği kadın (% 40,1) ve erkek (% 40,4) için birbirine yakın oranlardadır. Lise altı eğitim tercihi kadınlarda 40,2 iken erkeklerde 17,9'dur. Tablo 22'de en fazla aranan mesleklerin tekstil sektörü meslekleri olduğunu ve tekstil sektöründe erkeklere oranla kadın çalışanların tercih sebebi olduklarına değinilmişti. Bu nedenle kadınlarda "Lise altı" eğitim tercihinin yüksek çıkması sürpriz bir durum değildir. Eğitim seviyesi yükseldikçe kadın çalışan tercihi düşmektedir. Meslek lisesi mezunlarında kadın çalışan tercihi yüzde 6, erkek çalışan tercihi yüzde 17,3'tür. Açık işler için lisans mezunu tercihleri oldukça düşük oranla kadınlarda yüzde 1,8, erkeklerde ise binde 8'dir.

Grafik 19: Eğitim ve Cinsiyete Göre Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İhracat Yapan ve Yabancı Ortaklığı Olan firmaların Açık İş Oranı dağılımlarına baktığımızda; yabancı ortaklığı olan firmaların yüzde 54,3, ihracat yapan firmaların yüzde 21,3 meslek lisesi mezunlarını tercih ettiği görülmektedir. Ülkemizde özellikle son yıllarda firmalar tarafından ara eleman bulmada sıkıntı çekildiği söylenegelmektedir. Meslek lisesi mezunu tercihinin yüksek çıkması bu söylevi destekler niteliktedir. İhracat yapan firmalarda "Farketmez" seçeneği yüzde 51 oranla en yüksek, lisans mezunu tercihi binde 5 oranla en düşük çıkmıştır. Yabancı ortaklığı olan firmalar en çok meslek lisesi mezunlarını tercih ederken, çıraklık eğitimi ve meslek yüksekokulu mezunlarını hiç tercih etmemektedirler. İhracat yapan firmalar 230 açık işte eleman tercihinde eğitim durumunun fark etmeyeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 23: İhracat Yapan ve Yabancı ortaklığı Olan Firmaların Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014

İşyerinin Yaşı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	69	235	29,5%
5-9	64	268	24,0%
10-14	26	141	18,2%
15-19	31	148	20,9%
20-24	16	74	21,4%
25+	24	95	25,8%
Toplam	231	961	24,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İPTA kapsamında görüşülen işverenlere açık işleri için, başvuru yapacak eleman adaylarından bekledikleri beceri ve nitelik tercihleri sorulmuştur. Yüzde 81,9 işveren “Fiziki ve Bedensel Yeterlilik” seçeneğini ilk sıraya koymuştur. Bu sonuç ilimizde daha çok emek yoğun çalışıldığını doğrulamaktadır. İş Ahlakına Sahip Olma yüzde 76,8 oranla ikinci sırada gelmektedir. İlimizde teknik özellikli ürün üreten firmalar ve özellikle tekstil sektörü Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübeye Sahip Olma beklentisini 67,1 ile üçüncü sıraya koymuşlardır. Elemandan beklenen bu üç nitelik, her işverenin başlıca beklentisidir.

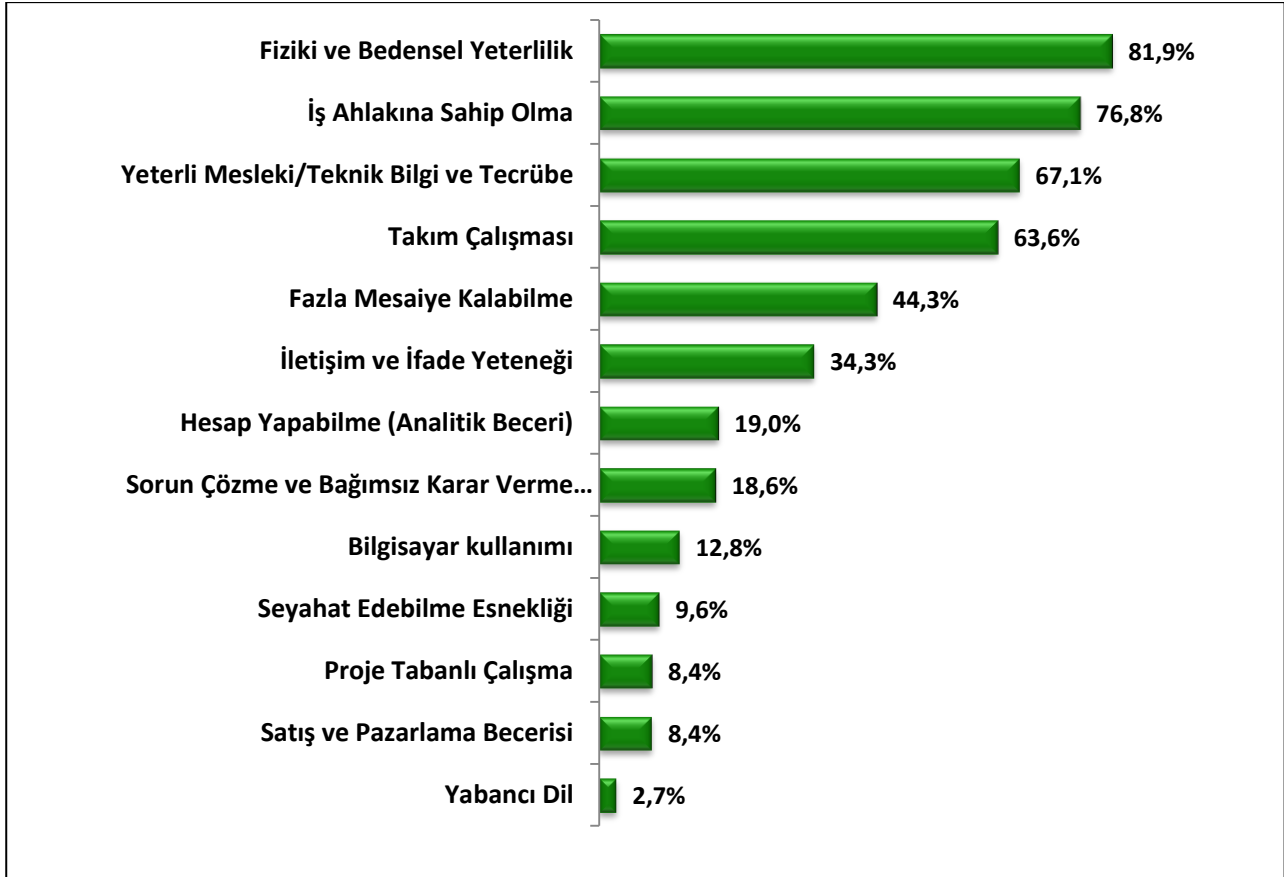
Tablo 24: Beceriler ve Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014

Beceriler / Eğitim durumu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksek okulu	Lisans	Fark Etmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	0,0%	0,0%	19,8%	51,3%	77,1%	52,2%	9,2%	12,8%
Fazla Mesaiye Kalabilme	19,5%	36,8%	70,9%	76,2%	54,5%	25,6%	36,7%	44,3%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	100,0%	94,2%	88,9%	77,2%	66,3%	51,5%	73,4%	81,9%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	81,2%	4,8%	49,0%	38,7%	71,5%	51,8%	13,9%	19,0%
İletişim ve İfade Yeteneği	19,5%	11,1%	74,5%	55,6%	71,5%	78,9%	33,2%	34,3%
İş Ahlakına Sahip Olma	81,2%	89,8%	85,2%	78,9%	77,1%	89,1%	64,1%	76,8%
Proje Tabanlı Çalışma	0,0%	2,0%	8,2%	24,5%	27,9%	51,8%	7,8%	8,4%
Satış ve Pazarlama Becerisi	0,0%	1,0%	15,8%	1,8%	27,8%	31,3%	11,7%	8,4%
Seyahat Edebilme Esnekliği	0,0%	2,0%	32,9%	29,5%	43,5%	41,5%	2,6%	9,6%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	19,5%	4,5%	41,0%	46,9%	66,0%	57,6%	13,9%	18,6%
Takım Çalışması	19,5%	70,2%	66,5%	69,9%	60,4%	52,5%	57,8%	63,6%
Yabancı Dil	0,0%	0,3%	0,6%	16,8%	37,6%	10,1%	0,9%	2,7%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	81,2%	82,5%	71,7%	86,3%	100,0%	94,7%	48,8%	67,1%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İşverenlerin eleman seçiminde beledikleri diğer nitelikler, önem sırasına göre; Fiziki ve Bedensel Yeterlilik yüzde 81,9, İş Ahlakına Sahip Olma yüzde 76,8, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe yüzde 67,1, Takım Çalışması yüzde 63,6, Fazla Mesaiye Kalabilme yüzde 44,3, İletişim ve İfade Yeteneği yüzde 34,3, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) yüzde 19, Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri yüzde 18,6 ve Bilgisayar kullanımı 12,8 şeklinde sıralanmaktadır. Seyahat Edebilme Esnekliği 9,6 Proje Tabanlı Çalışma yüzde 8,4, Satış ve Pazarlama Becerisi yüzde 8,4, Yabancı Dil yüzde 2,7 ile oranları nispeten daha azdır.

Grafik 20: Becerilere Göre Açık İşler Dağılımı, Düzce 2014

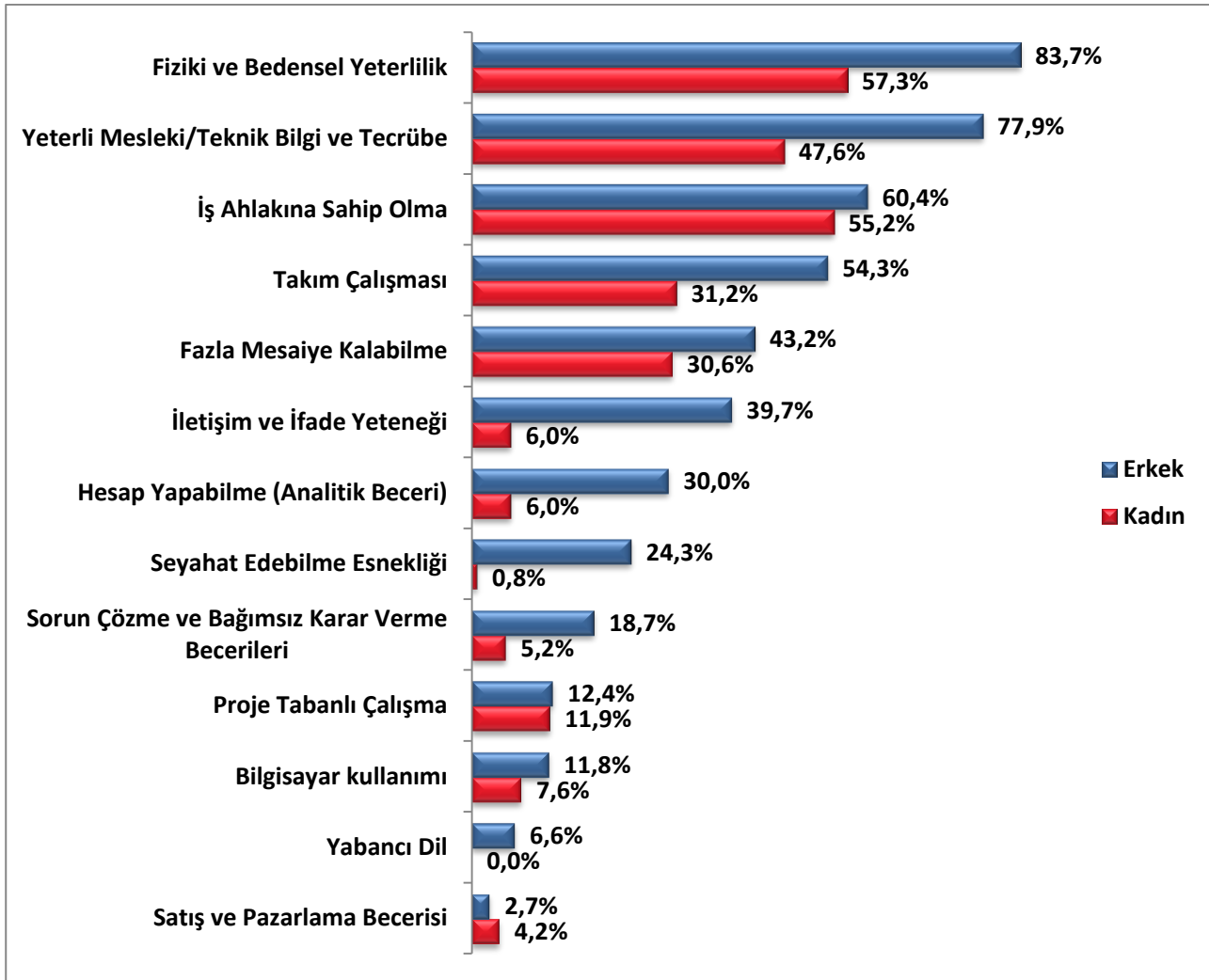

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İşverenlerin eleman seçmede beklentilerinin cinsiyet ayrımına göre dağılımı Grafik 21’de görölmektedir. Grafiği incelediğimizde tüm beceri ve niteliklerin erkek elemanlarda öne çıktığı görölmektedir. Erkeklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik kadınlardan yüzde 24,6 puan daha yüksektir. İş Ahlakına Sahip Olma tercihinde ise erkeklerden beklenti kadınlara göre yüzde 21,6 puan ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ise erkeklerde yüzde 19,5 puan daha yüksektir.

Erkek ve kadınlar arasındaki beklentinin en fazla açıldığı seçenek yüzde 28,3 fark ile İletişim ve İfade Yeteneği ile yüzde 32,4 fark ile Takım Çalışması beklentisidir. Seyahat Edebilme beklentisi kadınlarda binde 8 gibi çok düşük oran gösterirken erkeklerde yüzde 9,6’dır. Yabancı Dil kadınlardan hiç beklenmemekte oran yüzde 0’ı göstermektedir. Kadınların erkeklerden önde olduğu tek seçenek Proje Tabanlı Çalışma yeteneğidir.

Grafik 21: Cinsiyete ve Becerilere Göre Açık İşler Dağılımı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Tablo 22’de ilimizde en çok aranan mesleğin Makineci (dikiş) olduğunu görmüştük. Bu meslekteki beklenen beceri dağılımlarını incelediğimizde yüzde 93,1 Fiziki bedensel yeterlilik, yüzde 92,6 İş ahlakına sahip olma, yüzde 85,9 Takım çalışması, yüzde 77,3 Yeterli mesleki ve teknik tecrübe olduğunu görmekteyiz. Garson (Servis Elemanı) mesleğinde daha yüksek çıkması beklenen İletişim ve İfade Yeteneği yüzde 57,5 düşük oran çıktığı görülmektedir.

Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri mesleğinde hemen hemen tüm becerilerde beklentinin yüzde 100 çıkması bu mesleğin değerlendirildiği üretim aşamalarının stratejik ürün grubu olduğu izlenimi vermektedir. Müşteri temsilcisi mesleğindeki çalışanlarda, tüm alanlardaki beklentinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Tekstil sektöründeki ara eleman olarak düşünebileceğimiz Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler mesleğindeki en yüksek beklenti; tekstil sektöründeki vardiyalı çalışma ve uzun mesai sürelerinden dolayı, Fazla Mesaiye Kalma beklentisi yüzde 96’yı göstermektedir. Diğer mesleklerde beklenen beceri ve yetenekler Tablo 25’te gösterilmiştir.

Tablo 25: En Çok Açık İş Olan İlk 20 Mesleğin Becerilere Göre Dağılımı, Düzce 2014 %

Meslekler / Beceriler	Bilgisayar kullanımı	Fazla Mesaiye Kalabilme	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Ahlakına Sahip Olma	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Seyahat Edebilme Esnekliği	Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	0	39	93,1	0,5	14,8	92,6	0,50	0	0	2,7	85,9	77,3
Garson (Servis Elemanı)	0	29,3	75,5	9,1	57,5	66	0	18,2	0	18,1	24,8	64,3
Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri	0	100	100	100	100	100	0	0	100	0	100	100
Müşteri Temsilcisi	100	100	0	100	100	100	0	100	0	100	100	0
Satış Danışmanı	35,4	48,5	92,2	43,3	87	84,4	30,2	71,5	2,6	61,1	66,2	56,7
Ütücü	0	26,	100	0	24,5	100	0	0	0	0	100	40,8
Gaz Altı Kaynakçısı	0	63,7	56	0	15,9	60,4	31,4	0	0	9,9	42,3	58,7
Brode Makinesi Operatörü	0	50,2	100	10	30,1	76,9	0	0	0	43,5	46,5	23,1
Beden İşçisi (Genel)	0	55,6	92,6	0	0	40,8	0	0	0	0	25,9	7,4
Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler	0	96	63,7	0	59,7	59,7	0	0	0	39,8	63,7	43,8
Metal Mamuller Montaj İşçisi	0	69,5	100	0	0	94,9	25,4	0	0	0	94,9	74,6
Şoför-Yük Taşıma	0	79	94,7	52,4	73,4	89,2	0	0	78,6	21	73,4	78,6
Mobilya İmalat Ustası / Mobilyacı (Ahşap)	0	0	88,2	0	0	0	88,2	0	0	0	0	100
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	0	0	79	0	0	6,8	0	0	0	0	0	27,8
Temizlik Görevlisi	0	0	79	0	0	6,80	0	0	0	0	0	27,8
Brode Makinesi Operatörü Ve Sorumlusu	0	38,5	100	38,5	38,5	100	0	0	0	38,5	38,5	38,5
Ön Muhasebeci	7,6	38,3	46,3	54	53,7	60,9	7,7	15,3	23	30,6	38,3	84,7
Makine Nakışçısı	0	16,7	100	0	0	66,7	00	0	0	0	25	33,3
Proses İşçisi	0	0	100	18	18	0	0	0	0	0	18	18
Zımpara Makinesi Operatörü (Ağaç)	0	0	91,6	0	0	0	91,6	0	0	0	8,4	91,6

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İhracat yapan firmaların aranılan mesleklerde beklenen beceri ve nitelik dağılımı Tablo 26'da görülmektedir. Tabloya göre ihracat yapan firmaların beceri ve nitelik beklentisi dağılımı; Fiziki ve Bedensel Yeterlilik yüzde 87,9, İş Ahlakına Sahip Olma yüzde 83,2, Takım Çalışması yüzde 78,1, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe yüzde 60,4, Fazla Mesaiye Kalabilme yüzde 50,0, İletişim ve İfade Yeteneği yüzde 46,7, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) yüzde 26,8, Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri yüzde 20,1, Seyahat Edebilme Esnekliği yüzde 20,0 ve Bilgisayar kullanımı yüzde 12,8'dir.

Tablo 26: İhracat Yapan Firmaların Açık İşlerinin Becerilere Göre Dağılımı, Düzce 2014

Beceriler	İhracat Yapan Firmaların Beceri Sayısı	İhracat Yapan Firmaların Beceri Dağılımı	Toplam Açık İş Sayısı	Beceri Dağılımı
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	397	87,9%	1.103	81,9%
İş Ahlakına Sahip Olma	376	83,2%	1.034	76,8%
Takım Çalışması	352	78,1%	857	63,6%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	273	60,4%	904	67,1%
Fazla Mesaiye Kalabilme	225	50,0%	597	44,3%
İletişim ve İfade Yeteneği	211	46,7%	461	34,3%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	121	26,8%	256	19,0%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	91	20,1%	250	18,6%
Seyahat Edebilme Esnekliği	90	20,0%	129	9,6%
Bilgisayar kullanımı	58	12,8%	173	12,8%
Proje Tabanlı Çalışma	36	7,9%	113	8,4%
Yabancı Dil	25	5,5%	37	2,7%
Satış ve Pazarlama Becerisi	1	0,2%	113	8,4%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

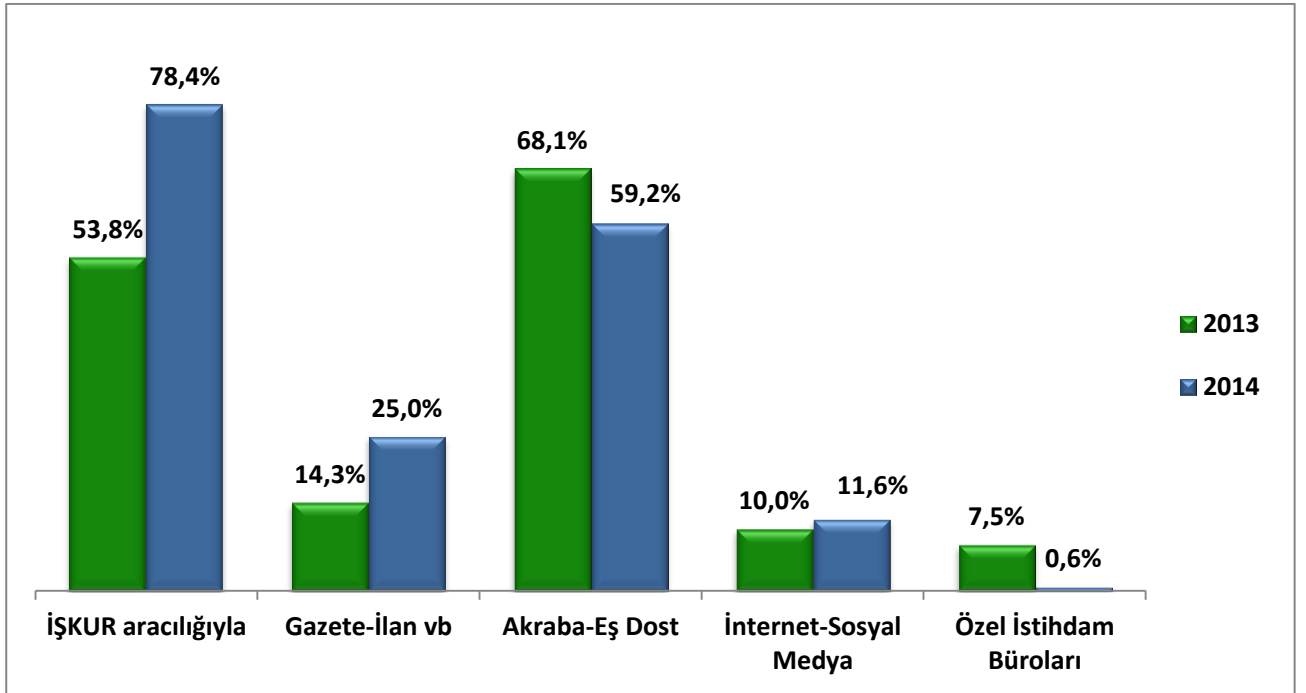
İşverenler açık işlere uygun eleman bulabilmek için, birbirinden farklı ve birden fazla yöntem kullanmaktadır. Araştırma kapsamındaki işverenlere açık işlerini hangi arama kanallarını kullanarak karşıladıkları sorulmuştur. Alınan cevaplar Grafik 22'de görülmektedir. Alınan cevaplara göre Düzce ilinde 2014 yılında en çok kullanılan yöntemler; yüzde 78,4 ile İŞKUR, yüzde 59,2 ile Akraba eş dost, yüzde 25 ile Gazete ilanı vb., yüzde 11,6 ile İnternet-Sosyal medya, binde 6 ile Özel istihdam bürolarının tercih edildiği görülmektedir.

Açık işleri olan firmaların, 2013 ve 2014 yılı arama kanalları tercihlerini karşılaştırdığımızda Düzce işgücü piyasasında İŞKUR'un etkinliğinin önceki yıllara göre artmakta olduğu gözlemlenmektedir. Bu durumun nedenleri arasında, özellikle 2012 yılında göreve başlayan iş ve

Meslek Danışmanlarının işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda faaliyet göstermesi ve danışmanlık faaliyetlerinden alınan yüksek verimle işverenlerin alışlagelmiş arama kanallarını değiştirdiğini gösterebiliriz.

2013 yılında İŞKUR kanalı oranı yüzde 53,8 iken 2014 yılında oran yüzde 78,4'e yükselmiştir. Gazete-ilan vb. ve İnternet-sosyal medya oranları da bir parça yükselirken daha ilkel sayılabilecek Akraba-eş dost seçeneği önceki yıla göre düşüş göstermiştir. Ortaya çıkan bu durumdan ilimizde faaliyet gösteren firmaların eleman bulmada profesyonelleşmeye doğru gittikleri söylenebilir. Ancak bu gelişmelere rağmen ilimizde, Özel istihdam bürolarının yaygın olmadığı hatta 2013 yılına göre yüzde 6,9 puan düşüş göstererek yok denilebilecek binde 6 seviyesine gerilediği grafikten görülmektedir.

Grafik 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Düzce 2013-2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İş arama kanallarının sektörlere göre dağılımı incelendiğinde İŞKUR'un hemen hemen tüm sektörlerde öne çıktığı görülmektedir. Bilgi ve iletişim ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde faaliyet gösteren tüm firmalar İŞKUR kanalını kullanmaktadır. Sektör gruplarında en büyük payı yüzde 64,3 oranla alan İmalat sektörü yüzde 84,8 gibi yüksek oranla İŞKUR kanalını kullanmaktadırlar. Özel istihdam büroları yalnızca Toptan ve perakende ticaret ve İmalat sektörlerinde görülmektedir. Gayrimenkul sektörü yapısı itibarıyla 10+ istihdamlı firmalar değildir, bu nedenle İŞKUR kanalını kullanan firmalar olsa dahi İPTA kapsamına girememişlerdir. Bu nedenle İŞKUR kanalını kullanmayan tek sektör olarak grafiğe yansımıştır.

Tablo 27: İş Arama Kanallarının Sektör Gruplarına Göre Dağılımı, Düzce 2014

Sektörler	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Bilgi ve iletişim	100,0%	100,0%	0,0%	96,2%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	37,5%	37,5%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	88,9%	0,0%	25,9%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	87,5%	18,8%	6,3%	6,3%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	85,7%	19,0%	76,2%	4,8%	0,0%
İmalat	84,8%	20,3%	58,0%	6,8%	0,8%
Toptan ve perakende ticaret	65,5%	48,3%	84,9%	5,5%	0,7%
Eğitim	50,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	42,9%	0,0%	85,7%	57,1%	0,0%
İnşaat	28,6%	0,0%	57,1%	38,1%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	24,6%	8,2%	80,3%	11,5%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Toplam	78,4%	25,0%	59,2%	11,6%	0,6%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Açık pozisyonu olan firmaların eğitim durumu ve arama kanallarına göre dağılımı Tablo 28’de görülmektedir. Eğitim beklentisinde Lisans hariç diğer tüm eğitim durumlarında İŞKUR kanalının önde olduğu görülmektedir. Lisans eğitim beklentisi olan firmaların daha profesyonel kanalları kullanmaları beklenirken, Akraba-eş dost kanalı yüzde 63,7 ile en yüksek olduğu görülmektedir.

Çıraklık eğitimini tercih eden tüm firmalar İŞKUR arama kanalını kullanmaktadırlar. Tekstil sektörünün tercih ettiği eğitim durumu olan Lise altında İŞKUR’un yüzde 88,5 oranla kullanıldığı görülmektedir. Daha çok İmalat sektörünün beklentisi olan, eğitim durumunda Meslek lisesini seçen firmalar; İŞKUR kanalını yüzde 70,8 oranda tercih etmektedirler. Eğitim durumunun önemli olmadığını belirten firmalar İŞKUR kanalını yüzde 74,6 oranında tercih etmektedirler. Özel istihdam büroları aracılığıyla eleman arayan firmalar eğitim durumunda Meslek Lisesi ve Lisans tercih etmektedirler.

Tablo 28: Açık İşlerin Eğitim Durumu ve İş Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Düzce 2014

Eğitim Durumu	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Çıraklık Eğitimi	100,0%	19,5%	81,2%	0,0%	0,0%
Lise altı	88,5%	39,9%	72,5%	0,2%	0,0%
Genel lise	77,2%	8,6%	57,0%	9,5%	0,0%
Meslek lisesi	70,8%	25,9%	52,5%	25,2%	5,5%
Meslek yüksekokulu	56,0%	16,7%	45,6%	26,7%	0,0%
Lisans	47,1%	14,9%	63,7%	52,9%	5,3%
Fark etmez	74,6%	19,1%	51,6%	15,9%	0,2%
Toplam	78,4%	25,0%	59,2%	11,6%	0,6%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Firmaların yabancı ortaklıkları olma, ihracat yapma ve teşvikten yararlanma durumlarına göre arama kanallarını kullanma durumları Tablo 29’da görülmektedir. Tablo incelendiğinde yabancı ortaklığı olan firmaların tamamının İŞKUR kanalını kullandıkları görülmektedir. İhracat yapan firmaların yüzde 89,4’ü, teşvikten yararlanan firmaların ise yüzde 64,2’si eleman ihtiyacı olduklarında İŞKUR’a eleman talebinde buldukları bilgisini vermişlerdir. Özel istihdam bürolarını kullanma oranları çok düşüktür. İŞKUR kanalından sonra en yüksek arama kanalı oranları Akraba-Eş Dost seçeneğidir.

Tablo 29: İşyeri Özelliklerine Göre Arama Kanallarının Dağılımı, Düzce 2014

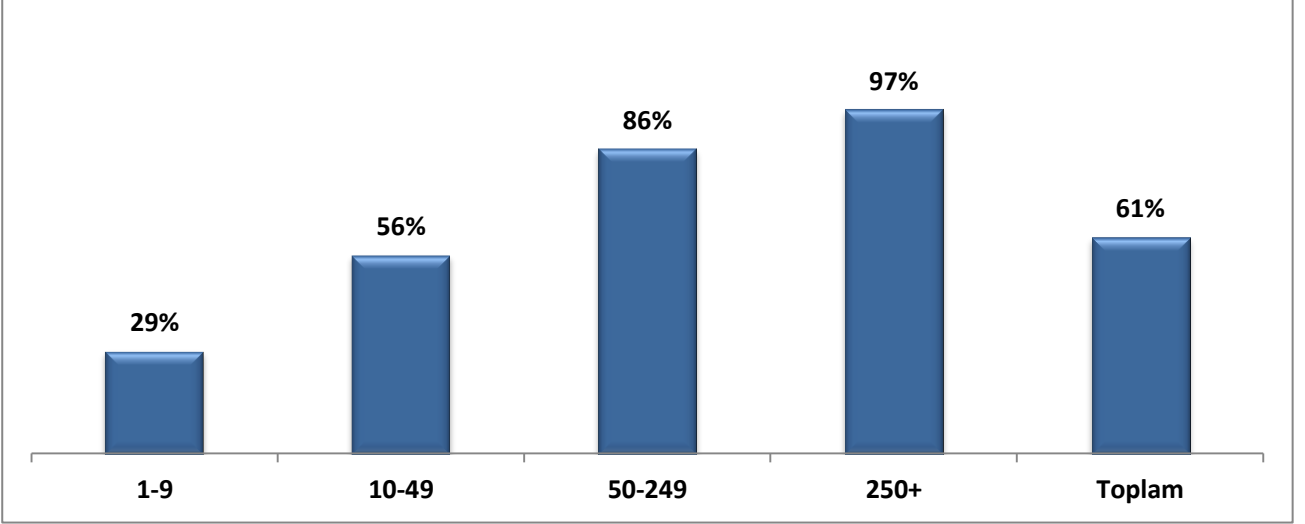
Arama Kanalları	Yabancı Ortaklık	İhracat Yapan	Teşvikten Yararlanan
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	89,4%	64,2%
Gazete-İlan vb.	17,9%	8,2%	25,4%
Akraba-Eş Dost	43,4%	44,6%	69,0%
İnternet-Sosyal Medya	18,6%	8,5%	10,3%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	1,5%	0,8%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Tablo 30’da İPTA kapsamında araştırma yapılan 961 firmadan 231’i açık iş pozisyonu olduğunu belirtmiştir. Açık işi olan firmaları işyeri büyüklüklerine göre sınıflandırdığımızda İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranlarının da arttığı izlenmektedir. İnsan kaynakları yönetimi içinde

bulduğumuz teknoloji ve bilişim çağında oldukça önemsenmektedir. Kurumsallaşmayı başaran tüm firmaların günümüzde muhakkak insan kaynakları birimi olduğu bilinmektedir. İŞKUR, firmalara insan kaynakları alanında profesyonel destek vermektedir. Firma büyüklüklerine paralel olarak İŞKUR'dan yararlanma oranları da artış göstermektedir. Firma büyüklüklerine göre İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu Grafik 23'te görülmektedir.

Grafik 23: Açık işi olan firmaların büyüklüğüne göre İŞKUR'umu hizmetlerinden yararlanma oranları, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Eleman arayışında olan firmalar birden çok arama kanalını aynı anda kullanabilmektedirler. 2014 Haziran ayı itibariyle, açık pozisyonu olan ve İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 88,2'si İŞKUR'u arama kanalı olarak tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Firmaların yüzde 26,3'ü Gazete-İlan vb. yüzde 53,1'i Akraba-Eş Dost, yüzde 11,1'i İnternet-Sosyal Medyayı binde 8 en düşük oranla arama kanalı olarak tercih bildirmişlerdir.

Tablo 30: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre, Düzce 2014

Arama Kanalı	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
İŞKUR aracılığıyla	977	88,2%
Gazete-İlan vb.	291	26,3%
Akraba-Eş Dost	588	53,1%
İnternet-Sosyal Medya	123	11,1%
Özel İstihdam Büroları	9	0,8%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Aranan mesleklerin, arama kanallarına göre dağılımı Tablo 31’de görülmektedir. Tablo incelendiğinde Makineci (Dikiş), Müşteri Temsilcisi, Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri, Ütücü, Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler, Temizlik Görevlisi, Proses İşçisi, Zımpara Makinesi Operatörü (Ağaç) meslekleri için açık pozisyonu olduğunu bildiren firmalar yüzde 100 İŞKUR aracılığıyla eleman bulmayı tercih ettikleri görülecektir. İŞKUR kanalını kullanan firmaların aradığı meslekler, daha çok İmalat sektöründe değerlendirilen mesleklerdir. Şoför-Yük Taşıma, Brode Makinesi Operatörü ve Sorumlusu, Makine Nakışçısı meslekleri yüzde 100 Akraba-Eş Dost kanalını kullanırken İŞKUR’a da bu mesleklerde ilan verdikleri izlenmektedir. İnternet ve Sosyal Medya aracılığıyla en çok; Zımpara Makinesi Operatörü (Ağaç), Mobilya İmalat Ustası /Mobilyacı (Ahşap), Müşteri Temsilcisi meslekleri aranmaktayken yine bu mesleklerle ilgili yüksek oranda İŞKUR’a da talep verdikleri görülmektedir. En çok aranan mesleklerde İŞKUR kanalını hiç kullanmadığını belirten firma olmamıştır.

Tablo 31: Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı İlk 20 Meslek, Düzce 2014

Meslekler	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya
Makineci (Dikiş)	92%	30%	58%	0%
Garson (Servis Elemanı)	34%	21%	80%	0%
Müşteri Temsilcisi	100%	100%	0%	100%
Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri	100%	0%	0%	0%
Satış Danışmanı	34%	26%	92%	25%
Ütücü	100%	0%	41%	0%
Gaz Altı Kaynakçısı	74%	6%	49%	6%
Brode Makinesi Operatörü/Brodeci	60%	20%	80%	10%
Beden İşçisi (Genel)	63%	19%	93%	7%
Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler	100%	20%	100%	0%
Metal Mamuller Montaj İşçisi	95%	70%	75%	0%
Şoför-Yük Taşıma	79%	16%	100%	5%
Mobilya İmalat Ustası / Mobilyacı (Ahşap)	88%	0%	12%	88%
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	43%	7%	79%	21%
Temizlik Görevlisi	100%	0%	7%	0%
Brode Makinesi Operatörü Ve Sorumlusu	38%	38%	100%	0%
Ön Muhasebeci	77%	8%	69%	16%
Makine Nakışçısı	25%	0%	100%	0%
Proses İşçisi	100%	0%	18%	0%
Zımpara Makinesi Operatörü (Ağaç)	100%	0%	0%	92%
Toplam	78%	25%	59%	12%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Eleman ihtiyacı olan firmaların, açık pozisyonları için cinsiyet temelli ayırım yapıp yapmadıkları sektörler kırılımında Tablo 32’de görülmektedir. İlimizde en önemli büyüklüğe sahip İmalat sektörünün açık pozisyonları için cinsiyet tercihleri sorulduğunda; yüzde 63,5 oranında “Farketmez” cevabını vermişlerdir. İmalat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 28,4’ü erkek yüzde 8,1’i ise kadın eleman tercih ettikleri görülmektedir. İnşaat sektöründe yüzde 81, Ulaştırma ve depolama sektöründe ise yüzde 95,2 erkek eleman tercih edilmesi beklenen bir durumdur. Oranın kalan kısmı için cinsiyet ayırımına gidilmemesi, bu pozisyonların daha çok büroyla ilgili işler olduğu izlenimini vermektedir. Bilgi ve iletişim ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde cinsiyet temelli ayırım yapılmamıştır. Kadınların erkeklere oranla en fazla tercih edildiği tek sektör; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörüdür.

Tablo 32: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Düzce 2014

Sektörler	Kadın	Erkek	Fark etmez
İmalat	8,1%	28,4%	63,5%
İnşaat	9,5%	81,0%	9,5%
Toptan ve perakende ticaret	7,6%	44,8%	47,6%
Ulaştırma ve depolama	4,8%	95,2%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	23,0%	45,9%	31,1%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	75,0%	6,3%	18,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	40,7%	59,3%
Eğitim	50,0%	0,0%	50,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14,3%	0,0%	85,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	12,5%	62,5%	25,0%
Toplam	9,2%	31,8%	59,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Açık işlerin meslek grupları ve cinsiyet ayırımına göre dağılımları Tablo 33’te yer almaktadır. Tablo incelendiğinde meslek grupları kırılımında en az cinsiyet ayırımı yüzde 81,7 Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, yüzde 66,2 Profesyonel Meslek Mensupları, yüzde 71,8 Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılarda yapılmaktadır. Bu meslek grupları belirtilen oranlarda “Farketmez” yönünde tercih bildirmişlerdir. Kadınların erkeklere oranla daha fazla tercih edildiği meslek grupları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Profesyonel Meslek Mensuplarıdır. Meslek grupları ayırımında kadınların toplam oranı yüzde 9,2 iken erkeklerin oranı ise 31,8’dir. Erkek eleman tercihi kadın eleman tercihinden 22,6 puan fazladır.

Tablo 33: Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Düzce 2014

Meslek grupları	Kadın	Erkek	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12,2%	6,1%	81,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	7,9%	32,9%	59,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	14,1%	35,8%	50,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	19,3%	14,5%	66,2%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	14,6%	63,8%	21,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3,6%	63,5%	32,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montaj.	6,6%	21,6%	71,8%
Toplam	9,2%	31,8%	59,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Firmaların ihtiyaç duyduğu ilk 10 mesleği, cinsiyet temelli ayırmada Tablo 34’te görmekteyiz. Tablo incelendiğinde, en çok aranan meslek olan Makineci (Dikiş) mesleğinde; yüzde 95 oranla “Farketmez” seçeneğinin öne çıktığı görüyoruz. Bu meslekte yüzde 5 oranla ise kadın eleman tercih edilmektedir. Bu meslekte daha çok kadın çalışan olduğu bilinmektedir. Ancak eleman arayışında işveren tarafından bakıldığında; aslında bu meslekte cinsiyet ayırımına gidilmediğini, işin yapılabilirliğinin daha önemli olduğunu görülmektedir. Tekstil sektöründe ara eleman olarak bilinen Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler mesleğinde yüzde 59,7 oranla “Farketmez” seçeneğinin öne çıkması da bu durumu destekler niteliktedir.

İşverenler, Garson (Servis Elemanı) mesleğinde yüzde 52,9 cinsiyet ayrımı belirtmezken yalnızca kadın eleman tercih edenlerin oranı yüzde 13,6’dır. Daha çok erkek işi olarak bilinen, Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri mesleği; işverenler tarafından yine sürpriz olmayan bir sonuçla tamamı erkek tercih edilmiştir. Müşteri Temsilcisi mesleğinde cinsiyet ayırımına gidilmemiştir. Açık pozisyonu olduğu bilgisini veren işverenlerin toplamda yüzde 9,2’si kadın yüzde 31,8’i erkek eleman tercih etmiş yüzde 59’u ise eleman tercihinde cinsiyet ayırımına gitmemişlerdir.

Tablo 34: En Çok Açık İş Olan İlk 10 Mesleğin Cinsiyete Göre Dağılımı, Düzce 2014

Meslekler	Kadın	Erkek	Fark etmez
Makineci (Dikiş)	5,0%	0,0%	95,0%
Garson (Servis Elemanı)	13,6%	33,5%	52,9%
Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri	0,0%	100,0%	0,0%
Müşteri Temsilcisi	0,0%	0,0%	100,0%
Satış Danışmanı	13,1%	5,2%	81,7%
Ütücü	0,0%	14,8%	85,2%
Gaz Altı Kaynakçısı	31,4%	68,6%	0,0%
Brode Makinesi Operatörü/Brodeci	0,0%	36,4%	63,6%
Beden İşçisi (Genel)	0,0%	33,3%	66,7%
Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler Ve İlgili İşçiler	36,3%	4,0%	59,7%
Toplam	9,2%	31,8%	59,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Cinsiyet temelli ayırmda, açık iş oranları incelendiğinde; erkek çalışanların açık iş oranının yüzde 1,5, kadın çalışanların açık iş oranının yüzde 1 olduğu görülmektedir. İlimizdeki toplam açık iş oranının yüzde 3,2 olduğunu görmüştük. Tablo 35'teki toplam; yalnızca kadın ve erkeklerin açık iş oranlarının toplamıdır. $3,2-2,5= 0,7$ 'lik fark "Fark etmez" seçeneğinden kaynaklanmaktadır. Erkek çalışanların açık iş oranı, kadınlardan 0,5 puan yüksektir. İPTA kapsamında görüşülen işverenler, kadınlara oranla daha fazla erkek eleman için açık pozisyonları olduğunu bildirmişlerdir.

Tablo 35: Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, Düzce 2014

Cinsiyet	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Kadın	123	11.895	1,0%
Erkek	428	28.927	1,5%
Toplam	552	40.822	2,5%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Tüm ülke genelindeki illerin açık iş oranları Tablo 36’da görülmektedir. İlimizin dâhil olduğu TR 42 bölgesinin açık iş oranlarını incelersek; Kocaeli’nde yüzde 3,4, Sakarya’da yüzde 3,8, Bolu’da yüzde 2,2 ve Yalova’da yüzde 3,8 olduğu görülecektir. Dâhil olduğu bölgeye göre ortalama bir oran sergileyen Düzce’nin Açık İş Oranı ise yüzde 3,2’dir. İlimizdeki İşsizlik Oranının yüzde 8,7 olduğunu Grafik 1’de görmüştük. Düzce, uygun istihdam politikalarının yürütülerek; işgücü arzı ve talebinin işgücü piyasasında buluşmasıyla, işsizlik oranlarının aşağılara çekilme potansiyeline sahip olduğu sonucuna varılabilir.

Açık iş oranının en yüksek olduğu il yüzde 4,5 ile Yozgat, en düşük izlendiği il ise yüzde 0,1 ile Hakkâri’dir. Ankara’nın açık iş oranı yüzde 2,9, İstanbul’un açık iş oranı ise 2,7’dir.

Tablo 36: İllerin Açık İş Dağılımı, TİPA 2014

İller	Açık İş Oranı	İller	Açık İş Oranı	İller	Açık İş Oranı
DÜZCE	3,2%	KIRKLARELİ	4,1%	ADANA	1,8%
BOLU	2,2%	TEKİRDAĞ	2,4%	MERSİN	1,8%
KOCAELİ	3,4%	BALIKESİR	1,4%	HATAY	1,7%
SAKARYA	3,8%	ÇANAKKALE	2,4%	KAHRAMANMARAŞ	2,5%
YALOVA	3,8%	İZMİR	3,2%	AFYONKARAHİSAR	2,3%
BAYBURT	1,9%	AYDIN	3,4%	AKSARAY	1,2%
ERZİNCAN	2,8%	DENİZLİ	4,3%	KIRIKKALE	2,8%
ERZURUM	1,7%	MUĞLA	2,9%	KİRŞEHİR	2,5%
AĞRI	2,7%	OSMANİYE	2,7%	NEVŞEHİR	0,9%
ARDAHAN	1,7%	KÜTAHYA	3,5%	NİĞDE	2,0%
İĞDIR	1,5%	MANİSA	2,7%	KAYSERİ	1,6%
KARS	2,8%	UŞAK	2,8%	SİVAS	2,5%
BİNGÖL	1,7%	BİLECİK	3,2%	YOZGAT	4,5%
ELAZIĞ	1,0%	BURSA	3,2%	BARTIN	2,4%
MALATYA	2,0%	ESKİŞEHİR	3,3%	KARABÜK	2,3%
TUNCELİ	0,5%	ANKARA	2,9%	ZONGULDAK	3,2%
BİTLİS	1,4%	KARAMAN	3,8%	ÇANKIRI	3,0%
HAKKARİ	0,1%	KONYA	3,5%	KASTAMONU	4,3%
MUŞ	0,9%	ANTALYA	3,1%	SİNOP	5,8%
VAN	0,9%	BURDUR	4,2%	AMASYA	3,3%
ADIYAMAN	2,2%	ISPARTA	1,1%	ÇORUM	2,1%
GAZİANTEP	2,2%	RİZE	3,5%	SAMSUN	2,2%
KİLİS	1,3%	SİİRT	0,3%	TOKAT	3,9%
DIYARBAKIR	0,9%	ŞIRNAK	1,0%	ARTVİN	1,4%
ŞANLIURFA	1,6%	İSTANBUL	2,7%	GİRESUN	1,7%
BATMAN	3,6%	EDİRNE	4,1%	GÜMÜŞHANE	3,7%
MARDİN	3,6%	ORDU	3,0%	TRABZON	2,4%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

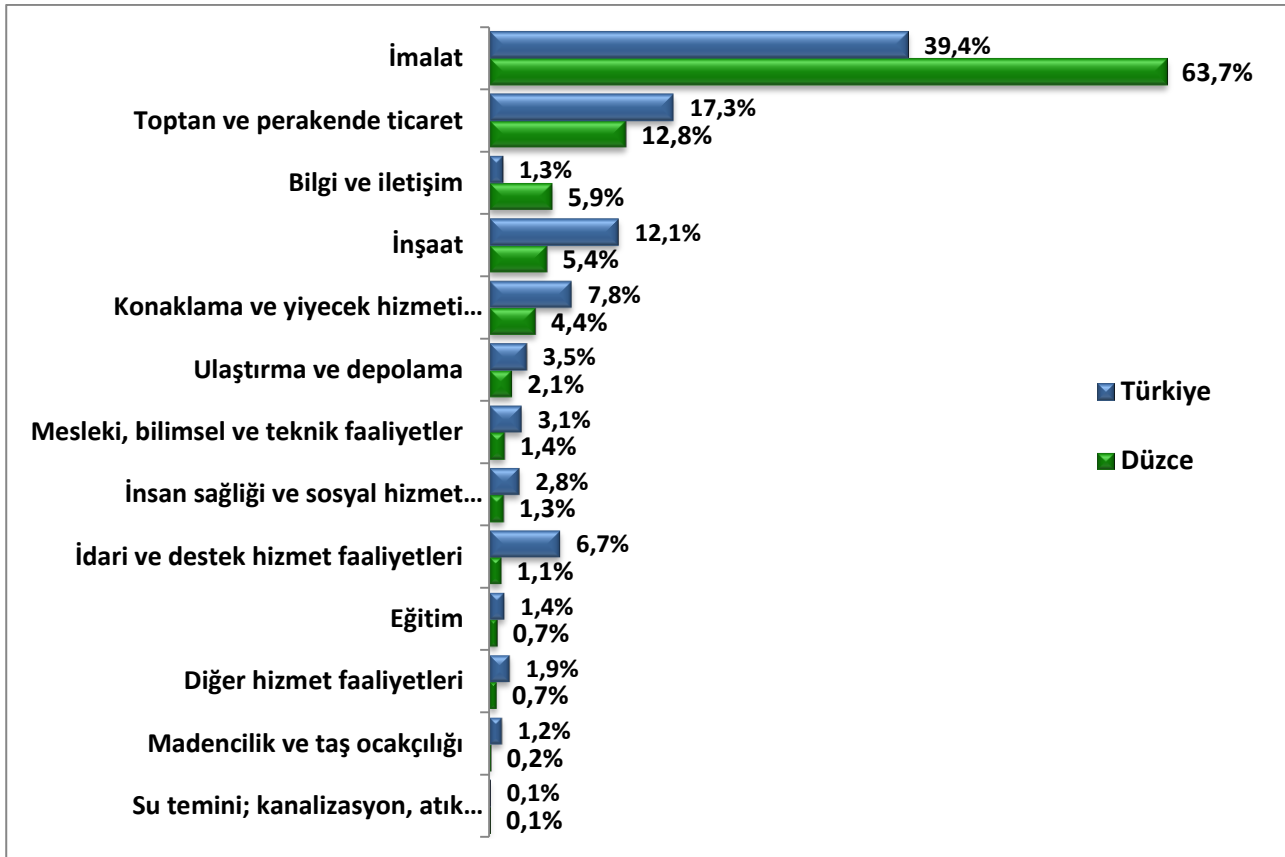
Düzce, 1999 yılında yaşanan depremlerin yıkıcı etkisini yaşamış ve aynı yılın sonunda Bolu ilinden ayrılarak Türkiye'nin 81. ili olmuştur. Düzce ili verilerine bakıldığında; depremin hemen ardından yaşanan ekonomik kriz sonucu yaşanan sıkıntılı dönemin hızlı bir şekilde atlatıldığı, teşvik yasası ile birlikte ekonomide hızlı büyümenin yaşandığı göze çarpmaktadır. Türkiye'nin iki önemli metropolünün arasında bulunması, ülkenin sanayi kuşağı olarak ifade edebileceğimiz Marmara Bölgesine sınır oluşu, rahat ve güvenli otoban bağlantısı sebebiyle ulaşım kolaylığı, Akçakoca ilçesinin deniz bağlantısı ve daha birçok olumlu sebeple Düzce yatırımcılar için cazibe merkezi haline gelmiştir.

Düzce ilinde sanayi çok yönlüdür. İç fındık, maya, konfeksiyon, kayın, kereste, boru, parke, mobilya, av tüfeği, kaplama, profil (oto-kapı cam fitili), elyaflı boru ve levha mamulleri, bisiklet ve motosiklet dış ve iç lastiği vb. ihracatı yapan birçok fabrika bulunmaktadır. Son dönemde hızla artan fabrika sayısı nitelikli işgücü talebini artırmıştır. İPTA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çekilen meslekler, işveren gözüyle temininde güçlük çekilme nedenleri sorulmuştur. Bu bilgi önemlidir. Gelecek dönem için isabetli istihdam politikalarının üretilmesi bu bilginin ışığında mümkündür.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörler kırılımında İl-Türkiye karşılaştırılması Grafik 24'te görülmektedir. Grafik incelendiğinde sektördeki büyüklüğüne paralel olarak en büyük oranı imalat sektörü vermektedir. İlimizde İmalat sektöründe, temininde güçlük çekilen meslekler Türkiye genelinden 24,3 puan yüksektir. Düzce'de temininde güçlük çekilen mesleklerin değerlendirildiği yalnızca iki sektörde Türkiye geneli oranından yüksektir. Bu sektörler; İmalat ve Bilgi ve iletişim sektörleridir.

Grafik 24: TGÇM'nin Sektörel Dağılımı, İl – Türkiye Karşılaştırması, TİPA 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Temininde güçlük çekilen mesleklerin 2013-2014 yılı karşılaştırılması Tablo 37'de görülmektedir. Tablo incelendiğinde geçen yıla göre, temininde güçlük çekilen mesleklerde, toplamda yüzde 15,7'lik artış olduğu görülecektir. İki yıl arasında en büyük oransal fark 5,5 puanlık artışla İmalat sektöründedir. Buradan son yıllarda hızlı sanayileşme sürecine giren Düzce'de, sürecin devam ettiği sonucuna varılabilir.

Toptan ve perakende ticaret, İnşaat, Diğer hizmet faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinde az da olsa düşüş olduğu görülmektedir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde 2013 yılında temininde güçlük çekilen meslek bildirmemişken; 2014 yılında temininde güçlük çektikleri meslek olduğu tabloda görülmektedir. Bilgi ve iletişim sektöründeki artış dikkat çekicidir. Bu sektörde 2013 yılında 9 kişi temininde güçlük çekilen meslek sayısı bildirmişken 2014 yılında bu sayı 103 kişiye çıkmıştır.

Tablo 37: TGÇM'nin Sektörlere göre 2013-2014 Yılı Karşılaştırılması, Düzce 2014

Sektörler	2013 TGÇM	2013 Oran	2014 TGÇM	2014 Oran
İmalat	853	58,2%	1.106	63,7%
Toptan ve perakende ticaret	271	18,5%	223	12,8%
İnşaat	104	7,1%	94	5,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	72	4,9%	76	4,4%
Ulaştırma ve depolama	43	2,9%	37	2,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	32	2,2%	25	1,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	29	2,0%	20	1,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	22	1,5%	23	1,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	15	1,0%	12	0,7%
Bilgi ve iletişim	9	0,6%	103	5,9%
Eğitim	8	0,5%	13	0,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%	2	0,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	0,0%	3	0,2%
Genel Toplam	1.465	100,0%	1.737	100,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek grupları ile aynı meslek gruplarının Açık İş Oranları karşılaştırarak durumun realitesi ortaya koymaya çalışılmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Yöneticiler, Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında Açık İş Oranı temininde güçlük çekilen meslek grupları oranından yüksek olduğu görülmektedir. Bu durumun hem işveren hem iş arayan yönlü birçok sebebi olabilir. İşveren penceresinden, temininde güçlük çekilme sebepleri İPTA çalışmasında sorulmuş ancak iş arayan yönlü sebeplerin tespiti için ayrıca çalışma yapılması gerekmektedir.

İmalat sektöründe değerlendirilen meslek grubu; Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarının temininde güçlük çekilme oranı yüzde 50,9 iken Açık İş Oranı yüzde 53,6'dır. Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun temininde güçlük çekilme oranı yüzde 20,3 iken Açık İş Oranı ise yüzde 18,7'dir. Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda TGÇM oranı yüzde 9,5 Açık İş Oranı ise yüzde 12,4'tür. Diğer oranlar Tablo 38'de yer almaktadır.

Tablo 38: TGÇM ve Açık İş Oranı Karşılaştırılmasının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Düzce 2014

Meslek Grupları	TGÇM Sayısı	TGÇM Oranı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	114	6,5%	5,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	165	9,5%	12,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	76	4,4%	6,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	66	3,8%	1,7%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	352	20,3%	18,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	74	4,2%	2,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	884	50,9%	53,6%
Yöneticiler	6	0,4%	0,0%
Toplam	1.737	100,0%	100,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Tablo 39’da 2014 Ocak-Eylül döneminde Düzce İŞKUR sitesinde yayınlanıp “Karşılanamadi” olarak kapatılan talepler yer almaktadır. 2014 Ocak-Eylül aralığında 5.996 açık iş talebi yayınlanıp bunlardan 2.891 tanesi karşılanamamıştır. Karşılanamayan işler meslek gruplarına dağıtıldığında; Tesis ve makine operatörleri ve montajcılarda yüzde 31, Nitelik gerektirmeyen mesleklerde yüzde 25, Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlarda yüzde 18, Hizmet ve satış elemanlarında yüzde 12 oranlarında dağılım göstermektedir.

Tablo 39: 2014 Ocak –Eylül Aralığında Karşılanamayan Açık İşler, İŞKUR

Meslek Grupları	Karşılanamayan Açık İşler	Oran
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	185	6%
Hizmet ve satış elemanları	334	12%
Nitelik gerektirmeyen meslekler	723	25%
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	1	0%
Profesyonel meslek mensupları	93	3%
Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar	506	18%
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	143	5%
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	893	31%
Yöneticiler	13	0%
Genel Toplam	2891	100%

Kaynak: İŞKUR

Temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu bildiren işyerlerinin, İPTA kapsamında bilgi formu uygulanan toplam işyerlerine oranı sektörler kırılımında Tablo 40'da görülmektedir. Bilgi ve iletişim yüzde 75, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 61,1, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yüzde 52,1, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler yüzde 50, İmalat yüzde 47,9 oranlarında temininde güçlük çekilen meslek olduğu bilgisi vermişlerdir. Bilgi ve iletişim sektöründe temininde güçlük çekilme oranı en yüksek olmasına rağmen sayısal olarak en az olduğu görülmektedir. Bu durum Düzce'de, bu sektörde İPTA kapsamına giren çok az firma olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 40: TGÇM İşveren Sayısının ve Oranının Sektörlere Göre Dağılımı, Düzce 2014

Sektörler	İşveren Sayısı	TGÇM İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	5	1	20,0%
İmalat	338	162	47,9%
İnşaat	132	44	33,1%
Toptan ve perakende ticaret	225	94	41,9%
Ulaştırma ve depolama	64	17	25,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	66	34	52,1%
Bilgi ve iletişim	4	3	75,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25	13	50,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	23	5	23,8%
Eğitim	18	8	44,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	20	12	61,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	21	6	28,6%
Toplam	961	400	41,6%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Temininde güçlük çekilen mesleklerin toplam çalışanlara oranı meslek grupları kırılımında Tablo 41'de görülmektedir. İl genelinde İPTA kapsamına giren firmaların toplam çalışan sayısı 40.822 ve temininde güçlük çekilen meslekler toplamı ise 1.737'dir. Bu durumda Düzce'nin temininde güçlük çekilen meslek oranı toplamda yüzde 4,3'tür.

Temininde güçlük çekilen meslekleri, meslek gruplarına göre sınıflarsak; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar yüzde 6,2, Hizmet Ve Satış Elemanları yüzde 5,1, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar yüzde 3,6, Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar yüzde 3,5 oranlarında temininde güçlük çektikleri görülmektedir. Nitelikli Tarım, Ormanlık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda ise; temininde güçlük çekilen meslek olmadığını bildirmişlerdir. Yöneticiler grubunda ise binde 7 gibi çok düşük orandadır.

Tablo 41: TGÇM Oranının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Düzce 2014

Meslek Grupları	Toplam Çalışan Sayısı	TGÇM Sayısı	Oran
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3.137	114	3,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	3.238	165	5,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	5.011	76	1,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	119	0	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	1.920	66	3,4%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	10.125	352	3,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2.209	74	3,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	14.220	884	6,2%
Yöneticiler	842	6	0,7%
Toplam	40.822	1.737	4,3%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Mesleklerin, temininde güçlük çekilme oranlarının geçen yıl ile karşılaştırılması Tablo 42’de görülmektedir. Tablo incelendiğinde; ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin 12,1 puan gibi ciddi bir oranda arttığını gözlemliyoruz. Hem en çok aranan mesleğin hem gelecek dönem istihdam eğilimlerinde, en çok istihdam artışı olması beklenen mesleğin Makineci (Dikiş) olması; tekstil sektöründeki gelişimi ve gelişme yolundaki kararlılığı ispatlamaktadır. Bu noktada Düzce İŞKUR tekstil firmalarını desteklemekte ve en çok Makineci (Dikiş) mesleğinde kurs açmaktadır. Temininde güçlük çekilen meslekler 2013 ve 2014 yıllarında 11 meslekte aynıdır.

Tablo 42: TGÇM Oranlarının Mesleklere Göre 2013-2014 Karşılaştırılması, Düzce 2014

2013		2014	
Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
Makineci (Dikiş)	19,1%	Makineci (Dikiş)	31,2%
Gaz Altı Kaynakçısı	4,1%	Müşteri Temsilcisi	5,8%
Garson (Servis Elemanı)	4,0%	Brode Makinesi Operatörü/Brodeci	4,9%
Brode Operatörü	3,0%	Garson (Servis Elemanı)	3,6%
Mobilya İmalatçısı/ Mobilyacı (Ahşap)	2,9%	Gaz Altı Kaynakçısı	3,2%
Ütücü	2,6%	Satış Danışmanı	1,9%
Plastik Mamuller İmal İşçisi	2,1%	Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	1,6%
Temizlik Görevlisi	1,8%	Tuğla İmal İşçisi	1,6%
Satış Danışmanı	1,7%	Proses İşçisi	1,4%
Kasiyer	1,6%	Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	1,3%
Reçmeci	1,5%	Mobilya Montaj İşçisi	1,2%
Tuğla İmal İşçisi	1,4%	Şoför-Yük Taşıma	1,1%
Aşçı	1,3%	Mobilya İmalatçısı (Ahşap)	1,1%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	1,3%	Aşçı	1,0%
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	1,3%	Kroşe Sürfileci (Elle)	0,9%
Mobilya Döşeme İşçisi	1,2%	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	0,9%
Kalite Kontrolcü-Tekstil	1,1%	Ütücü	0,9%
Hamurkâr	1,0%	Pazarlamacı	0,9%
Şoför-Yük Taşıma	0,9%	Beden İşçisi (Genel)	0,8%
Mobilya İmalat Ustası/ Mobilyacı (Ahşap)	0,9%	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	0,7%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İşverenlere “temininde güçlük çektiğiniz mesleği şu an itibariyle karşıladınız mı?” şeklinde soru sorulmuştur. Alınan cevaplar, meslek gruplarına göre Tablo 43’te görülmektedir. “Evet, karşıladım” şeklinde bilgi veren işverenlerin oranı yüzde 35, “Hayır, karşılamadım” şeklinde bilgi veren işverenlerin oranı ise yüzde 25,6’dır. Yüzde 39,6 işveren ise temininde güçlük çektikleri pozisyonları kısmen karşıladıkları yönünde bilgi vermiştir. İşverenlerin, nitelik gerektirmeyen mesleklerin temininde güçlük çektikleri yönünde bilgi vermesi; arz yönlü yapılması gereken bir araştırmayı da gerekli kılmaktadır.

Tablo 43: TGÇM'nin Karşılama Durumunun Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Düzce 2014

Meslek Grupları	Evet	Hayır	Kismen	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3	4	3	10
Hizmet Ve Satış Elemanları	32	15	22	69
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	8	7	14	29
Profesyonel Meslek Mensupları	22	10	9	40
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	42	32	46	120
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	11	12	9	32
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	22	22	55	99
Yöneticiler		1	1	2
Toplam	140	102	158	400
Genel Dağılım	35,0%	25,6%	39,6%	100%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

İşverenlerin penceresinden temininde çekilme nedenleri Tablo 44'te görülmektedir. Temininde en çok güçlük çekilen meslek olan Makineci (Dikiş) mesleğinde; yüzde 98,7 oranla Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, yüzde 73,3 Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, yüzde 71,4 ise Bu meslekte işe başvuru yapılmaması sebep olarak gösterilmiştir. Müşteri Temsilcisi mesleğinde güçlük çekilme nedenleri yüzde 100; Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması sebep olarak gösterilmiştir. Garson (Servis Elemanı) mesleğinde, temininde güçlük çekilme nedeni; yüzde 93,1 oranla Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasıdır.

Tuğla İmal İşçisi mesleğinde yüzde 100, Proses İşçisi mesleğinde yüzde 45,7, Şoför-Yük Taşıma mesleğinde yüzde 26,3, Mobilya Montaj İşçisi mesleğinde yüzde 24,5 oranla temininde güçlük çekilme nedeni; önerilen ücretin az bulunması gösterilmiştir. İlimizde genellikle işyerlerinde servis olanağı vardır. Bu nedenle işyerine ulaşım zorluğu oranlarının düşük olduğu görülmektedir. Çalışma sürelerinin uzunluğu, Şoför-Yük Taşıma yüzde 26,3 ve Garson (Servis Elemanı) yüzde 14,4 olarak görülmektedir. Tüm meslek dallarında temininde güçlük çekilme nedenleri olarak; Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenleri yüksek oranda seyretmektedir.

Tablo 44: TGÇM Nedenlerinin ilk 15 Mesleğe Göre Dağılımı, Düzce 2014

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu
Makineci (Dikiş)	71,4%	98,7%	73,3%	3,9%	3,3%	0,9%	0,9%	2,0%
Müşteri Temsilcisi	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Brode Makinesi Operatörü/Brodeci	50,6%	50,6%	67,5%	11,7%	6,5%	2,6%	2,6%	5,2%
Garson (Servis Elemanı)	61,0%	93,1%	87,7%	28,9%	23,0%	12,6%	14,5%	14,4%
Gaz Altı Kaynakçısı	50,9%	98,1%	73,9%	7,8%	12,6%	0,0%	0,0%	3,9%
Satış Danışmanı	48,4%	83,8%	87,2%	22,4%	22,6%	0,0%	0,0%	3,2%
Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	47,8%	84,1%	100,0%	36,3%	0,0%	0,0%	15,9%	0,0%
Tuğla İmal İşçisi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Proses İşçisi	91,4%	54,3%	100,0%	0,0%	45,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Plastik Doğramacı / PVC Doğrama	25,2%	100,0%	34,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mobilya Montaj İşçisi	20,2%	75,5%	74,4%	0,0%	24,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	52,6%	94,7%	94,7%	26,3%	26,3%	26,3%	0,0%	26,3%
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı	5,6%	100,0%	70,8%	29,5%	0,0%	59,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	68,1%	86,9%	86,9%	13,1%	19,1%	6,3%	0,0%	0,0%
Kroşe Sürfileci (Elle)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Toplam	59,0%	87,0%	67,8%	12,5%	11,8%	4,8%	3,1%	4,1%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Tablo 45'te temininde güçlük çekilen mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenlerine dağılımı görülmektedir. Tabloya göre en yüksek oran yüzde 87'yle Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasıdır. İşverenler tarafından yüzde 67,8 oranla Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, temininde güçlük çekilme nedeni olarak gösterilmektedir. Bu meslekte işe başvuru yapılmamasının oranı ise yüzde 59'dur. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi yüzde 12,5, Önerilen ücretin az bulunması yüzde 11,8 oranında neden olarak gösterilmiştir. Diğer sebeplerin oranı düşük izlenmektedir. Nedenlerin oranlarını genel olarak değerlendirdiğimizde, işvereni bağlayan nedenlerin düşük olduğunu görüyoruz.

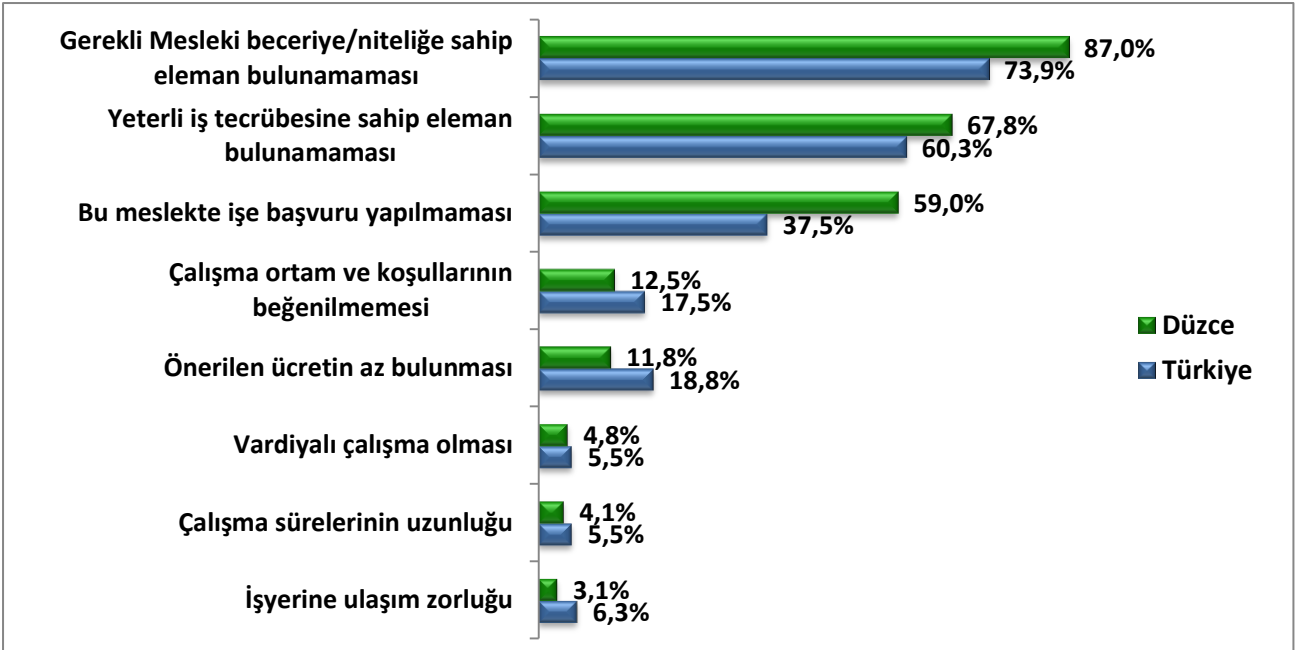
Tablo 45: TGÇM'nin TGÇM Nedenlerine Dağılımı, Düzce 2014

TGÇ Nedenleri	TGCM Sayısı	Oran
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	1.024	59,0%
Gerekli Mesleki beceriye/ niteliğe sahip eleman bulunamaması	1.511	87,0%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	1.177	67,8%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	217	12,5%
Önerilen ücretin az bulunması	205	11,8%
Vardiyalı çalışma olması	83	4,8%
İşyerine ulaşım zorluğu	53	3,1%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	71	4,1%
Toplam	1.737	100,0%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Grafik 25'te TGÇM nedenlerinin Düzce-Türkiye karşılaştırılması yer almaktadır. Grafik incelendiğinde; Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedenlerinde Düzce'nin oranlarının Türkiye'den yüksek olduğu görülmektedir. Diğer sebeplerde Düzce'nin oranları daha düşüktür. Düzce-Türkiye arasındaki en büyük oransal fark, Bu meslekte işe başvuru yapılmaması seçeneğindedir.

Grafik 25: TGÇM Nedenlerinin İl-Türkiye Karşılaştırması, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

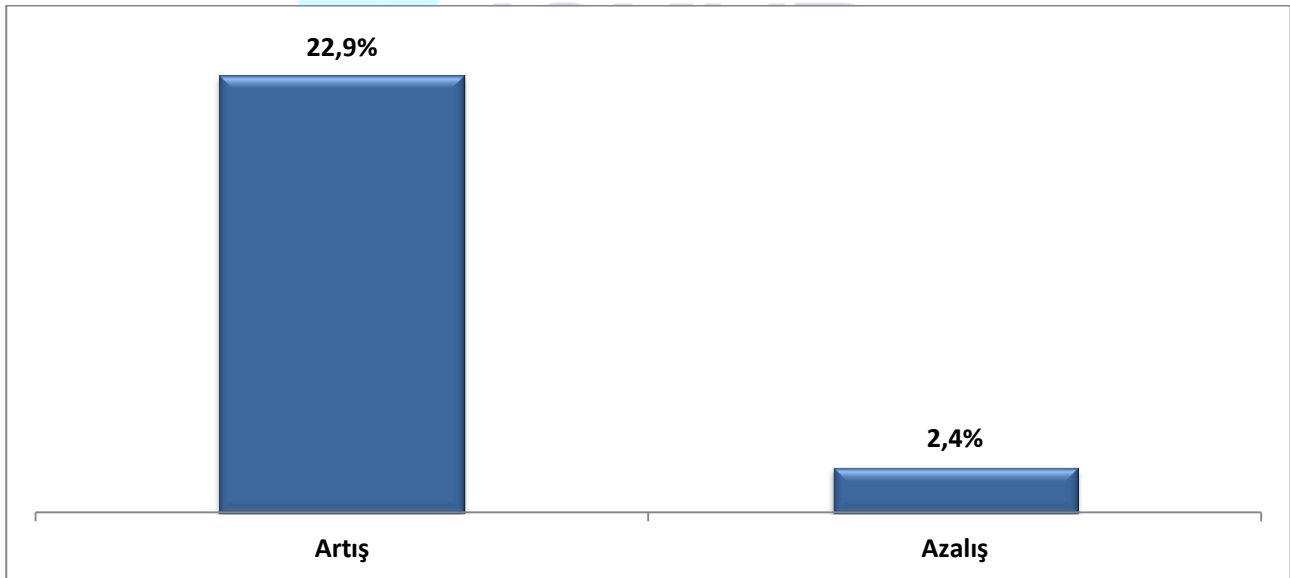
2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Bu bölümde; bilgi formunda bulunan, “30 Haziran 2015 tarihine kadar işyerinizde herhangi bir meslekte artış veya azalış bekliyor musunuz?” sorusunun cevaplarının değerlendirilmesi yapılmıştır. İşverenlerin şu anki mevcut durum esas alınarak önümüzdeki yıl bu döneme kadar istihdam değişimini öngörmeleri istenmiştir. Bu sonuçlar ilimizdeki işgücü piyasasının geleceğine ışık tutmaktadır.

Düzce İPTA çalışmasının sonucuna göre, ilimizdeki Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO)¹⁴ pozitif yönde yüzde 4,2’dir. Bir başka deyişle önümüzdeki yıl bu döneme kadar işverenler, toplam istihdamda yüzde 4,2’lik bir artış beklemektedir. Bu durum bizlere firmaların büyümeyi hedefledikleri göstermektedir.

İPTA kapsamında görüşülen işyerlerinin, istihdam artışı-azalışı bekleyenlerin toplam işyerlerine oranı aşağıdaki grafikte görülmektedir. Görüşülen toplam işyerlerinden yüzde 22,9’u istihdamda artış beklerken yüzde 2,4’ü ise azalış beklemektedir. İstihdam artışı bekleyen işyerlerinin oranı, istihdam azalışı bekleyen işyerlerinin oranından 20,5 puan yüksektir. Geriye kalan 74,4 oranındaki işyerleri mevcut istihdamlarını koruyacakları yönünde tahmin vermişlerdir.

Grafik 26: İl Genelinde İstihdam Artışı-Azalışı Bekleyen Firmaların Oranı, Düzce 2014

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

¹⁴ NİDO=(Net İstihdam Artış Beklentisi- Net İstihdam Azalış Beklentisi)/Toplam Çalışan Sayısı

Gelecek dönem istihdam beklentileri, sektörel kırılımda Tablo 46’da izlenmektedir. Sektörlere göre 2015 Haziran dönemine kadar istihdam değişimi Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri (% 27,3), Madencilik ve taş ocakçılığı (% 25), Gayrimenkul faaliyetleri (% 6,7), İdari ve destek hizmet faaliyetleri (% 6,5), Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri (% 6,3), Finans ve sigorta faaliyetleri (% 5,8), İnşaat (% 5,8) şeklindedir.

İmalat sektöründe 1.189 kişilik istihdam artışı beklenmektedir. Sayısal olarak en fazla artışı bekleyen İmalat sektörü toplam beklentinin (% 4,2) yüzde 2,9’unu oluşturmaktadır. Diğer tüm sektörlerin toplamı yüzde 1,3’tür. En fazla istihdam artışı beklenen diğer sektörler; Toptan ve perakende ticaret, Toptan ve perakende ticaret, İdari ve destek hizmet faaliyetleridir. Net İstihdam Değişimi; Eğitim sektöründe negatif çıkmıştır. Çalışmanın yapıldığı dönem Mayıs- Haziran ayları olduğundan bu sonuç normal karşılanabilir. Eğitim alanında faaliyet gösteren özel sektör firmalarında, yeni döneme kadar toplu işten çıkarmalar yaşanmaktadır. Ayrıca önümüzdeki yıl itibariyle dershanelerin kapatılması yönünde bir takım kararlar alınmıştır. Bu nedenlerden dolayı eğitim sektöründe, firmaların istihdam beklentisinin negatif çıkması sürpriz bir durum değildir.

Tablo 46: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve NİDO, Düzce 2014

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3	11	27,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	11	44	25,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	2	30	6,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	83	1.280	6,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	79	1.265	6,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	5	86	5,8%
İnşaat	166	2.856	5,8%
Toptan ve perakende ticaret	179	3.919	4,6%
İmalat	1.189	26.269	4,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10	344	3,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	13	636	2,1%
Ulaştırma ve depolama	36	1.741	2,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5	248	2,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	7	489	1,4%
Bilgi ve iletişim	7	973	0,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	5	0,0%
Eğitim	-101	626	-16,1%
Toplam	1.695	40.822	4,2%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Düzce'nin Meslek grupları itibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Oranları Tablo 47'de yer almaktadır. 2015 Haziran ayı itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu; İmalat sektöründe değerlendirilen Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır¹⁵. Toplam çalışan sayısı ile paralel sonuç veren bu meslek grubunun, Net İstihdam Değişim Oranı yüzde 7,4'tür. Bu meslek grubunun Net İstihdam Değişiminin oldukça yüksek çıkması; ilimizde imalata yönelik yeni yatırımlar yapılacağına veya mevcut işletmelerin kapasitelerini büyütmeyi hedeflediklerinin habercisidir.

Negatif yönde beklenti sergileyen tek meslek grubu Profesyonel Meslek Mensuplarıdır. Eğitim ile ilgili Profesyonel Meslek Grupları; Türk Meslekler Sözlüğüne göre; Profesyonel Meslek Mensupları içerisinde tanımlanmıştır. Tüm dallardaki öğretmenler, bu meslek grubu içerisinde yer almaktadır. 2015 yılı sonu itibariyle sektördeki daralma beklentisinden dolayı, özel sektörde çalışan öğretmen sayısında ciddi bir azalış öngörüsü vardır. Bu nedenle Profesyonel Meslek Mensuplarındaki NİDO'nun yüzde -4,4 sonuç vermesi beklenen bir durumdur.

Tablo 47: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve NİDO, Düzce 2014

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.054	14.220	7,4%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	314	10.125	3,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	199	3.238	6,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	112	5.011	2,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	74	2.209	3,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	20	3.137	0,6%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	5	119	4,6%
Yöneticiler	1	842	0,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	-84	1.920	-4,4%
Toplam	1.695	40.822	4,2%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

¹⁵ Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar; endüstriyel ve tarımsal makine ve teçhizatı yerinden ya da uzaktan kontrolle işletirler ve çalışmasını gözlerler; tren, motorlu taşıtlar ile hareketli makine ve teçhizatı sürerler ve işletirler veya teknik özelliklerine ve işlem sırasına göre parçaları birleştirerek ürünlerin montajını yaparlar. Bu ana grupta yer alan mesleklerin birçoğunda yapılan işlerle ilgili yeterlilik, ikinci ISCO beceri seviyesinde yer alan becerileri gerektirir. (ISCO-08)

İlimizde, 2015 yılı Haziran ayı itibariyle artış ve azalış beklenen ilk 20 meslek Tablo 48’de görülmektedir. Düzce’de en çok artış beklenen meslekler; Makineci (Dikiş), Proses İşçisi, Brode Makinesi Operatörü/Brodeci, Mobilyacı, Temizlik Görevlisi, Garson (Servis Elemanı), Kuruyemiş İmal İşçisi, İnşaat Ustası, Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap), Tır-Çekici Şoförü, Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçileri, Şoför-Yük Taşıma, Güvenlik Görevlisi, Satış Danışmanı, Konfeksiyon İşçisi, Metal Mamuller Montaj İşçisi, Gaz Altı Kaynakçısı, Pazarlamacı, Metal Döküm Kalıpcısı (Zeminde Ve Çukurda), Ahşap Boyamacı meslekleridir. Makineci (Dikiş) mesleği en çok artış beklenen meslektir ve bu ilimizdeki tekstil alanındaki firma sayısı ile doğru orantılıdır.

Tablo 48: Net İstihdam Artışı – Azalışı Beklenen İlk 20 Meslek, Düzce 2014

Artış Beklenen Meslekler	Azalış Beklenen Meslekler
Makineci (dikiş)	Diğer öğretmenler
Proses işçisi	Mobilya imalatçısı/mobilyacı (ahşap)
Brode makinesi operatörü/brodeci	Yıkama ve ayıklama işçisi (meyve sebze) (elle)
Mobilyacı	Mobilya montaj işçisi
Temizlik görevlisi	Elektrik tesisatı ve pano montörü teknisyeni/elektrik teknisyeni
Garson (servis elemanı)	Konfeksiyon işçisi
Kuruyemiş imal işçisi	İnşaat kalfası (genel)
İnşaat ustası	Servis şoförü (okul)
Mobilya imalatçısı/mobilyacı (ahşap)	Mobilya paketleme işçisi
Tır-çekici şoförü	Elektrik tesisatçısı-bina
Diğer kauçuk mamuller imalat işçileri	Makineci (dikiş)
Şoför-yük taşıma	Ağaç biçme makinesi operatörü (hızarcı-keresteci)
Güvenlik görevlisi	Tır-çekici şoförü
Satış danışmanı	Beden işçisi (genel)
Konfeksiyon işçisi	Makine bakımcı
Metal mamuller montaj işçisi	Fırıncı ustası-unlu mamuller
Gaz altı kaynakçısı	Soğutmacı ve havalandırmacı (iklimlendirme)
Pazarlamacı	Taş ve tuğla duvarcısı
Metal döküm kalıpcısı (zeminde ve çukurda)	İnşaat demiri bağlama ustası
Ahşap boyamacı	Sıvacı (çimento alçı)

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

2015 yılı Haziran ayı itibariyle istihdamında azalış beklenen meslekler ise; Diğer Öğretmenler, Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap), Yıkama ve Ayıklama İşçisi (Meyve Sebze) (Elle), Mobilya Montaj İşçisi, Elektrik Tesisatı ve Pano Montörü Teknisyeni/Elektrik Teknisyeni, Konfeksiyon İşçisi, İnşaat Kalfası (Genel), Servis Şoförü (Okul), Mobilya Paketleme İşçisi, Elektrik

Tesisatçısı-Bina, Makineci (Dikiş), Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci), Tır-Çekici Şoförü, Beden İşçisi (Genel), Makine Bakımcı, Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller, Soğutmacı ve Havalandırmacı (İklimlendirme), Taş ve Tuğla Duvarcısı, İnşaat Demiri Bağlama Ustası, Sıvacı (Çimento Alçı) meslekleridir. En fazla azalış beklenen meslek; Diğer Öğretmenlerdir. NİDO'nun, bu mesleğin dâhil olduğu Profesyonel Meslek Grubunda negatif verdiğine değinilmişti.

Net istidam artışı ve azalışı beklenen mesleklerin 2014-2015 yılı karşılaştırılması Tablo 49'da görülmektedir. Artış beklenen mesleklerin karşılaştırılmasını incelediğimizde; Makineci (Dikiş), Temizlik Görevlisi, Proses İşçisi, Garson (Servis Elemanı), Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap) mesleklerinin iki yılda da en çok artış beklenen meslekler olduğu görülmektedir.

İstihdam azalışı beklenen mesleklere bakıldığında; 2014 yılında en çok azalış beklenen meslek Meyve Sebze Ayıklama İşçisiyken 2015 yılında Diğer öğretmenlerin olduğu görülmektedir. 2014 ve 2015 yılında en çok istihdam azalışı beklenen mesleklerde ortak meslek görülmemektedir.

Tablo 49: 2013 ve 2014 1. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması, Düzce 2014

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler		Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
30 Haziran 2014	30 Haziran 2015	30 Haziran 2014	30 Haziran 2015
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	Diğer Öğretmenler
Tel Halat İşçisi	Proses İşçisi	Ortacı	Yıkama Ve Ayıklama İşçisi (Meyve Sebze)
Temizlik Görevlisi	Brode Makinesi Operatörü/Brodecı	Şekerleme İmal İşçisi (Elle)	Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni
Seri Üretim Tezgah Operatörü	Mobilyacı	Pişirici (Ekmek)	Servis Şoförü (Okul)
Proses İşçisi	Temizlik Görevlisi	Torba ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	Mobilya Paketleme İşçisi
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Nezaretçi ve Ustabaşı (Tekstil-Paketleme)	Elektrik Tesisatçısı-Bina
Yaşlı Bakımı Hizmetleri Meslek Elemanı	Kuruyemiş İmal İşçisi	Ayakkabı İmalatçısı	Ağaç Biçme Makinesi Operatörü
Çocuk Bakıcısı	İnşaat Ustası	Taksi Şoförü	Tır-Çekici Şoförü
Ütücü	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Kat Görevlisi-Temizlik	Beden İşçisi (Genel)
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Tır-Çekici Şoförü	Şerit Testere Tezgâhı Operatörü	Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

Net İstihdam Değişim Oranlarının TR 42 özelinde karşılaştırılması Tablo 50’de görülmektedir. TR 42 bölgesinde NİDO’nun en yüksek yüzde 6,2 oranla Sakarya’da olduğu görülmektedir. Sakarya’yı yüzde 5,1 oranla Yalova, yüzde 5 oranla Kocaeli, yüzde 4,4 oranla Bolu takip etmektedir.

Çalışan sayısı ve net artışa sayısal olarak baktığımızda Düzce ilinin TR 42 bölgesinde Kocaeli ve Sakarya’dan sonra 3. sırada olduğu görülmektedir. İlimizdeki çalışan sayıları Bolu’dan yüzde 34 Yalova’dan yüzde 58,5 daha fazladır ancak Net İstihdam Değişim Oranımız TR 42 bölgesinde sonda kalmıştır. Önümüzdeki yıl yapılması planlanan İPTA çalışmasında, 2015’e yönelik bu yılki istihdam artışı beklentileri ve 2015 yılındaki reel artış karşılaştırılarak ortaya çıkan durumun gerçekçiliği değerlendirilebilir.

Tablo 50: Net İstihdam Değişim Oranı TR 42 Bölgesi, 2014

TR 42 İller	Toplam Çalışan Sayısı	Net Artış	NIDO
Düzce	40.822	1.695	4,2%
Kocaeli	204.401	10.166	5,0%
Sakarya	77.441	4.775	6,2%
Bolu	26.941	1.179	4,4%
Yalova	16.956	871	5,1%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)

SONUÇ

Günümüzde birçok ülkede istihdamın yapısı ve işsizliğin boyutu, ülkenin ekonomik gelişme ve sosyal kalkınma düzeyinin göstergesi olmaktadır. Bugün Türkiye'nin en önemli sosyal ve ekonomik sorunlarından biri de işsizliktir. Bu sorunu çözmek için işsizliğin özelliklerinin ortaya konulması ve buna uygun mücadele politikalarının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Türkiye'de Aktif İstihdam Politikalarının yürütülmesiyle görevli kurum olan İŞKUR; hem makro hem iller düzeyinde etkin işgücü politikalarının planlanabilmesi ve uygulanabilmesine katkı sağlamak amacıyla, periyodik zamanlarda işgücü piyasası araştırmaları yaparak kullanıcılara bilgi sağlamayı hedeflemiştir.

Düzce ili İşgücü Piyasası Araştırması Raporunun temel amacı; arz ve talep göstergeleri arasındaki ilişki ve bağlantıları tespit edip analize tabi tutarak il düzeyinde aktif istihdam politikalarının oluşturulmasına katkı sağlamaktır. Aktif istihdam politikaları yoluyla işsizliğin azaltılıp istihdamın artırılması, işgücü piyasasında arz ve talep arasında mevcut dengesizliklerin ortadan kaldırılması ile yakından ilişkilidir. Önceki yıllarda hazırlanan raporlarda, işgücü arzı ve talebine eşit yer verilirken bu yıl arz bölümü daha kısıtlı tutulmuş talep kısmına genişçe yer verilmiştir. İşgücü Piyasası Araştırması Raporu ile özellikle işgücü talebine ilişkin elde edilen bulgular sunulmakta böylelikle il düzeyinde aktif işgücü politikaları için en temel veriler de sağlanmış olmaktadır.

Ancak İşgücü Piyasası Araştırması Raporu çerçevesinde kullanılan ve derlenen verilerle ilgili bazı kısıtlar bulunmaktadır. İşgücü piyasasının talep tarafında, verilerin derlenmesi amacıyla referans dönem içerisinde, tamamen bu amaca yönelik bir talep araştırması düzenlenmiş olmasına karşılık, bu araştırmada verilerin temin edilmesinde ve temin edilen verilerin değerlendirilmesinde bazı kısıtlarla karşılaşmıştır. Her ne kadar talep araştırması öngörülen zaman dilimi içerisinde tamamlanmış olsa da, en önemli kısıt, saha çalışması yoluyla verilerin toplanması aşamasında, araştırmanın temelini oluşturan ve Türkiye İstatistik Kurumu'ndan (TÜİK) çekilen firma listelerinden kaynaklanmıştır. Söz konusu listelerde yer alan firma unvan ve adreslerinin güncel olmaması, firmalara ulaşma konusunda ek çalışmalar yapılmasına ve zaman kaybına yol açarken, bir yandan da hiçbir şekilde ulaşılamayan örneklerle sebebiyle, talep araştırmasında kullanılan formların yüzde 7'lik kısmının veri tabanına "cevapsızlık formu" olarak yansımaya sebep olmuş ve söz konusu firmalardan temin edilmesi planlanan verilere ulaşmak mümkün olamamıştır.

Talep araştırmasının veri setlerine ilişkin bir diğer kısıt ise işyeri büyüklükleri ile ilgili olarak karşımıza çıkmaktadır. Araştırma 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Ancak süreç içerisinde çeşitli gerekçelerle bir kısım işyerinin 1-9 kişi arasında kişi çalıştıran işyerlerine dönüştüğü görülmüştür. Bu durumdaki işyerleri araştırma kapsamındaki toplam işyerlerinin yüzde 22'sine tekabül etmektedir.

Bir diğer kısıt ise işgücü piyasasının genel sorunlarından biri olan kayıt dışı çalışma ile ilgilidir. Kayıt dışı çalışma Türkiye genelinde bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Kayıt dışı

çalışma ve çalıştırma olgusu toplumun tüm kesimleri tarafından bilinen bir olgu olmakla beraber, işverenler kamu kurum/kuruluşları ile yaptıkları ortak çalışmalarda kayıt dışı çalıştırdıkları personellere ilişkin bilgileri paylaşmama yönünde bir yaklaşım sergiledikleri söylenebilir. Bu değerlendirme ışığında, işgücü piyasası talep araştırması kapsamında yapılan saha çalışması esnasında ulaşılan işverenlerin de sadece kayıtlı çalışanlarına ilişkin veri ve bilgileri paylaştığı düşünülmektedir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının yapıldığı dönem açısından bakıldığında mevsimsellik etkisine açık bir dönem olduğu görülmektedir. Mevsimsellik etkisi işyerleri açısından çalışan sayılarının değişiklik göstermesine sebep olmasının yanında, cevapsızlık oranlarına da olumsuz bir şekilde yansımaktadır.

Gerek 1-9 arası kişi çalıştıran işyerleri ve bu işyerlerinde çalışanların büyük bir kısmının kapsam dışında kalması, gerekse kayıt dışı çalışma sebebiyle araştırma kapsamında ulaşılan işverenlerden alınan bilgilerin belirli sınırlılıklar dâhilinde edinilmiş olması nedeniyle, araştırmanın kapsamı daralmıştır. Buna bağlı olarak da elde edilen verilerle yapılan analizlerin kısıtlı sayıda işyeri ve çalışan açısından geçerli olduğu düşünülebilir. Tüm bu kısıtlara rağmen yapılan çalışma neticesinde Türkiye genelinde ve iller düzeyinde standart ve geniş bir veri tabanı oluşturma yolunda önemli bir adım atılmıştır. İşgücü Piyasası Analiz Raporunun önümüzdeki yıllar itibariyle periyodik bir şekilde hazırlanacağı düşünüldüğünde, oluşturulan veri setlerinin ve yapılan analizlerin, yapılacak karşılaştırmalar açısından da fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

İlin, temel işgücü göstergelerini kendi dâhil olduğu bölge kapsamında değerlendirilmesi daha doğrudur. İlimiz bölgesel sınıflandırma (İBBS-2 bölgeleri) sisteminde Kocaeli, Sakarya, Yalova ve Bolu ile birlikte TR42 bölgesinde yer almaktadır. TR42 bölgesi 2013 yılı temel işgücü göstergeleri incelendiğinde; İşgücüne Katılma Oranında yüzde 56,6 ile Düzce, en yüksek oranı yakalamıştır. İKO Bolu'da yüzde 55,3, Kocaeli'nde yüzde 54,8, Sakarya'da yüzde 54,8 ve Yalova'da 52,7'dir. Türkiye geneli 2014 Haziran döneminde İKO 51,3'tür. Düzce ilinde İşgücüne Katılma Oranı, Türkiye ortalamasının da hayli üstünde seyretmektedir. Düzce, Ülkemizin iki büyük metropolünün ortasında bulunmasıyla stratejik konum açısından önem arz etmektedir. Ulaşım kolaylıkları, limanlara ve gümrüklere yakınlığından dolayı son dönemlerde; gerek genel destekler gerekse bölgesel ve sektörel desteklerinde etkisiyle yatırımcıların tercih ettiği yerler arasında öncelikli hale gelmiştir. İlimize gün geçtikçe artan yatırımlarla birlikte İşsizlik Oranı da TR42 bölgesinde en düşük oran olan 8,7'dir. 2013 yılı TÜİK verilerine göre İşsizlik Oranı; Bolu'da yüzde 9,6, Kocaeli'nde yüzde 10,1, Sakarya'da yüzde 9,4 ve Yalova'da yüzde 11 olduğu görülmektedir. Genel ekonomi anlamında diğer önemli bir gösterge olan İstihdam Oranı da Düzce ilinde en yüksektir. 2013 yılında İO'nun Düzce'de yüzde 51,7, Bolu'da yüzde 50, Kocaeli'nde yüzde 49,2, Sakarya'da 49,7 ve Yalova'da 46,9 olduğu görülmektedir.

İŞKUR'un son yıllarda işgücü piyasasındaki etkinliği artarak devam etmektedir. Adından sıkça söz edilen ve daha kaliteli hizmet sunmaya çalışan İŞKUR'un işgücü piyasasındaki etkinliğini, istatistiksel verilerinden de anlıyoruz. Son yıllarda değişen vizyonu ve artan personel sayısı İŞKUR'un tüm faaliyetlerinde artış göstermesini sağlamıştır. 2014 Ağustos döneminde Düzce

İŞKUR'a kayıtlı 11.658 kayıtlı işsiz vardır. 2014 yılında başvuru yapanlar içinde Beden İşçisi (Genel) 1.942 kişi ile ilk sıradadır. İlimizin sektör alanında başı çeken tekstil sektörüne, yardımcı eleman niteliğindeki Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri mesleği, 641 kişi ile ikinci sıradadır. Hatta yaklaşık aynı nitelikteki Konfeksiyon İşçisi mesleğini de, 107 kişi ile Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri mesleğiyle birlikte düşünebiliriz. Nitelik gerektirmeyen mesleğe sahip olanların başvurularında üstünlüğe sahip olduğu görülmektedir.

2014 Ocak-Ağustos döneminde Düzce İŞKUR tarafından 4.755 açık iş ilanı yayınlanmıştır. Açık iş ilanlarının mesleklere göre dağılımına bakıldığında; Makineci (dikiş) (1.038), Beden işçisi (genel) (817), Diğer terziler elbise imalat işçileri, dikişçiler, döşemeciler ve ilgili işçiler (528), Proses işçisi (248), Konfeksiyon işçisi (128), Çağrı merkezi görevlisi (114) mesleklerinin öne çıktığı görülmektedir.

Düzce İŞKUR tarafından 2013 yılında toplam 5.300 kişi işe yerleştirilmiştir. 2014 yılı Ocak-Ağustos döneminde işe yerleşenler sayısı 2.491'dir. 2014 Ocak-Ağustos döneminde en çok işe yerleştirilen meslekler Makineci (Dikiş), Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Beden İşçisi (Genel), Proses İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Plastik İşlemeci, Çağrı Merkezi Görevlisidir. 2014 yılında gerçekleştirilen toplam işe yerleştirmelerin yüzde 44'ü tekstil sektörü meslekleridir.

2014 yılı Ocak-Ağustos döneminde toplam 6 program türünde 37 Mesleki Eğitim Programı düzenlenmiş ve bu programlara toplam 906 kursiyer katılmıştır. Katılımcıların yüzde 44,5'i erkek, yüzde 55,5'i kadındır.

2014 yılı Ocak-Ağustos aralığında Düzce İŞKUR'a başvuru yaparak 1.464 erkek 804 kadın olmak üzere toplam 2.268 kişi işsizlik ödeneğinden faydalanır durumdadır. İşsizlik ödeneğinden faydalananların yüzde 65' erkek yüzde 35'i kadındır.

İlimizde SSK'lı çalışan sayısı 97.544'dür. İPTA kapsamında bilgi formu uygulanan işyerlerinde toplam 40.822 kişi çalışan tespit edilmiştir. Düzce'de toplam sigortalı çalışanların yüzde 41,8'ini kapsayan işyerlerine bilgi formu uygulanmıştır. İlimizde faaliyet gösteren firmaları büyüklük ve sektörel dağılımına göre incelediğimizde İmalat sektörünün öne çıktığını, yüzde 64,3 ile en yüksek payı aldığını görmekteyiz. İmalat sektörünü; yüzde 9,6 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, yüzde 7 ile İnşaat, yüzde 4,3 ile Ulaştırma ve Depolama sektörlerinin izlediği görülmektedir. Bu üç sektör Düzce işyerleri toplamının yüzde 81,5'ini oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde toplam çalışan sayısına erkeklerin oranı yüzde 74, kadın çalışanların oranı yüzde 26 iken İlimizde erkeklerin yüzde 70,9 kadınların yüzde 29,1 oranla pay aldığı görülmektedir. Bu bağlamda İlimizdeki kadınların çalışma oranı Türkiye'den yüksektir. Bu durumun sebebi olarak Düzce'de yoğunlukta olan tekstil sektöründe, erkeklere oranla daha çok kadın çalışanların tercih edilmesini gösterebiliriz.

İPTA kapsamında bilgi alınan 961 firmanın yüzde 45,5'i "Devletin verdiği herhangi bir teşvikten faydalanıyor musunuz" sorusuna "evet" cevabını vermiştir. Firmaların yüzde 44,8'i

İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Firmaların yüzde 43,6'sı daha önce İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş veya hala hazırda İŞKUR'da açık eleman talebi vardır. 961 firmanın 351'inde (% 36,5) servis imkânı vardır. Firmaların yüzde 17,8'i ürünlerini ihraç etmektedir, yüzde 6,3'ü kısmi çalışma uygulamaktadır. İPTA kapsamındaki 961 firmanın 28 tanesinin yabancı ortaklığı vardır. Eğitim düzenleyen işyerlerinin oranı yüzde 1,7'dir. Kreş imkânı olan işyerlerinin oranı yüzde 1,7 olduğu bilgisi alınmıştır.

İPTA kapsamında bilgi alınan işyerlerinden, İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri sayısı 430'dur. Genel toplamın yüzde 45'i İŞKUR'un kurs, işbaşı eğitim, SGK prim teşviğine +6 ay, eleman talebinde bulunma gibi herhangi bir hizmetinden faydalandığını beyan etmiştir. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerini, işyeri büyüklüklerine göre incelediğimizde; firmaların çalışan sayılarının arttıkça İŞKUR'dan yararlanma oranlarının büyüdüğü göze çarpmaktadır. Düzce ilinde eleman bulmada firmaların kullandığı yöntemler; yüzde 78,4 ile İŞKUR, yüzde 59,2 ile Akraba eş dost, yüzde 25 Gazete ilanı vb., yüzde 11,6 İnternet-Sosyal medya, binde 6 ile Özel istihdam bürolarının olduğu görülmektedir.

Düzce'de temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu bildiren sektörlerde öne çıkanlar; İmalat (% 63,7), Toptan ve perakende ticaret (% 12,8), İnşaat (% 5,4), Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri (% 4,4)'tür. En fazla temininde güçlük çekilen meslekleri kendi içerisinde oranladığımızda ise; Makineci (Dikiş) yüzde 31,2, Müşteri Temsilcisi yüzde 5,8, Brode Makinesi Operatörü/Brodecı yüzde 4,9, Garson (Servis Elemanı) yüzde 3,6 şeklinde ilk 4'te sıralandıklarını görüyoruz. İşverenlere temininde güçlük çekilme nedenleri sorulmuştur. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yüzde 87, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması yüzde 67,8, Bu meslekte işe başvuru yapılmaması yüzde 59, Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi yüzde 12,5, Önerilen ücretin az bulunması yüzde 11,8, Vardiyalı çalışma olması 4,8, Çalışma sürelerinin uzunluğu yüzde 4,1, İşyerine ulaşım zorluğu yüzde 3,1 şeklinde cevap alınmıştır.

Düzce İPTA çalışmasının sonucuna göre, ilimizdeki Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) yüzde 4,2'dir. Bir başka deyişle önümüzdeki yıl bu döneme kadar işverenler, toplam istihdamda yüzde 4,2'lik bir artış beklemektedir. Bu durum bizlere firmaların büyümeyi hedefledikleri göstermektedir. Sektörlere göre 2015 Haziran dönemine kadar istihdam değişimi beklentisi; Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri (% 27,3), Madencilik ve taş ocakçılığı (% 25), Gayrimenkul faaliyetleri (% 6,7), İdari ve destek hizmet faaliyetleri (% 6,5), Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri (% 6,3), Finans ve sigorta faaliyetleri (% 5,8), İnşaat (% 5,8) şeklindedir. İmalat sektöründe 1.189 kişilik istihdam artışı beklenmektedir. Sayısal olarak en fazla artışı bekleyen İmalat sektörü toplam beklentinin (% 4,2) yüzde 2,9'unu oluşturmaktadır. Diğer tüm sektörlerin toplamı yüzde 1,3'tür. Net İstihdam Değişimi; Eğitim sektöründe negatif çıkmıştır. Çalışmanın yapıldığı dönem mayıs- haziran ayları olduğundan bu sonuç normal karşılanabilir. Eğitim alanında faaliyet gösteren özel sektör firmalarında, yeni döneme kadar toplu işten çıkarmalar yaşanmaktadır. Ayrıca önümüzdeki yıl itibarıyla dershanelerin kapatılması yönünde bir

takım kararlar alınmıştır. Bu nedenlerden dolayı eğitim sektöründe, firmaların istihdam beklentisinin negatif çıkması sürpriz bir durum değildir.

Görüülen toplam işyerlerinden yüzde 22,9'u istihdamda artış beklerken yüzde 2,4'ü ise azalış beklemektedir. İstihdam artışı bekleyen işyerlerinin oranı, istihdam azalışı bekleyen işyerlerinin oranından 20,5 puan yüksektir. Geriye kalan 74,4 oranındaki işyerleri mevcut istihdamlarını koruyacakları yönünde tahmin vermişlerdir.

İşgücü piyasasında istihdam artışını sınırlayan faktörleri belirlemek ve bunları ortadan kaldırmak için gerekli ekonomik ve sosyal tedbirlerin eğitim alanındaki tedbirlerle birlikte uygulanması gerekmektedir. Ancak bu şekilde işgücü piyasalarının toplam iş yaratma kapasiteleri artacak, istihdamda genişleme sağlanabilecek ve işsizliğin çözümü anlamında önemli mesafeler kat edilebilecektir. Ayrıca, aktif işgücü programlarının işgücü piyasası analizleri doğrultusunda etkin bir biçimde uygulanması ve yaygınlaştırılması, işsizliğin işgücü piyasası üzerindeki etkilerini nötralize etme yolunda önemli bir değişkendir. Gerçek anlamda aktif bir işgücü piyasası oluşturabilmek için; mevcut işgücünün becerilerinin artırılması, işsizlere yeni beceri ve nitelikler kazandırılması, genç işsizlerin işgücü piyasasında deneyim kazanmalarını sağlayacak işbaşı eğitim programları ve benzeri uygulamalar geliştirilmesi ile çalışma ortam ve koşullarının uygun hale getirilmesi ön plana çıkan tedbirlerdir. İşgücü arz ve talebinin eşleştirilmesi konusunda olumlu sonuçlar alınabilmesi; hazırlanmış olan rapor, yapılan analizler ve değerlendirmeler ışığında il düzeyinde oluşturulacak istihdam politikaları ve kurum düzeyinde gerçekleştirilecek işgücü yetiştirme faaliyetleri ile mümkün olabilecektir.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

Düzce Ticaret ve Sanayi Odası, TOBB

2050'ye Doğru Nüfusbilim ve Yönetim: İşgücü Piyasasına Bakış, Prof. Dr. Aysıt TANSEL, Kasım 2012, TÜSİAD

TİM (Türkiye İhracatçılar Meclisi)

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

		TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)				
		2014		İŞYERİ BİLGİ FORMU		
Sayın İşyeri Yetkilisi,						
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.						
Bilgi Verme ve Gizlilik						
<p>1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.</p> <p>2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.</p> <p>3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.</p>						
Kapsam						
Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.						
İŞYERİ BİLGİLERİ						
Örnek No						
İşyerinin Yasal Unvanı						
İşyerinin Tabela Unvanı						
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.						
					Evet	Hayır
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.						Fikrim Yok
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.						
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.						
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.						
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.						
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.						
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.						
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.						
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.						
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.						
ADRES BİLGİLERİ						
İL:	İLÇE:	MAHALLE :				
CADDE/SOKAK:						
DIŞ KAPI NO :						
İÇ KAPI NO :						
TELEFON/FAKS/E-POSTA						
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin						
Adı ve Soyadı		Unvanı				
Tarih		Telefonu				
E-posta		İmza/Kaşe				
Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.						
BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.						
	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ			
Adı ve Soyadı						
Tarih ve İmza						
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI						
İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA		
Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü		

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM			
S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?			
01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan <u>Sayısı</u>	Erkek Çalışan <u>Sayısı</u>	Toplam Çalışan <u>Sayısı</u>
TOPLAM			
S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz. (Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)	Evet	☐	
	Hayır	☐	
SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ			

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz.

Soru 15'e geçiniz.

01	02	03	04													05					06			
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Aşgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)													İlgili meslekteki açık işinizi					Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?			
			hangi yolla arıyorsunuz (*)																					
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	1	2	3	
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						
		☐																						

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	15.1'e geçiniz
	Hayır ☐	16.soruya geçiniz
	Fikrim Yok ☐	16.soruya geçiniz

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

	02	03
S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	16.1'e geçiniz
	Hayır ☐	17.soruya geçiniz
	Fikrim Yok ☐	17.soruya geçiniz

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok.

Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04								
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)								
			1	2	3	4	5	6	7	8	
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									
		☐									

* Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.)

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADİYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAĞKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DIYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında “İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu” uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan “Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi” üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için “işyeri cevapsızlık formu” doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (aynı ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan cıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özellikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığına ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete

ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlerge geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre

hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek “zamana bağlı eksik istihdam” ve “yetersiz istihdam” kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz

olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (İstihdam+İşsiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

çinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (inaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6. Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $(\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus} - (\text{İstihdam} + \text{İşsiz})) / (\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}) \times 100$

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyumsuzluğu.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksikliği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $((0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus}) / (15-64 \text{ yaş nüfus}) \times 100$

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2014/1.Dönem

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	TGÇM Kişi Sayısı	30.06.2015 Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	NİDO 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş oc.	5	44		3	11	0,0%	25,0%
İmalat	338	26.269	956	1.106	1.189	3,5%	4,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	248			5	0,0%	2,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi.	1	11		2	3	0,0%	27,3%
İnşaat	132	2.856	23	94	166	0,8%	5,8%
Toptan ve perakende ticaret	225	3.919	150	223	179	3,7%	4,6%
Ulaştırma ve depolama	64	1.741	22	37	36	1,2%	2,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	66	1.265	70	76	79	5,2%	6,3%
Bilgi ve iletişim	4	973	52	103	7	5,1%	0,7%
Finans ve sigorta f.	10	86			5	0,0%	5,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	4	30	10		2	25,0%	6,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25	344	17	25	10	4,6%	3,0%
İdari ve destek hizmetler	23	1.280	30	20	83	2,3%	6,5%
Eğitim	18	626	2	13	-101	0,3%	-16,1%
İnsan sağlığı ve sos.hiz	20	636	8	23	13	1,2%	2,1%
Kültür, sanat eğlence	1	5			0	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	21	489	8	12	7	1,6%	1,4%
Toplam	961	40.822	1.347	1.737	1.695	3,2%	4,2%

Kaynak: İŞKUR (İPTA 2014)